

«ይገባኛል ። ሥራ ይበዛብህል ። ቢሆንም ከሰዎች ጊዜ ታገኝልኛለህ ብዬ ተስፋ አድርጌአለሁ ። ጡረታ ከመውጣትህ በፊት አንተን አንተርጬው ግድረግ አለብኝ ። ጥሩ ታሪክ ይወጣል» አልኩት ።

«አሰብቦታለሁ» አለኝ ሻለቃ ታደሰ ።

ሸበት በዝቶበታል ። ባለፈው ሰዎን ሳየው ብዙ ሽበት አልነበረውም ። ፊቱም ጠቁርአል ። ሽበት ያልጨመረና ያልጠቆረ ግን አለን የቀይ ኮከብ ዘመቻ ጊና ብዙ ሰዎች ያሸብታል ። ያጠቁራል ፣ ያከሳል ። እኔም ጥቂት ሽበት ሳላበቅል አልቀረሁም ።

ከመሐዴ በፊት ፣ «በነገራችን ላይ» አልኩት —

«ያው እንደተለመደው አዲሳባ አርጫ አሺዬሽን ሐደው ነው የኛ ሰዎች ፊልሙን የሚወስዱት?»

«አይደለም ። ቦሌ» አለና ጀርባውን ሰጥቶኝ ፣ «ሌላ ጥያቄ ከሌለህ አሁን ሥራ ይበዛብኛል» ብሎ ነገረኝ ። አባባሉ ከዚህ ጥፋ እንደማለት ያህል ነበር ። እኔም ጊዜ አልነበረኝም ። አላቤ ወደ ምጽዋ ሔደ ነበር ።

ታ ላ ቅ በ ዓ ል
በ ር እ ሰ ም ድ ሪ

ከአሥመራ ወደ ምጽዋ መሔድ ከ7,500 ጫማ ከፍታ በጭንቅላት ወደ ታች ተወርውሮ ቀይ ባሕር ውስጥ እንደ መደፈቅ ያህል ነው ። ደገነቱ የምጽዋ ሙቀት በወላፈናዊ ረገግታው እጅ ነስቶ አልተቀበለኝም ። ምጽዋ በጥር ወር ከረምት ስለሆነ ትንሽ ይበርዳል ። ቢሆንም ፣ ለምጽዋ «ፊስቲቫል» ከኤርትራ ከፍለ ሀገር ቀይ ኮከብ ሁለገብ አብዮታዊ ዘመቻ ጉባኤ ላይ እንዳለ ተነስቶ በየብስና በአየር ወደ ምጽዋ የተገለበጠው ሕዝብ ለበዓሉ በተለይ የተሠራውን ሹራብ ለብሶ ርእሰ ምድሪን አጣቦ ይታያል ። ምጽዋ የበዓል ስሜት አድርጎታል ። የበዓል አየር ይነፍስበታል ። የበዓል ስንደቅ ዓላማዎች ይውለበሉበብታል ። ጸጥ ብሎ የተነጠፈው ቀይ ባሕር ፣ የምሽት ጀምበር ወርቃማ ጨረሮች ከላይ እየዘነቡ የሚሞሉት የቀለጠ ብር ፍሳሽ ሐይቅ መስሎ ተነጥሮአል ። የምጽዋ አድማስ ቀይ ብርቱካን በመሰለ ቀለም ነደል ። ወደ ምሽት ላይ ነበር ምጽዋ የደረሰኩት ።

ምጽዋ በበዓል ስሜት ታድማና አሸብርቃ ብትታይም ፣ ውበቷ የሚግርከው ቀን ሳይሆን ግታ ነው ። ቀን ፣ ቀን ታንቀላፋለች ። ግታ ሲሆን ነው የምትነቃውና የምትደምቀው ። ቢሆንም የድሮ ውበቷንና ድምቀቷን አጥታለች ። ከሦስት ዓመት በፊት አስቃቂ አልቂትና ጥፋት የታየባት የጦርነት ዐውድማ ነበረች ። ጠበሳ ዕዳጋ ፊት ላይ አሁንም ይታያል ።

ሻዕቢያ ፣ ከታህሣሥ ወር 1970 ጀምሮ ለዘጠኝ ወሮች ፣ ምጽዋ ከሚገኙት አሥራ ሦስት ቀበሌዎች ውስጥ አሥሩን በቁጥጥር ሥር አድርጋ ነበር ። ዕዳጋ ፣ ከነዳጅ ግጠራቀሚ ያው አካባቢ ጀምሮ ፣ የባሕሩን ጠርዝ ሳትለቅ ፣ በጉርጉሱም እስከ ስሜንቶ ፋብሪካ ድረስ በመመሸግና ፣ ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ላይ ሦስት ባለ ህምሳ ካሊቭር መትረፍሶች በመጥመድ

ወይ ንቅንቅ ፣ ወይ ፍንክኝ ያባ ቢላዎ ልጅ ብላ ነበር ። ዕዳጋንና በወገን ጦር ቁጥጥር ሥር የነበሩትን ሦስት ቀበሌዎች ፣ ማለትም ጧሌትንና ሁለቱን ምጽዋዎች የሚያገናኘውን ብቸኛ ድልድይ አላሸጋግር አለች ። ወደ ምሽጉዋ መጠጋት የሚቻለው ጨው በሚመረትበት ረገረግ መሬት ብቻ ነበር ። በዚያ መሐድ ደግሞ አልቂትን በራስ ላይ እንደመጋበዝ ነበር ።

አብዮታዊው ነጻ አውጭ ሠራዊት ዕዳጋ ላይ የነበሩትን የሻዕቢያን ምሽጎች ሰባብሮ እንዴት ለመግባት እንደቻለ ወደ ኋላ መለስ ብዬ አሁን ባስበው በጣም ደንቀኝ ። እጅግ የሚያስደ ንቅና በእውነትም ትንፋሽ የሚያሰይዝ ወኔ የተሞላበት ጀብዱ ፣ ቆራጥነት የተሞላበት መስዋእትነትና አኩሪ አብዮታዊ አርበኝ ነት የታየበት ፣ ቀይ ሰው የጠቆረበት ፣ ጥቁሩ ሰው የቀላበት ፣ ሳንጃ ሲሞሻለቅ ፣ የሰው ልጅ አንገት ላንገት ተናንቆ የተዋደቀበት አስቃቂ ጦርነት ነበር ። ራስን አሳልፎ ለሞት የመዳረግ ተልእኮ ነበር ።

ተልእኮው እንዲህ ነበር ። የሻዕቢያ አመሻሽግና አሰላለፍ ሲጠና ቆይቶ ዕቅድ ወጣ ። እቅዱን በማውጣት ላይ የተሳተፉት መኩንኖች ከዘመቻው እዳራሽ ለተወሰነ ጊዜ እንዳይወጡ ተደረገ ምስጢር እየባከነ አስቸግሮ ነበር ። ያለ ዕድል ሆኖ አብዮታዊው ሠራዊት ከወገንም ከጠላትም ጋር ተመሳጥሮ ነው የሚኖረው ። ውጊያ እንደማታ ሊሆን ፣ ቀን ሠራዊቱ እንዲዘናና ተደረገ ። ማታ ከምሽቱ ሦስት ሰዓት ላይ ፊሽካ ተነፋ ። ዕቅዱን የሚያውቁት መኩንኖች ጠራቸውን ይዘው ከንጋቱ አሥራ አንድ ሰዓት ላይ ወጡ የማወናበጃ ተኩስ ጎሕ ቀደደ ። አንዱ ግንባር ከናሻል ቤዝ ተነስቶ ረግረጉን መሬት በመያዝ በሚካኤል ቤተ ክርስቲያን አቅጣጫ ሲሔድ ፣ ሁለተኛው ግንባር ከጧሌት ተነስቶ እናት ምጽዋንና ዕዳጋን ወደሚያገናኘው ትልቁ ድልድይ ገሰገሰ ።

«ምንድን ነው የምትጠብቀው!» አለ አሰተኳሽ መኩንን ። «እንዴት ብዩ?»

«ተኩስ ነው የምልሀ!» ብሎ ሽጉጥ አወጣበት ። ተኳሹ «ቅዱስ ሚካኤል ይቅር በለኝ» በማለት ሁለቱ አማተበና መድፉን ሰቀቀው ። ሚካኤል ቤተ ክርስቲያን ላይ ተጠምደው

የነበሩት የሻዕቢያ መትረፍሶች ጭጭ ፣ ምጭጭ አሉ ። የወገን ጦር በሁለቱም ግንባር ሳንጃ ባፈሙዝ ብሎ የእጅ በምቡን እንደ ያዘ ከጠላት ምሽጎች ውስጥ እየዘለለ ይገባ ጀመር ። ከቀኑ አምስት ሰዓት ላይ የሻዕቢያ ምሽጎች እንዳሉ ተሰበሩ ። የወንበዴ መንጋ ተረፈረፈ ። የዕዳጋ ጦርነት ፍጻሜ ሆነ ። ከወገን ጦር 6 ሺህ ሰዎች ይሰዋሉ ተብሎ ተገምቶ ነበር ። በዕዳጋ ጦርነት የሞቱት ስድስት መቶ ሰዎች ብቻ ነበሩ ። የሻዕቢያ ምርጥ ተሞራዎች እንዳሉ ያለቁበት ፣ ምሽግ የመመሽግ ጥበቧና ጀብደኝነቷ የታየበት ጦርነት ነበር ። ዕዳጋ ከፎርቶ አጠገብ ፣ አሸዋ ውስጥ ተቀብረው የቆዩ ሁለት የሰው ጭንቅላት አጥንቶች አግኝቼ እየተመለከትኩ ሳስብ ነበር የቆየሁት ። በመጨረሻ ሁለቱን አጥንቶች አስተያየሁ ። የትኛው ይሆን የቱ? አንዱን ከሌላው ለይቼ ለማወቅ አልቻልኩም ። ሁለቱም አንድ ዓይነት ቅርጽ ያላቸው የኢትዮጵያውያን ጭንቅላት አጥንቶች ነበሩ ። ሁለቱንም አጥንቶች ካገኝኳቸው ሥፍራ መልሼ በጥንቃቄ አሸዋ ካለበስ ኳቸው በኋላ እያዘንኩ ወደ መኪናዬ ስሔድ እንደ ንፋስ የሚበሩ ቶሮታ ከሩዘር መኪናዎች ወደኔ አቅጣጫ ሲመጡ አየሁና ቆም አልኩ.....

«ጸጋዬ!»

ሰለሞን በትረ ነበር ። እሱ ድንገት የመኪናውን ፍሬን ሲይዝ ዓይኖቹን ጨፈንኩ ። ከኋላው ይበሩ የነበሩ አጃቢ መኪናዎች ሲላተሙ ነበር ። እሱ ደንታ አልሰጠውም ።

«ምን ታረጋለህ እዚህ?»

«ጉብኝት ላይ ነበርኩ.....»

«ከመቼው?»

«ንቅናቄ የሙያችን አንዱ አካል አይደለ?» አልኩት ።

«ግባ» አለኝ ።

«ወዴት?»

«ጉርጉሱም ላይ የሚደረገውን ዝግጅት አይተን እንመለሳለን ። ግባ» አለኝ ።

«መኪናዬስ?»

«ምንም አትሆንም ። መንገዱም ፣ ከተማውም ተወጥሯል ። ከአሥመራ አስክ ምጽዋ ያለው መንገድ እንዴት እንደተወጠረ አላየህም?» አለኝ ።

መኪናው ላይ ወጥቼ ተሳፈርኩ = ፒፓ ባፋ ይዟል = መኪናው ባንዳናታ ተነስታ መብረር ጀመረች = እንደ እብድ ነው የሚነዳው = በጠየቀኝ መሠረት ከአሥመራ ወደ ምጽዋ ከእሱ ጋር ባለመምጣቱ ዕድሌን አመሰግንኩ = በነፋሲት ፣ በእምባቲ ካላ ፣ በጊንዳዕ ፣ በዶንጎሎና በዶጋሊ ገደላ ገደል ጠርዞች ላይ እንደዚህ እየበረረ ቢያመጣኝ ኖሮ ይኸኔ ቢያንስ ሁለት ኪሎ ከብደት ቀንሼ ነበር = የምጽዋ መንገድ እንኳን በረውብት እንዲሁም ሲያዩት የራስ ጠጉር ተነስቶ እስኪቆም ድረስ ያስፈራል =

«የጧቱ ሥራ እንዴት ተሳካለህ?» አለኝ = «ጥሩ ነበር = ኢትዮጵያ ጀር ብቻ ሆኖ ነበር =»

«ተአምር ነው!» ብሎ ፒፓውን እንደነከሰ በጥርሶቹ መካከል በመነጋገር ፣ «መኝታ አግኝተህልን» ሲል ጠየቀኝ = «አዎ ፣ ዕድሜ ላንተ ዳሕላክ ክፍል ተይዞልኛል = ግን በዙ ሰዎች ክፍል አጥተው ሲያግርሩ ስምቻለሁ =»

ፒፓውን ካፋ አወጣና ፣ «ተዋቸው እባክህ! የጥርቶታ በሽታ ያለባቸው ሰዎች አሉ = እኔን የሚያሳስቡኝ ያንዳንድ ሰዎች ማግረር ሳይሆን የአጠቃላይ ሥራ መሳካት ነው» እንዳለኝ ከጉር ጉሱም ወደ ምጽዋ ይጓዝ የነበረው ባቡር ሲያልፍ አይቶ «ሌላው ተአምር ደግሞ ያውልህ» አለ — «ወንበደዎች ሰባብረው ለምሽግ የተጠቀሙበት ሐዲድ የተሠራው ባሥራ አምስት ቀን ነው ሰው መሥራት ከፈለገ የማይሠራው ተአምር የሰም = የላሊበላ ኪነት ቡድን ፣ «ፈጣን ነው ባቡሩ ባቡሩ» የሚለው ዘፈን እየዘፈነ በሐዲዱ ላይ ሲጓዝ አይታይህም?» «ይታየኛል» አለኩት =

«ታውቃለህ? እስቲ እስብ» አለና እንደገና ፒፓውን ካፋ አውጥቶ «እንዳንዴ ሳስበው ይህ አብዮት ያስደንቀኛል = 56 ሺህ ተግራዎችን ባንድ ጊዜ ለዕድገት በጉብረት ዘመቻ ማሰለፍ ፣ ታጠቅ ጦር ሠፈርን ከመቅጽበት ግዳጭም 300,000 ሺህ ሚሊዪያ በጥቂት ወራት ውስጥ አሠልጥናና አስታጥቆ ለውጊያ ብቁ ግድረግ — ይህ ሁሉ እና አሁን ደግሞ ለቀይ ኮከብ ዘመቻ ጉባኤ በሺ የሚቆጠሩ ሰዎችን ከመላ ኢትዮጵያ አሰባሰቦ ጧት አሥመራ ፣ ከሰዓት በኋላ ምጽዋ እንዲገኙ ማድረግ — ቀላል ሥራ

አይደለም = ድርጅታዊ አሠራር ይጠይቃል = ከአብዮቱ በፊት ኢትዮጵያ ስንት ክፍል ጦር እንደነበራት ታውቃለህ? አራት ብቻ ነበሩ = አሁን ስንት እንዳለን ታውቃለህ? ሦስት እጅ እጥፍ = በእውነት ያብዮት የማደራጀት ችሎታ ያስደንቀኛል =

«እውነቱን ነው የምልህ = በአብዮት ሂደት ውስጥ አልፈን እዚህ ለመድረስ ዕድሜ ያገኘን ሰዎች ባገኘነው ልምድ ፣ ወደ ፊት አብዮት ለማካሄድ የሚነሱትን ሕዝቦች ልንረዳ እንችላለን = ካንጋፋ ሶሻሊስት አገሮች ልምድ ይልቅ ፣ አብዮት ለማካሄድም ሆነ ለመከላከል የኛ ልምድ ይበልጥ ይጠቅማቸዋል = እንዳንዴ ሳስበው ስለአብዮት የሚያማከር ኩባንያ ለምን አላቋቁምም? እላለሁ = የኛ አብዮት ታሪክ የድርጊት ገድል ነው =»

የመኪናውን ፍጥነት ቀነሰ = ጉርጉሱም ባሕር ዳርቻ ላይ የድንኳን ከተማ አብቦ ይታያል — ትጠልያ ፣ ቀይ ፣ ሰማያዊ ፣ ብጫ ድንኳኖች =

«ግን ይህ ሁሉ በምን ኪሣራ?» አለኩት = «የቲ?» «አሁን ያልከው ሁሉ =»

መኪናውን አቆመ = ሞተሩን አጠፋ = ከኋላ ይከተሉት የነበሩት አጃቢዎች ከመቼው ተስፋገጠው እንደወረዱ ባላውቅም ፣ ከሰለጥን መኪና ዙሪያ ፈንጠር ፣ ፈንጠር ብለው ቆመው ነበር = ከመኪናው ከመውረዱ በፊት ፣ «ጋዜጠኞች ስትባሉ ፣ ከሙያችሁ መነጻር ጉድለት የተነሳ ነው መሰለኝ ፣ ሁልጊዜ ተቃራኒውን ነገር የምታዩ ተጠራጣሪ ፍጡሮች ናችሁ = ታውቃለህ? የሰው ልጆች ታሪክ በሙሉ የድርጅታዊ አሠራር ዕድገትና ጥንካሬ ታሪክ ነው» አለኝና ከመኪናው ወረደ =

የምጽዋ ፈስቲቫል ኮሚቴ አባሎች መጥተው ከበውት ነበር = ተፈጥሮአችን ሆኖ ባለሥልጣን ከበብ ፣ ከበብ ፣ አጀብ ፣ አጀብ ፣ ተሸቀዳድሞ ግንባር ማስመታት እንወዳለን ልበል! ወዲያውኑ መፃት ሰዎች መካከል ገብቶ ጠፋብኝ = ጉርጉሱም ባሕር ዳርቻ ውብ ነው = ማዕበል በማዕበል ላይ እየተደራረበ ፣ እያሰመሰመ ፣ እንደ ጋራ እየተናደ መጥቶ ፣ ለባሕሩ ዳርቻ የሚሰግድ ይመስል

ወደ ላይ ተነስቶ ተመልሶ ይወድቅና አሸዋውን አጥቦ ይመለሳል ። ከመሐል አገር የመጡ ፣ ምናልባትም ባሕር ምን እንደሚመስል በሕይወታቸው አይተው የማያውቁ የሚመስሉ ብዙ ሰዎች ፣ ወንዶችና ሴቶች ፣ የሰማይ ስባሪ መስሎ የተነጠፈውን የባሕርን ስፋት ፣ የማዕበሎቹን ያነሳስና ያወዳደቅ ተፈጥሮአዊ ስልት ጨዋታ ፣ ዝም ብለው አፋቸውን ከፍተው በአድናቆት ይመለከታሉ ። ከባሕር ወለል ገብታ ላይ ወጥታ የተንሳፈረች የምትመስል መርከብ ካድማሱ ትግ ቆማ ከሩቅ ትታያለች ። የኤሌክትሪክ ብርሀን ጨረሮች ባሕር ላይ እየተንጸባረቁ ልዩ ልዩ ጥላዎች በመፍጠር የቀለማት ትርኢት ማሳየት ጀምረዋል ። በብዙ መቶ የሚቆጠሩ እንግዶች ከየድንኳናቸው ወጥተው ባሕር ዳርቻው ላይ ፈሰው ይታያሉ ። የባሕር ዳርቻው የልዩ ልዩ ብሔረሰቦች አባላት ፣ የሀይማኖት መሪዎችና የሕዝባውያን ድርጅቶች ተወካዮች እንደ ላይ ተሰብስበው የተገኙበት የድንኳን ከተማ ሆኗል ። የምጽዋ ፈሰቲሻል የሚከፈትበት ቀን ዋዜማ እንደመሆኑ ፣ አዲስ አበባ ከሚገኙ ቲያትር ቤቶችና ከልዩ ልዩ ከፍላተ ሀገር የመጡ የኪነት ጓዶች በየሠፈራቸው የሚያሰሙት ጥዑመ ሙዚቃ አየሩ ላይ እየተንጣለለ ይሰማል — ከባሕር ላይ ይንሳፈራል ፣ ከማዕበሎቹ ጋር እየተላጋ ይወድቃል ።..... ሰለሞን በትሩ አስጠራኝ.....

«የት ነበርከ?» አለኝ ።
«እየዞርኩ ስመለከት ነበር ።»
«ዝግጅቱ እንዴት ነው? ደስ አይልም ወይ?»
«ጥሩ ነው ። ደስ ይላል ።»

«አዎ ፣ ነገ ጉርጉስም ላይ መብላት ፣ መጠጣት ፣ መጨፈር ነው ። ኢትዮጵያ ላለፉት አራት መቶ ዓመታት እዚህ ባሕር በሯ ላይ ተደስታ አታውቅም ። ቀይ ባሕር ላይ ስትደማ ነው የኖረችው ። ባንጻሩም ፣ ቀይ ባሕር ስሕልውናችን ምን ያህል አስፈላጊ እንደ ሆነ — ሕይወታችን ትንፋሻችን መሆኑን ማወቅ ይጠቅማል ።»

እርግጠኛ ነኝ ፣ ከመሐል አገር ተጋብዘው ከመጡት ውስጥ ብዙዎቹ ቀይ ባሕር የት እንደሆነና ምን እንደሚመስል አይተው አያውቁም ። ለብዙዎቻችን የአስተሳሰብ አድማሳችን ከመንደራችን ፣ ከወንዞችን አልፎ አይሔድም ። እውነቱን ነው ፣ የኢትዮ

ጵያ ሕዝብ በሙሉ እዚህ መጥቶ ቀይ ባሕርን ለመመልከት ቢችል እንዴት ደስ ባለኝ — ያባቶቹን ተጋድሎ ታሪክ በቀላሉ ይረዳ ነበር ። የቀይ ኮከብ ዘመቻችንንም ትግል ዓላማ ይበልጥ ይገነዘብ ነበር» በማለት ንግግር አደረገልኝ ።

ሰለሞን አንዴ መናገር ከጀመረ ሙሉ ንግግር አድርጎ ላይ ጨርሶ ንግግሩን አያቋርጥም ። ከንግግሩ ትንሽ ማስታወሻ ወሰድኩለት ። ቀይ ባሕርንና የኢትዮጵያን ሕዝብ ሕልውና በሚመለከት አንዳንድ ጥሩ ነጥቦች ነበሩት ። ቀጠለና ፣ «እነዚያ ትኩሎች ይታዩህል?» አለኝ በጣቱ ወደ ትኩሎቹ እየጠቆመኝ ።

በተደረገው ዝግጅት ሁሉ የተደሰተ ይመስላል ። የምጽዋ ፈሰቲሻል ኮሚቴ እንደ ገብ ሲሠራ ነበር የከረመው ። አንዳንዶቹ የኮሚቴው አባሎች ከድካምና ከስጋት የተነሳ ሰውነታቸው ሊፈርስ የደረሰ ይመስላሉ ።

«አዎ ፣ ይታዩኛል» አልኩት ። ሁለት ትላልቅ ትኩሎች ተሠርተው ነበር ።
«በአይርጥላን ሣር የተጫነላቸው ትኩሎችናቸው» አለኝ ። ዝም አልኩ ።

«በምን ኪሣራ አትለኝም?» አለኝ ወደ መኪናው እየሔደ ። የቸኮለ ይመስላል ። ሁልጊዜ ይቸኩላል ። መኪናዬ ጋ አደረሰኝና ፣ «ተከተለኝ» አለኝ ።
«ወዴት ደሞ?»
«ወደ ካሌብ አዳራሽ የፎቶግራፍ ኤግዚቢሽን ዝግጅት ማየት እፈልጋለሁ.....»

«እዚያ ነበርኩ ። አዳራሹ ውስጥ ማድረግ ያለብንን ዝግጅት ሁሉ አጠናቀናል ። በበዓሉም ሥፍራ አስፈላጊው ሁሉ ተደርጓል ። ለነገ ተዘጋጅተናል ። አሁን የሚያስፈልገኝ ነገር ቢኖር አረፍት ብቻ ነው» አልኩት ።

«የፈሰቲሻሉ ጠቅላላ ፕሮግራም ደርሶህል?» አለኝ ።
«አዎ ። ደጋሊ ላይ ነገ የሚደረገው ሥርዓት በስገት ሰዓት እንደሆነ ግን አላውቅም.....»
«ባሥራ ሁለት ሰዓት እዚያ መገኘት ነው ። ትከክለኛውን ሰዓት እኔም አላውቅም» ብሎኝ በረረ ።

በጊዜ ለመተኛት እስቤ ነበር ወደ ሆቴሌ የተመለሱት ።
ባሕሩ በመስኮቱ ወለል ብሎ ይታያል ። በሚሊዮን የሚቆጠሩ
የመብራት ነጻብራቆች ባሕሩ ላይ ይጫወታሉ ። ግዕቦሎች እየተ
ነሱና እየወደቁ መጥተው የባሕሩን ዳርቻ አጥበው ሲመለሱ ይሰ
ማል ። እንቅልፍ እምቢ አለኝ ። «ሻወር» ወሰድኩና ወደ ሆቴሉ
ቡና ቤት ወረድኩ ። ቢራ ጠምቶኝ ነበር ። ችግሩ ለአግር መረ
ግመጃ ቦታ አልነበረም ። ኳከጉባኤው ላይ ተነስተው የመጡት
ባለሥልጣናት ቡና ቤቱን አጣበውት ይታያሉ ። አንዳንዶቹ
ይሳሳቃሉ ። ሌሎቹ ይከራክሯሉ ። ጥቂቶቹ በምር የሚወያዩ ይመ
ሰላሉ ። አንዳንዶቹ ደግሞ ቢራ የሚያልቅባቸው መስጋቸው
ላይሆን አይቀርም ። ባንኮኒውን ተደግፈው ይህን ያሳበው ቢራ
ባናት ባናቱ ይሉታል — ይከለብሱታል ። በመስተንግዶው መዘረ
ከረክ የሚያማርሩም ሰዎች ነበሩ ። ትርምስ ነበር ። ኩሎኔል
በትሩ ተሰማ ጥግ ይዞ ቆሞ ባለሥልጣናትን በዓይኑ የሚቆጥር
ይመስላል ። ነገሩ ፍየሎችን እንደግድ ሳይሆንበት አልቀረም ።
ተከላይ ዘድንግል ካንድ ረጅም ሰው ጋር ያወራ ነበር ። የሰውዬው
መልክ ትዝ አለኝ ። ቀትር ላይ አርሚ አሸዮሽን ከሻሰቃ ታደሰ
ጋር ያየሁት ወጣት መካኒክ ነበር ። በሬትም ይህን ሰው ያየሁት
ከተከላይ ጋር እንደሆነ አሁን ትዝ አለኝ ። ወደእነሱ ልሔድ
ስል ሥዕላይ በራሽ በባለሥልጣናት መካከል ሲሸሉከለክ አዩ
ሁትና ፣ ተሸሉከልኬ ሔጂ ትከሻውን ያዝኩት ።

«ሄይ ባልሼ ብጾይ ጸጋዬ ። አለኝ»
«የት ጠፍተህ ከረምከ?» አልኩት ።

«አለሁ ። ከነገ ወዲያ ግታ በሲምፖዚየሙ ላይ የግብር
ውን ጥናት ሳዘጋጅ ነበር የከረምኩት ። ለሰው ጊዜ አትሰጡም»
አለ ።

«የምንሰጠው ጊዜ ስለሌለን ነዋ.....»
«ሩጫው እንደሚያዛልቃችሁ ተስፋ አደርጋለሁ.....»
«እንዴ አንተ ግን ነህና?»
«እኔ..... እኔግ ወዶ ገብ ነኝ» አለ በምራት.....

«ወደገብ ግለት ትተናል ። አሁን «በሠላም ወደ ግንበረሰቡ
የተመለሱ» እያልን ነው የምንናገረው አሁን ደስ አለህ?»

«በሠላም አልከው?»
«ታዲያ ምን እንበል?»

ምእታዊ ረገግታ አሳይቶኝ ዝም አለ ። ዓይኖቼ ይቅበዘበ
ዛሉ ። የሚጠብቀው ሰው ያለ ይመስላል ። የረጋ መንፈስ
አይታይበትም ።

«የምታቀርበው ጥናት ስለምንድነው?»
«ሻዕቢያ ከሲ አይ ኤ ጋር ሰላላት ግንኙነት.....»
«ምን ይጠቅማል?»

«አድሐሪ አዳም ያላት መሆኗን ለማጋለጥ ይረዳል ። እን
ዴት ምን ይጠቅማል ትላለህ?» አለኝ ራቴን በጥንቃቄ እያጠና ።

«ታሪካዊ ግንኙነታቸውን ግጠናከር ይሆናል ብዬ ነው ።
አዲስ ከሰተት አይደለም ። ሲ አይ ኤ ለጥቅሙ ፣ ሻዕቢያ
ሰሐልውናጥ ሁለቱም ለጥቅማቸው እንደሚፈለጉ እናውቃለን ።
ወይስ አይደለም?» አልኩት ።

የንዴት ጥላ ከፈቱ ላይ ውልብ ሲል አየሁ ። መልስ አልሰ
ጠኝም ቀጠልኩና ፣ «ሻዕቢያ እንደ ጠጣዎች ናቅፋ ተራራዎች
ላይ ተንጠላጥላ ከመጠበቅ ሌላ ምርጫ የላትም» ያልከውን ነገር
አሁንም ከልቤ አልተቀበልኩትም አልኩት ።

«ለምን? ሌላ ምን ምርጫ ይኖራታል?»

«ጋይሊን እንደገና በትና የደረጣ ውጊያ ግካሄድ፣በከተሞች
ሽብር መፍጠር — የልግት ሥራ እንዳይካሄድ ግድረግ — ሕ
ዝቡ እንዳይደራጅ የገበሬ ግንበሮች መሪዎችን ግረን — እንደ
ዚህ ያሉትን ነገሮች ለማድረግ ምን ይሳናታል?» አልኩት ።

«ገጋ በቃ.....! ታላቅ ምናብ አለህ!» አለና በነገሩ ሳቀ ።

«በቅርብ ጊዜ የመጣህ እንደመሆንህ ይህን ነገር ግወቅ
ነበረብህ ። እንዴት ሳታውቅ ትቀራለህ? የግዕዝላዊ ኮሚቴ
አባልም ነበርክ» አልኩት ።

እንደገና ፊትን በጥንቃቄ ሲያጠና ከቆየ በኋላ ፡ «የግዕዝ ላይ ኮሚቴ አባል ሁሉ ምስጢር ያውቃል አሉህ? በተለይ ፡ የሻዕቢያ አመራር ዝግ ነው ፡ ትእዛዝ ትፈጽግለህ እንጂ አትወያይበትም ። ለግንኛውም ነገር የመረጃ ሰዎች ሚና መጫወት ይቅርብህ ። በጋዜጠኛነትህ ብትረጋ ይሻልህል ። ወይስ ሙያህን ልትቀይር አስባለህ? ግን አዝናለሁ» አለኝ ።

«ምን የሚያሳዝንህ ነገር ተናገርኩ?»
«ተጠራጠርኩኝ..... ግን አንተ ምን ታደርግ? ዕድላችን ነው..»

«መጠራጠሪ አይደለም ። ለግወቅ ፈልጌ ነው ። እውነቱን ነው የምልህ እኛ ጋዜጠኞች ጥያቄ በመጠየቅ ነው አንድ ነገር ለግወቅ የምንችለው ። እና ደግሞ ካሁኑ ሙያዬን መቀየር አልፈልግም ። ግይክሮሬን ላይ ነው የምጥተው ። ጋዜጠኛ ሲያረጅ ባይሆን ዲፕሎማት ይሆናል እንጂ ሰላይ አይሆንም» ሰለው—

«ለምን?» ብሎ ጠየቀኝ ።
«ዲፕሎማት ከሆነ ምንም ባይሠራ እንኳን በብርጭቆ አያያዙ አያሳፍርም ፤ ያሳምረዋል ። ለምን ቢራ አልጋብዝህም?» አልኩት ።

«ለላ ጊዜ ። አሁን የምጠብቀው ሰው አለኝ ። ምን አስቸኮለህ? አብረን የምናከብራቸው ብዙ ድሎች ይጠብቁናል» ብሎኝ ሔደ ። ቢራ ፍለጋ ሔድኩ የሚጠብቀው ፈያሚታ ጊላይን ይሆን? እያልኩ አስብ ነበር ።

«ሚስተር ቲቪ!»
መጽሐፈ ዳንኤል ነበር ። ባንኮኒውን ተደግፎ ቢራ ይጠጣል ።
«ታዲያስ ሚስተር ኢኮኖሚ?» አልኩት ።

ነጭ የበጋ ልብስ ፡ እንደ በረዶ የነጣ ስስ ሸሚዝ ፤ ከሰማያዊ ክራሻት ጋር ለብሶ ሽክ ብሎአል ። የተቀባው የወንድ ሽቶ ከሩቅ ይጣራል ።

«ውክንብር ፡ ውክንብር ነግሷል!»
«ምን ሆነ?» አልኩት ።

«ተቀብሎ የሚያስተናግደን የለ ። መኝታ አልተያዘልን ። ቢራ በነጻ መስሎኝ ነበር ። እንዲህ መሆኑን ባወቅ ኖሮ ከአሥመራ እግራን አላነሳም ነበር» አለ ።

«ስለመኝታ ምን ችግር አለ? ጉርጉሱም ላይ ሺ ድንኳኖች ተተክለው ፤ የእንግዳ ያለህ ይላሉ.....»

«ግ እኔ! አሸዋ ላይ ድንኳን ውስጥ ላድር?»
አዎ ። መጽሐፈ አሸዋ ላይ መተኛት ቀርቶ በእግሩ መረት ለመርገጥም ይጠየፋል ።

«ስትዞር ግደር ነፃ ። ምጽዋ የሰዓት ገደብ የለም ። እዚህ የሚነጋው ሲመሽ ነው ።»

«የት ይኬዳል? ሴቶቹ ጠፍተዋል» አለ.....

«ልክ ነህ ። የኦርትዶ ቶኒጃጅት ወደ ጂዳ ፤ አቡ ዳቢ ኮብል ለዋል ። ገነታቸው እዚያ ሆኖ የለም እንዴ?» አልኩት ።

«ነፍሳቸው ትኩንን!» ብሎ ቀለደና ። ሥራው እንዴት ነው? አለኝ ።

«እንደ ውሻ መርጥ ፤ የውሻ ሕይወት ነው ። ቤተክርስቲያን እንደ ገባች ውሻ መዋኩበ» አልኩትና ግግሽ ብርጭቆ ቀዝቃዛ ቢራ ጫጫ ችስ እያደረገኝ ሲወርድ በእርካታ ከተነፈሰኩ በኋላ ። «በኢኮኖሚ ግንባር?» ብዬ ጠየኩት ።

ሳይናገር መሳቅ ይወዳል ። ዞር ብሎ ትከሻው ላይ የሚስቃት ልዩ ሳቅ አለችው ። ዛሬ እንደአጋጣሚ ገጭንጭ አላለም ። መነጫ ሲጀምር እንደ አውራ ሰው ይሸሻል ። ሰው እያነጋግርም ። ብቻውን ይሔዳል ። ብቻውን ይበላል በሽታው ሲነሳ ። ዶክተር የሐንስ ቤት ባንድ ጣራ ሥር ከእሱ ጋር የምንኖር ሰዎች ለግምንት የግናየው ጊዜ አለ ። ስናጣው አክስቱ ጋ ሔዶ ይሆናል እያልን እንቀልድበታለን ። የሚሔድባቸውን ሱቆች አክስቶቹ ናቸው ይላቸዋል ። እና ብዙ አክስቶች አሉት ።

«የደም ብዛቱ ተነስቶብኛል» አለ ።
«ሆድህስ ተሻለው?»
«እናንተ ጋዜጠኞች በሰው እንደቀለዳችሁ ነው የምትኖሩት» አለኝ ።
«እናንተ ኢኮኖሚስቶች!» አልኩት ።

«እኛ ቀልድ አናውቅም ። ዓለምን ለመለወጥ የሚሠሩ ሰዎች እይቀልዱም ። እነማን ናቸው ዓለምን የለወጧት — ታውቃለህ? ስሚዝ አዳምስ ፣ ሪካርዶ ፣ ካርል ማርክስ... እነዚህ ዓለማዊ ፈላስፋዎች ናቸው ። እና እይቀልዱም ። ያለውኸት ዝም ብለው ዓለምን ይለውጣሉ» አለ ።

«እና አንተ እነዚህ ከመጣህ ምኞ ለውጥ አስገኘህ?» አልኩት ።

«ዴፖዎቼን ሞልቻለሁ ። የኮንስትራክሽኑ ሥራ ተያይዟል ። በቅርቡ አገልግሎት መስጠት የሚጀምሩ ከሊኒኮችና ሆስፒታሎች ይገኛሉ ። ስንዴና ሸቀጣ ሸቀጦች እንደ ልብ ናቸው ። የጭነት መኪናዎች ሞልተዋል ። ምን ትፈልጋለህ ሁሉም ነገር በሽ በሽ ሆኗል» አለ በምጽታዊ አነጋገር ።

«ዕድሜ ላንተ» አልኩት ።
«ወድጀን መሰለህ?»
«አሁን?»

«አረ ይህ እይቻልም የሚል ቋንቋ የለም ። ይቻላል ግለት ብቻ ነው ፣ ማንኛውም እይቻልም ፣ አያዋጣም የሚል ቃል የአድጋሪዎች ቋንቋ እንደሆነ አድርገው የሚቆጥሩ ሰዎች አሉ ። ግን ኤኮኖሚያችን እየደግ ነው» አለ ።

«መድማቱን እንዲያቆም ምን ማድረግ አለብን ትላለህ?»

«ዲፕሎማሲ ወዳጄ ። ይህ ዓለም በስጦታና ልስጥህ ፍልስፍና ነው የሚገዛው ። እና ኢንቬስትሚንት ። ሥራ መፍጠር ። ሠርቶ በሰላም የመኖር ዕድል ከተፈጠረ ወንበደዎች ዘላለማቸውን እየቀመሉ በረሀ ለመኖር የሚመርጡ ይመስላሉ? ወንበደዎች ምን እያሉ መዝፈን እንደጀመሩ ስምተህል?» አለ ።

«ምን?»
«አታ አምላኽ አታ ፈጣሪ
ወዲ ሠብዶ አብ በረኻ ይበሊ
ካብ ዓይንናስ ዓይነጁ እንዶ ይፈሪ» እያሉ መዝፈን ጀምረዋል አሉ ። «ግራር ጥላ ሥር ቁጭ ብለው ቅማል ከሰውነታቸው»

ላይ መልቀምን የሚመርጡ አይምሰሉህ ። እያንዳንዱን ትማል ትጭ አድርገው በገደሉ ቁጥር በልባቸው አገራ ማሪኝ ሳይሉ አይቀሩም» አለና ሌላ ቢራ አዘዘ ።

እኔም የቀረችኝን ቢራ ጨለተኩና ፣ «ጦርነት የዲፕሎማሲ ፍጻሜ ቅጥያ ነው የምትሉት ፣ እናንተ ዲፕሎማቶች አይደሉት ሆኑም ወይ? አሁን ደምን የሚያደርቅው ደም ብቻ ነው» ብዬው ሌላ ቢራ ካዘዘኩ በኋላ ፣ «የተቀሩት አምስት ረጅም ሰዎች የት ሔዱ?» አልኩት ።

ዶክተር የሐንስ ቤት አንድ ላይ የምንኖረው ሰባት ሰዎች ፣ «ሰባት ረጅም ሰዎች» የሚል ቅጽል ስም ወጥቶልናል ። አልቤርጎቻቸው የሚኖሩት የቀይ ኮከብ ዘማቾች መቸም ለሰው የማያወጡት ስምና የማይፈጠሩት ቀልድ የለም ። እንደ እውነቱ ከሆነ ረጅም የምንባል ሰዎች አይደሉንም ። ምናልባት ጥላዎቻችንን አይተው ይሆናል ። መጽሐፈ መልስ ይሰጠኛል ብዬ አልነበረም የጠየቅ ሁት ። የት ፣ የት እንደሚገኙ ጥሩ ግምት ነበረኝ ። ሱስሎቭ ይኸኔ ተኝቶ እብድ የሚያክል የቲዎሪ መጽሐፍ ያገለብጣል ። ሌላውም እንደ ልማዱ በጊዜ ሔዶ ተኝቶ ይሆናል ። በጊዜ እንደ ዶር መስፈር ይወዳል ። ሦስተኛው ከአዲስ አበባ ጋር ስልክ ይዞ ይሆናል ። ሲጃራ አከታትሎ እያቀጣጠለ ከባለቤቱ ጋር በስልክ አንድ ሰዓት ሳያወራ አይተኛም ። ሲጃራ ለመተው በየቀኑ ይጥራል ። ሲጃራ የሚያስጥል ነገር ይፈልጋል ። ብልሐቱን ይጠይቃል ። በቀን ሁለት ጋኑ ኒያላ ያጤሳል ። ጢሱን አይውጥም ። ላፍ ፣ ላፍ ፣ ቡን ፣ ቡን ያደርጋል ። ሐቀኛና ቁም ነገረኛ ስለሆነ እናከብረዋለን ። አጉል ቀልድ አይወድም ። አራተኛው «አጅራ ያራዳ ልጅ» ይኸኔ ተኳኩሎ ወጥቶ ቆንጆ ልጅ ፍለጋ ከተገኘውን በግሰስ ላይ ይገኛል ። በአጭ ተጥሶ የሚያደር ይመስላል — ሲያዩት ። አምስተኛው ከቢራ ሌላ ፍላጎት የለውም ። ይኸኔ «ቢራን የፈጠረ አምላክ» እያለ ቢራ ፣ ቢራ ይላል ።

«ሁሉም እንደ ጠባያቸው በተገባር ተሰማርተው ይሆናል» ባግለት መጽሐፈ ያልጠበኩትን መልስ ሰጠኝ ።

«ምን ስግለት ፈልገህ ነው?» አልኩት ።
«የተፈጥሮ ግዴታ...»

«አክሱቶች! ለመሆኑ ስንት አክሱቶች አሉህ?» ሳቀና ፣
«ምን እንደተባልን ሰምተህልን?» አለኝ ።

«ምን ተባልን?»
«ቀይ ኮከቦች በናቅፋና በሥመራ ሴቶች ላይ ነው ለመዝመት የመጡት እንባላለን.....»

ነገሩ አሳቀኝና ፣ «ታዲያ ምናለበት ። ጦርነትና ፍቅር አይለ ያዩም ። መጣንላቸው እንጂ አልመጣንባቸውም ። ይግረምህና ብዙዎቹ ያሥመራ ሴተላጤዎች ከትግራይ ወንድ ይልቅ ከመሐል አገር የመጣውን ይመርጣሉ ይባላል ። የመሐል አገር ሰው እንደ ጣልያን ሴት አከባሪ ነው የሚሉት ፈሊጥ አላቸው ። በንጹሩ ፣ የትግራይ ወንድ እንኳን የሚያውቃትን ቀርቶ የማያውቃትንም 'የኔ ነች ፣ ነበረች' እያለ ማውራት ይወዳል እያሉ ይፈራሉ» ብዬው የጀመርኩትን አሳብ ጨርሼ ሳልነገረው ፣ ሥዩም ሠረቀ ብርሀንና አሸብር እየተጣደፉ ወደ ባንኮኒው ሲመጡ አየኋቸውና ሠላምታ ሰጠኋቸው ።

«ቢራ ልጋብዝህ» አለኝ ሥዩም ።
«ኩባንያህ ማትረፍ ጀምርክል መሰለኝ?» አልኩት ።

«አላምሮ ። ያዲሳባ ሴቶች ለጌጥ ግዥ እስከሆኑ ድረስ ምን ቸግር ይኖራል?» አለና ቢራውን ባንድ ትንፋሽ ጨለጠው ።

«የቸኮላችሁ ትመስላላችሁ.....»
«ሁለት ሬሳዎች በእጃችን ላይ ይገኛሉ.....»
«የምን ሬሳዎች?»
«ኋላ እነግርሃለሁ» ብሎኝ ሲሔድ ሲል ያዝኩት ። ሰው ወሬ ጀምሮልኝ ሲያቋርጥብኝ አልወድም ። ሆዴን ያመኛል ።
«የመሐል አገር ሰዎች ናቸው ይሆን?»

«አይደሉም ሁለቱም የእዚህ አገር ሰዎች ናቸው ። አንድ ሴት ፣ አንድ ወንድ ። ሴትዌዋ በአሥመራ እኔ ነኝ ያለች ያናጠ ጠች ሐብታም የታወቀ ሴክሬቶ ባለቤት ነበረች ። ሰውዌው አሁን በቅርቡ ያንድ ቀበሌ ሊቀ መንበር ሆኖ የተመረጠ ነበር ። ሁለቱም ያሥመራ ኗሪዎች ነበሩ» አለኝ ።

«ምን ሆነው ሞቱ?»
«ባሕር ላይ ተንሳፈው ነው የተገኙት.....»
«ምክንያቱ ምን ይሆን?»

«ተገድለው ባሕር ውስጥ የተጣሉ ይመስላል ። አሁን ልሔድ?» አለኝ ።

«ፖለቲካዊ ግድያ ይሆን?»
«መሆን አለመሆኑን ለማጣራት ነው የምንቸኩለው» አለኝ ሔደ ። ተያይዘው ርጡ — ሥዩምና አሸብር ።
«ምን ነበር የሚሉህ እነዚህ የሕዝብ ደገንነት ልጆች?» አለኝ መጽሐፈ ።

«ሁለት ሬሳዎች ባሕር ላይ በመንሳፈፍ ላይ ይገኛሉ ነው የሚሉት ። ጥሩ ዜና ይወጣዋል ። ሁኔታውን መስታተል አለብኝ» አልኩት ።

«እናንተ ጋዜጠኞች ትገርሙኛላችሁ» አለኝ ።
«ምነው?»

«ጥሩ ዜና ይሆናል ብሎ ነገር! ሰው ሲያጣጥር ብትደርሱ ፣ ምን ይሰማዎታል? ነገሩን እንዴት ያዩታል?» ብላችሁ ሳትጠይቁት አትቀሩም ። በል ወንድሜ ፣ እኔ በጊዜ ማደሪያዬን ልፈልግ» አለኝ ።

«ምነው ፈራህ?»

«በዚህ ግርግርና ውኸንብር ውስጥ ምን የማይሆን ነገር አለ ብለህ ነው? ጧት ባሕር ላይ ተንሳፍሬ መገኘት አልፈልግም ።» እንደ መጽሐፈ ለሕይወቱ የሚጨነቅና የሚሰጋ ሰው አጋጥሞኝ ሓያውቅም ። የጠጣሁት ሁለት ቢራ ሥራውን ሠራ መሰለኝ ፣ ሐድሮብኝ የነበረው ድካም ለቀቀኝ ። ምሽቱም ገና ለጋ ነበር ። ምጽዋ ላይ ሲመሽ ነውና የሚነጋው በጊዜ ሔዶ መተኛት ኃጢአት መሰሉ ስለታየኝ መጽሐፈ ዳንኤልን ትኛ ጋዜጠኞቹን ፍለጋ ወጣሁ ። እየዞርኩ በየቡና ቤቱ ፈለካቸው ። ይኸ ከመሐል አገር የመጣው ሰው የፈረደበትን ቀዝቃዛ ቢራ ከነክረፋው እያነሳ ዝም ብሎ ይጋታል ። ጋዜጠኞቹ የትም አልነበሩም ። እነዚህ ጨሎዎች ወደ ጉርጉሱም ሔደው ይሆናል በማለት ወደዚያ በረርኩ ። በመቶ የሚቆጠሩ መኪናዎች ወደ ጉርጉሱም ባሕር ዳርቻ ሲሔ

ዲም ከዚያ ሲመለሱም መንገዱ ላይ ይታዩ ነበር። የድንኳን ከተ
 ግው ሺ ደመራ ተደምር የተቀጣጠለበት መስጊል ። ጭፈራውና
 ዘፈኑ ይቀልጣል — እዚህ የትግራይ — እዚያ ያማራ — ወዲህ የአ
 ርዋ ወዲያ የጉራጊ ። ቀዝቀዝ ያለው አየር ከጭፈራውና ከዘፈኑ
 ጋር ተዳምር መንፈስ ያድሳል ። ቅርብ መስሎ ከሚታየው ጥቁር
 ሰማይ ላይ የፈሰሱት ከዋክብት በደስታ የሚደንቡ ይመስላሉ ።
 እና የቀይ ባሕር ማዕበሎችም ያረገዱ ነበር ። አንዳንድ ማዕበሎች
 ላንዳናታ ጸጥ ሲሉ በየቦታው የሚነደው እሳት ነጸብራቅ ። ዘመ
 ናዊ ሰዓሊ የሳለው የሕይወት ጥላ የሚመስሉ ዝብርቅርቅ ጥላዎች
 ባሕሩ ወለል ላይ ይፈጥራል ። አሁን እንዲያው ከተፈጥሮ የበለጠ
 ሰዕል የት ይኖራል? እያልኩ የባሕሩን ጠርዝ ይገድ እየተከዘኩ
 ሳዘገም ። አንዲት ልጅ ብቻዋን ፣ ካንድ ጠርብ ድንጋይ ላይ ቆማ
 ማዶ — ሰማይና ባሕሩ የሚሳሳሙበትን አድማስ ስትመለከት
 አይሁ ። ባሕሩ የቆመችበትን ድንጋይ እያጠበ ይመለሳል ። ከባ
 ሕር የሚመጣው ቀዝቃዛ አየር ጠጉሯን እያነሳ አየር ላይ ይነሰን
 ሰው ነበር ። በቀጭን መያዣ ከብ ትከሻዋ ላይ ተንጠልጥሎ
 ጀርባዋን ገልጦ የሚያሳይ ነጭ ፣ አጠር ያለ የበጋ ቀሚስ ለብ
 ሳለች ። የባሕርን አምላክ የምታመልክ ነጭ ርግብ መሰላ ታየ
 ችኝ ። ፎተግራፍ ግንኛ ምንው በያዘኩ ናር አልኩ ። ከድንኳኖች
 መንደር የተተኮሰው ርቶት ጥቁር ሰማይ ላይ ድንገት ሲፈነዳ
 በሺ የሚቆጠሩ ልዩ ልዩ አበባዎች ጨለማው ላይ ረገፉ ። ደንግጣ
 ዞር ስትል መልካ ታየኝ ። ከሩቅ ተወርውሮ የሚመጣው የኤሌክ
 ትሪክ ብርሀን ትንሽ ፣ ትንሽ ያሳያል ። እሷ ትሆን? ወይስ አይደለ
 ችም? እያልኩ ተጠጋኝት ። እሷ ነበረች ።

«ፊያሚታ!»

በመጀመሪያ ግን እንደሆንኩ አላወቀችኝም ። በጣም
 ተጠጋኝትና ፣ ጸጋዬ እባላለሁ ። ታስታውሺኛለሽ» አልኳት ።

- «የአ! እሂዳክ?»
- «ብቻሽን እዚህ ምን ታረጊያለሽ?»
- «ብቻዬን አይደለሁም ።»
- ዞር ፣ ዞር አልኩ ሰው ፍለጋ ። ግንም አልነበረም ።
- «ግን አለ?» አልኳት ።

«ባሕሩ ። ከባሕር ጋር ሆኖ ግንም ሰው ብቻዬን ነኝ ለግለት
 የሚችል አይመስለኝም ። ባሕር ላይ እንጂ ደስ ይለኛል ። ደግ
 ግም አዝናሁኝ ። የባሕር ስፋትና ጥልቀት የሚውተኛል ። ሌላ
 ንደኛ ምን ያስፈላጋል? — አባቴ ይሙት» አለች ።

በረዶ መሳይ ጥርሶቿ የልብ ቅርጽ ካላቸው ከንፈርቿ መካ
 ከል ተፈልቅቀው ወጥተው ብቅ አሉ ።

«ምናልባት ልክ ነሽ ። ባሕር ሕይወት ነው» አልኳት
 በኋላ ። «ብዙ ጊዜ እዚህ ትጭቻለሽ?» ብዬ ጠየኳት ።

ነፋስ አየር ላይ የሚነሰንሰውን ጠጉሯን ከፈቷ ላይ ወደኋላ
 አደረገችና ። «አው ። በፈት ብዙ ጊዜ እመጣ ነበር ። ለመጨረሻ
 ጊዜ የመጣሁት ከስምንት ዓመት በላይ ይሆናል» አለች ።

«በሰልክ ምጽዋ እንገናኝ ስትይኝ ቀልድሽን መስሎኝ ነበር ።
 እንዲጋጣሚ ሆኖ ተገናኘን» አልኩ ። የባሕሩን ስፋት በዓይኔ
 እየተኩተልኩ ።

- «ለምን ቀልድን መስለህ?»
- «እንጂ ። ምናልባት ካንጋርሽ ይሆናል ።»
- «ናና ። ቀልድን አልነበረም ። ቀይ ባሕርን ግየት ናፍቆኝ
 ነበር ። ፈሰቲኛሉ ጥሩ አጋጣሚ ሆነልኝ...»
- «ብቻሽን ነው የመጣሄው?»
- «ናና ። ከሰዎች ጋር ነው ።»
- «ከሥዕላይ ጋር?»
- «አው» አለችና ባቀች ።
- «ታዲያ እንዳንቺ ያለች ቆንጆ ልጅ በዚህ ጨለማ ብቻዋን
 ለመልቀቅ ሆዱ እንዴት ቻለ?» አልኳት ።

ጠጉሯን እየነሰነሰች ። «ውሸቲን ነው አባቴ ይሙት ።
 ቀጥታ መልስ መስጠት አይሆንልኝም ። ግን ምን ዓይነት ሴት
 ነኝ?» አለች ።

«ጣፋጭ ዋሾ...»

«አንቲ ደግሞ ጣፋጭ ደደብ» አለችኝ ።
ሳቅሁኝ ። ሳቅቼ ። ተሳሳቅን ።
«ታዲያስ የባሕር አማልክት?» አልኳት ።

«አማልክት ካልከኝ፣ እስኪ ሰገድልኝ» አለችኝ ። ጸሎት
እንደሚያደርስ ሰው እጆቼን አንድ ላይ አጣምሬ ባንድ ጉልበቴ
ፊቷ ተንበረከኩ ።

ሳቅችና፣ «አባቴ ይሙት ያበደ ደደብ ነህ ። በሥነ ሥርዓት»
አለችኝ ።

«አው ። በሥነ ሥርዓት» አልኩ የእሷን እነጋገር አስመሰዬ።
«እኔ እንደሱ ነው የምለው አንቲ? አባቴ ይሙት ፣ በሥነ
ሥርዓት ደደብ ነህ.....»

«የትኛው ሆቴል ነው ያረፍሸው?»

ዝም ብላ ቀረች ። ደንገተኛ የሆነ የስሜት ለውጥ እንዳደረ
ባት ተሰማኝ ።

«ምነው የማይሆን ጥያቄ ጠየኩ?» አልኳት፣ ይህች ልጅ ሴት
ነብር ሳትሆን አትቀርም እያልኩ በልቤ ።

«ኖ ና!»

«እህሳ?»

«መኝታ አልያዝኩም.....»

«አይ አንቺ ጣፋጭ ዋሽ! አሁንስ አልታለልሽም.....»

«አባቴ ይሙት — እውነቱን ነው ። አንቲ፣ ጌላ እውነትም
በናገርህ ሳታምነኝ ነውኩ?»

አመንኳት ።

«እስካሁን ምን አቆየሽ? ወይስ እዚህ ከባሕር ዳርቻ ከናፈ
ቅሺው ባሕር አጠገብ ለማደር ፈልገሽ ይሆን?»

«ክፍል ተይዞልኝ ነበር.....»

«ታዲያስ?»

«እዚያ ለማደር አልፈለኩም ።»

«ምነው ጥሩ ክፍል አይደለም?»

«ኖ ና — ስለክፍሉ አይደለም.....»

«ታዲያ ምንድነው?»

ምክንያቱን ልትነግረኝ አልፈለገችም ። ምክንያቱን ሳትነ
ግረኝ በመቅረቷ ሆይን ይበላኝ ጀመር ። ቅርታዬ ስለተሰማት ነው
መሰለኝ ቆይታ ምክንያቱን አማውተኝኝ ።

ወደ ምጽዋ የመጣችው ፍቅረኞች የሆኑ አንድ ወንድና
ሴት ባደረገላት ግብዣ መሠረት ነበር ። ሴትዬዋ በጣም የልብ
ጓደኛዋ ናት ። ምጽዋ እንደደረሱ ፍቅረኞቹ አንድ ክፍል ብቻ
ይይዛሉ ። እሷም ምናልባት ክፍሉ ውስጥ ሁለት አልጋዎች
ይኖራሉ ብላ በማሰብ ዝም ትላለች ። ክፍሉን ከፍተው ሲገቡ
አንድ ትንሽ አልጋ ብቻ ነበረች ። ጓደኛዋ ፣ ለእሷ ቀደም ብሎ
ክፍል ተይዞላት እንደቆየ ትነግራትና ወሰዳ ክፍሉን ታሳያታ
ለች ። በሩ ክፍት ነበር ። የወንድ ልብሶች ወንበር ላይ ተጥለው
ይታያሉ ። ፈያሚታ ትገረማለች ። ቀጥላ ፣ የጓደኛዋን ዓላማ በመ
ረዳቷ ትናደዳለች ። ከንዴትም አልፋ እንባዋ ይመጣል ። ክፍሉን
የያዘው ሰው ፣ ከመሐል አገር የመጣ ፣ ከፍተኛ ሥልጣን ላይ
የሚገኝ ፣ የጓደኛዋ ቅርብ ዘመድ ነበር ። ፈያሚታ በንዴት በርራ
ወደ ጉርጉሱም ትመጣለች ። እና የት እንደምታደር አታውቅም
ነበር ። አላሰበችበትም ። አልተጨነቀችበትም ። ደንታ አልነ
በራትም ። ያገኘችት ባሕር ዳር ቆማ ከባሕሩ ጋር እየተወያየች
«ጓደኛዋን ስትታዘብና ንዴቷን ስትስታምም ነበር ። በመጨ
ረሻ ፣ «የእ እኔ! ምን መሰልኳት እባክህ? ለሺያጭ የሚቀርብ
ኩብት? አንዳንድ ሴቶች ያስገርሙኛል — አባቴ ይሙት ። የሰው
ልክ አያውቁም ። ከፈለኩ እኔ ወንድ አጣሁ? የምን ማቃጠር
ነው እሱ? እኔ ከማልፈልገው ሰው ጋር አልሔድም ። ሰውነቱን
የአልሸጣትም ። እኔ ሸርሙጣ አይደለሁም» በማለት ጠጉሯን
እየነሰነሰች ንዴቷን ተነፈሰችልኝ ።

«ምንም አይደለም ። እንዲህ ያለው ነገር አንዳንዴ በጓደ
ኞች መካከል ሊደርስ ይችላል ። በጣም በቅርብ ስለምናውቃ
ቸው ጓደኞቻችን አንዳንዴ እንላሳታለን» ብዬ ላጽናናት ሞ
ክርኩ ።

ዘፈኑና ጭረራው አሁንም እንደቀጠለ ነበር ። እንዲያያውም
ከበሬቱ በጣም ደርቷል ። በየቦታው እሳት ይንጮገጋል ። እየዘርገ

ዘፈን ስንሰግና ጭረራ ስንመለከት ቆየን = በየቦታው የነበረው የመፈቃቀርና የመተሳሰብ ስሜት ደስ ያለኝ ነበር = ሳይታወቅን እኔና ፈያሚታ አጅ ለአጅ ተያይዘን ነበር የምንዞረው — ለተመለከተን ሰው ዛሬ ገና የተገናኘን ሳይሆን ለብዙ ጊዜ የምንተዋወቅ ፍቅረኞች ሳንመሰለው አንቀርፍም = ጊዜው በጣም መሸቶ ነበር = ወደከተማ ተመለስን = ርእሰ ምድሪ ነቅታለች = ሌና ረብተራንት ራት ጋበዝኳት = ለራት ምዘዝነው ምግብ ኮንሱሚዲ ብርዶ፣ ቲሺ ኢንባያንኮ ቦሊቶ ኮንግይኒዚ፣ ሳላታ ሺርዲና ፖጌዲ ስፖኛ ከቀዝቃዛ ሺና ቢያንኮ ቤርቶሊ ጋር ነበር = ቀበል ያለ በጣም ገሩም ምግብ ነበር = የፈያሚታ ምርጫ ነበር = ሲርቦኝ ከመብ ላት በተር ስለምግብ ዓይነት እምብዛም የግውቀው ነገር የለኝም = የወጥ ቤት ኪነትና የሆድ ሳይንስ መስክ አይደለም = ሙዚቃውም የአጂ ምርጫ ነበር = «ኬ ሰራ ሰራ» የሚባለው በሙዚቃ መግሪያዎች ብቻ የተተነባበረ የድር ዘፈን ነበር = ብዙ ጊዜ የሰማሁት ዘፈን ቢሆንም ዛሬ ወደድኩት = የወደፊቱን ግን ያውቃል! ይህን ይህናል = የግይሆን ደገሞ አይሆንም...

የሌና ሆቲል ባለቤቶች እየመጡ «ግንጂ ግንጂ» ይለናል = አንደኛው አንካሳ ነው = ሁለተኛው ጆር ደገፍ የያዘው ይመስላል = ፓፓያ የሚያክል አባጠት ጆር ገንዶ ላይ አለ = «ብሉ» ከግለት ሌላ ቋንቋ የሚያውቁ አይመስሉም = ለእነሱ ምግብ ሁሉም ነገር ነው = ከራት በኋላ «ወደ ርእሰ ምድሪ እንገድ» አለችኝ =

«ለምን?» አልኳት =

«ከመተኛቱ በፊት ባሕሩን እንደገና ግየት አለብኝ = የባሕር ሙዚቃ መስግት ደስ ይለኛል» አለች =

ወደ ርእሰ ምድሪ ተያይዘን ልድን = ለመርከቦች ምልክት የሚለጠው ስንት አልፎ የተሩ ባሕር ላይ ብርሀን ይፈነጥቃል = ዐረፋ የሚመስሉ ግዕዞች በወለግ ውስጥ ከሩት እየተንከባ ለሉ መጥተው ጠረፋን ያመለጡ ተመልሰው ወደ ባሕሩ ይወድቃሉ = ውብ የሆነ የተፈጥሮ ሙዚቃ ይሰግል — የባሕር ሙዚቃ =

አብ ከተማ ምጽዋዕ ጥቆ ደንደስ ባሕሪ ትዝ ኢሉ ተዘኪሩኒ ዘሕለፍኩም ፍቆ ጸሐይ ዕራርቦ እዋን ምስይ ምስበለ እቲ መቅት ጠፊኡ ምድሪ 'ውን ዘሕለ ይሕሰብ ነበርኩ ከደናፈቅ ጀሚረ መሪር ሐዘን ኮነኒ ድሮ 'ኳ እኔኹ ንብዓተይ ዓቆረ አብ ከተማ ምጽዋዕ ጥቆ ደንደስ ባሕሪ ትዝ ኢሉ ተዘኪሩኒ ዘሕለፍኩም ጸዕሪ ጥቆ ደንደስ ባሕሪን በይነይ ኮፍ ኤለ ሰፍርኡ ድምዋ 'ዩ ርእሲ ምድሪ ዝተባህለ አርኪቡኒ ፍቆ እኔኹ አስጊለ ሐሳባይ ተብቲኑ አእምሮይ ሰለለ እዚ ኪብል ከለኹ አዋልድ ሀገሪይ አፍቂርክን አይትጥለግ ተቆበላ ምኽሪይ ሐደራ ከይርክብ ከምዚ ሐዘን ናተይ ከይተበሳጭው እም መታን ንመንእሰይት አሕዋተይ ንኹላተም አሕወተይ

«ውብ አይደለም?» አለች =

«ውብ ነው...»

«ልቤ አብርካት ይዘፍናል = ባሕር የፍቅር ሙዚቃ ነው የሚዘፍነው =

«አይመስልህም?»

«አዎን፣»

«ባሕር ጨው ነው = የሰው ስሜትም ጥ ጨው፣ ጨው ነው የሚለው...»

«ተምሰሽዋል?»

«ለምን አትሰመኝም?»

«ሳምኳት = የባሕሩን ሙዚቃ ስናጸምጥ ቆየን = ወደ ሆቲል እንገድ ብዬ አልጠየኳትም = ዝም ብዬ ወሰድኳት = ተኛን =

ለፍቅር ተርቤ ነበር = እጁም ስሜቷን አልቆጠበችብኝም = የሰሜቱን አጸፋ በሰሜት ትመልስልኝ ነበር = ውብ ነበረች = ቆይታ ቆይታ ኋላ ነበር፣ «አንቴ አባቴ ይሙት፣ ምን ዓይነት ሌባ ነህ!» አለችኝ =

«አንድነት»
 «ዝም ብለህ ታመጣኛለህ?»
 «ብጠይቅሽ ይኛል ናርአል?»
 «አባቴ ይሙት ፣ ብትጠይቀኝ እሺ ብዬ አልመጣለሁም
 ነበር። ሂድ! አባቴ ይሙት፣ ሌባ ነህ፣ በሥነ ሥርዓት» አለችኝ ።
 «ነገርሽ ሁሉ ጣፋጭ ነው...»
 «ደደብ ፣ ጣፋጭ ደደብ ።»
 «ለብዙ ጊዜ እንደገናውቅሽ ያህል ሆኖ ነው የሚሰግኝ»
 «እኔም ፣ አባቴ ይሙት ፣ ለምንድነው ግን?»
 «ጥትና ፍቅር አንድ ቀን ነው ይባላል ፣ ወይስ ለይደለም?»
 «ወይም» አለች ።
 «ወይም ምን?»
 «መጥደድ እንደ ቆግር ነው ፣ ይገኛል ወይም አይገኝም ።
 ሙሽ?»
 እንደገና አቀናጃት ፣ የፍቅር አምላክ እንደገና ለመመለክ
 ፈልጎ ነበር ። እና ቆጣውን ለግብረድ እንደገና መመለክ
 ነበረበት ። እንደገና ያቀረብነውን የፍቅር መስዋዕት የፍቅር
 አምላክ በደስታ ተቀብሎ እንደገና ባረከልን — ጋያሉ የፍቅር
 አምላክ!
 «እውይ ፣ እዚህ ቤት የሚጠጣ ነገር የለም ወይን ተቃጦ
 ልኩ» አለች ።
 «እኔም ቀዝቃዛ ነገር አስፈልጎኛል ፣ አልኳትና የሆነ ልብስ
 እንስኞ እንደነገሩ ከለበስኩ በኋላ ፣ ታች በና ቤት ወርጄ ሁለት
 ቢራና አንድ ስፕራይት ይገር ስመለስ ኩሎኔል በትሩ ሊፍቱ
 አጠገብ ያዘኝ ።»
 «እህስ አጅረ! አለኝ የያዘኳቸውን መጠጦች እየተመለ
 ከተ ።»
 «እስካሁን አልተኛህም እንደገና» አልኩት እንደግረር ብዬ ።
 ከግን ጋር እንደሆንኩ የሚያውቅ መሆኑን የሆነ ነገር ነገረኝ ።
 «አንቅልፍ የማይዘርበት ሌት ነው ፣ እናንተን ከመጠበቅ
 ፍያል ግንድ ይሻላል ።»
 «ምን አጠፋን?» አልኩት ትኛው ቶሎ ለመሔድ እየፈለኩ ።

«ሁለት ቢራና ስፕራይት ምን ያረገልሁል?» አለኝ በጥርሱ
 ሳይሆን በዓይኖቼ እየሳቀብኝ ።
 «ጠምቶኛል ፣ እንደ አሚና ስለፈልፍ አይደለም የምው
 ለው? ቢራ ከስፕራይት ጋር እወዳለሁ...»
 «ፈያሚታ እንዴት ናት?»
 «አንደ እግዚር የማታየው ነገር ከእሁይ በታች የለም
 ግለት ነው።»
 «ደህና ናት» ብዬው ልሔድ ስል ፣ «ገንዘብ ትፈልጋለህ?»
 ብሎ ጠየቀኝ ።
 «ሲያስፈልገኝ እነግርሀለሁ...»
 «እንደ ፈያሚታ ያሉት ሴቶች ውዶች ናቸው...»

«ሰማ ጓድ ኩሎኔል» አልኩ — «ከኔ የምትፈልገው ነገር
 ይገባኛል ፣ ጊዜ ስጠኝ ፣ ሥራዬን ሥራህን እገረ መንገድን
 አንዳንድ ፍንጭ ያገኘህ ይመስለኛል ። በኔ ግምት የተሟላ
 ሥዕል ያገኘህ ሲመስለኝ ወይም እርግጠኛ ነኝ የምልበት ነገር
 ሳገኝ አመጣለሁ ። የዘመቻው ዓላማ መሳካት የሁላችንም ኃላፊ
 ነት ነው ። ግን አንዳንድ ፍንጭ አገኘህ ብዬ የምሮጥ ሰው
 ዓይነት አይደለሁም ። የሰው ነገር ይወንቀኛል ። በዚያ ላይ
 ተሳስቼ ላሳስትህ አልፈልግም ። በእውነት የምደብቅህ ነገር
 አይኖረኝም ። ዓላማችን አንድ ነው ። አንድ ላይ ነን ። ጊዜ ስጠኝ ።
 ዘመቻውን ከጠላት መጠበቅ ግዴታዬ ነው ፣ ሥራዬም ነው»
 ስለው ።

ፈገገብሎ «እናንተ ጋዜጠኞች የማትደርሱበት ቦታ የለም ።
 ለዚህ ብዬ ነው ። እኔም እንዳንተ አልቸኩልም ። የቸኩል ቀንድ
 ይነክሳል እንዲሉ ። እርግጥ አንተ ፍንጭ ነው የምትለው ነገር
 ለኛ የተሟላ ሥዕል ሆኖ ሊገኝ ይችላል ። ግን ፍንጮቹ ምን
 እንደሆኑ እሁን እንድትነግረኝ አላስቸግርህም ። የፈለከውን
 ያህል ጊዜ ልትቆይ ትችላለህ ። ይቅናህ» ብሎኝ ሔደ ።

ነገሩ ውስጥ ውስጤን እየከነከነኝ ወደ ክፍሌ ተመለስኩ ።
 ስለነገሩ የተሟላ ሥዕል እስካሁን ባለማገኘቴ ነደደኝ ። ፈያሚታ
 ያደረቀኝን ስሜት አላጤነችም ። ጥሟን አረካችና ፣ «አባቴ ይ
 ሙት ፣ ቢራ በስፕራይት እንደዚህ ጣፍጦኝ አያውቅም» ካለች
 በኋላ ፣ «አንቴ ፣ ቅድም እንደሔድክ ትንሽ ቆይተ ሰው መጥቶ

ነበር = አልገባም = እንጂ፣ ቆሞ ሲያዳምጥ ቆይቶ ተመልሶ ሔደ
አለች ።

«መኝታ ያጣ ሰው ይሆናል ። ታች ሰው እንደ ጉድ እየተተ-
ራመሰ ነው» አልኳት ።

የጠረጴዛው ደብዛዛ መብራት ሙሉ የበጋ ጨረቃ ኮግራ
ሰለው ሙሉ ገላጣ ደረቷ ላይ አርፎአል ። የተኮላ ብር የሚመስ
ሉት ዓይናዎ ከጉድጓዶቻቸው ውስጥ ይገላበጣሉ ።

«ከሥዕላይ በራሺ ጋር የመጣሽ መሰሉኝ ነበር» አልኳት =
«ለምን?»

«መጀመሪያ ያገኘህሽ ከእሱ ጋር ሆነሽ ነበር ። እና እሱም
እዚህ ይገኛል...»

«ይገርመኛል አባቴ ይሙት...»
«ምን?»

«ሰው ሁሉ ስለእሱ ለምን እንደሚጠይቀኝ አይገባኝም ።
«ምንሽ ነው፣ የት ነው የምታውቁው? ምን ይልቃል?» ስለእሱ
በየጊዜው የሚቀርቡልኝ ጥያቄዎች አሰልችተውኛል ። እንደ
ገድ ደፋሮች እንዲያውም ከዚህ አልፈው፣ «ያን ምሽት የት
ወሰደሽ? እንደ ላይ አደራችሁ ወይ?» እያሉ ይጠይቁኛል...» ስትል

«ለምሳሌ እንደ ተከላይ ዘድንግል ያሉት?» አልኳት ።
«ብምን አወቅህ!»

«እንዲሁ ። ምናልባትም እንደውጣ ብሎ ሳይጠይቅሽ የቀረ
አይመስለኝም?»

«እኔ፣ እሱ እንደ ካልሲ ከሚቀያይራቸው ቆንጆ ሴቶች
አንዷ መሆን አልፈልግም...»

«አንቺ ቆንጆ ነሽ ያለሽ ግንወጥ?»
«ራሴ ። አንተ ግናይ» ብላ ሳቀች ።
ፍልቅቅ ያሉት ውብ ጥርሶዎ ልቤን ፈለቀቁት ።

«ቆንጆ ነሽ... በእውነት ። ሰሚናዊት ጽብቅቴ ። የቀይ
ባሕር ርግብ» አልኳትና ቀጥሎ፣ «እና እውነት፣ ያን ምሽት
የት ሔዳችሁ?» ብዬ ጠየኳት

«የእነ ሴቲ ። የት እንሔዳለን አንበላ ሆቲል?»
«እዚያ አደረ ግለት ነው?»
«አንተ ግናይ! ሴከራቶ የግካሔድ መሰለህ? ከናት፣ ካባቴ
ጋር ነው የምናረው...»

«ታዲያ የት አደረ?»
«እንጂ! ገን ለምን ትጠይቀኛለህ? ወይስ ላንተ በቀላሉ
በለመጣሁልህ፣ ሌላ ጊዜም እንዲሁ ርካሽ ሴት ናት ብለህ
ገምተሽኝ ነው!» አለች፣ ገደትና ጸጸት በተቀላቀለበት ድምጽ ።
«እውነት ፈያሚታ እመኝኝ ። እንዲህ ዓይነት ግምት ናሮኝ
አይደለም» አልኳትና ጉንጫን ሳምኳት ።

ገፈተረችኝና፣ «ታዲያስ!» አለችኝ ።
«ሥዕላይ አሷ ሴት ነው ያደርኩት ይላል ሲሉ ሰምቼ
ነው...»

«ናጹም ውሸት! እርግጥ መኪናውን ቤታችን ደጅ ጥሎ
ሔዷል...»
«የት ሔደ?»

«እንጂ! በምን ዐውቃለሁ? ገን ሰው መጥቶ የጠየቀኝ
እንደሆነ አለ ብለሽ ንገራልኝ ብሎ ለምናኝ ነበር ። ይህን ብቻ
ነው የግውቀው ። ስለእሱ መጠየቅ ስልችተኛል!» አለች ።

«አሁን ያልሺውን ለሌሎች ነገረሻል?»
«ለምን እነገራችሁለሁ? በግል ሕይወቴ ምን ያገባችሁልህ?»
አለች ።

«ለምን ለኔ ነገርሺኝ?»
«ደደብ ። አባቴ ይሙት ደደብ ነህ በሥነ ሥርዓት»

እምነት ጥላብኝ ከምስጢሯ እንድካረል ልዩ ዕድልና
መብት ስለሰጠችኝ እንጅቴ ገባች ። የት አድር ይሆን? ስለ
ሥዕላይ ለግሰብ ጊዜና ዐትም አልነበረኝም ። እንደፈያሚታ
ጊላይ ካለች ቆንጆ ልጅ ጋር ተኝቶ ግን ያስባል? ውበቷ አስከ
ሮኝ ነበር ። ሕይወት እንዳንደ ለጋሰ ናት ። ሮግን ትዝ አለችኝ ።
የጸደቀች ነፍሴ የተኮነኝ ይመስል፣ ግራኝ ሮሚ አልኩ በልቤ ።
ነገ የሚጠብቀኝ ረጅም አድካሚ ቀን መጥቶ ፊቱ ድቅን አለ ።

በአሥራ ሁለት ሰዓት ተኩል የአሉላ አባ ነጋ መታሰቢያ
ሐውልት መሠረት ደንጋይ ደጋሊ ላይ ሲጣል መገኘት፣ በሦስት
ሰዓት ምጽዋ፣ ቀይ ባሕር ዳርቻ ላይ የሚደረገውን የምጽዋ
በዓል መክፈቻ ሥነ ሥርዓትና ሕዝባዊ ሠልፍ መከታተል፣ ቀን
ቀን በየቦታው የሚደረገውን ጉብኝት ዜና ግቀነባበር ። ግታ
በምጽዋ ቤተመንግሥት የሚከፈተውን የሥዕል ኤግዚቢሽንና
ኤክስፖ ተከታትሎ፣ ወዲያውኑ ደግሞ ጉርጉሱም ባሕር ዳርቻ
በሚደረገው ሕዝባዊ በዓል ላይ መገኘት..... ሰውነቱ ተንቀጠቀጠ።
ዓይኖቹን ከደንኩ.....

የሰው ግስታወስ ችሎታ አጭር ነው ። በሕይወት ያጋጠ
መገን ነገር ሁሉ ለግስታወስ አንፈልገም፣ በተለይም ክፉም
ቆን ነገሮች ። ኑር ራሱ ስቃይ ነው ። አይደለም እንዴ? ረስተ
ኾኝ ከሆነ ደራሲው ነኝ እንደገና ። በእውነት ተሰቃይቻለሁ ።
በሁሉም ቦታና ጊዜ መገኘትና በሁሉም ነገር ውስጥ ገብቼ
መኖር ስቃይ ሆናብኛል ። እኔ ነኝ፣ ነበርኩ፣ አለሁ፣ እናራለሁ ።
ይህ አልበቃኝ ብሎ በሁሉም ነገር ውስጥ ገብቼ ለመኖር ወይም
ለመገኘት ምን እንደሚያስመኘኝ አይገባኝም ። ምናልባት
ከስቃይና ከፍቅር የተነሳ ይሆናል ። ሕይወት ያለስቃይ ምንድ
ነው? ፍቅር ስቃይ ነው ። እና ደግሞ ፍቅር ሕይወት ነው ወይም
ሕይወት ፍቅር ። ጸጋዬ ፍቅር ላይ ነው ። ፍቅር እንዳልኩት
ጣፋጭም ስቃይም ነው ። እና ጸጋዬ የሚወደውም ይህን ነው—
ይህችን ጣፋጭና ስቃይ የሆነች ውብ ሕይወት። ታሪኩ ቀጥሏል።

እንቅልፍ
የግይዘርበት ቤት

ኩሎኒያ በትሩ በንዴት ፊቱ የነበረውን ትንሽ ጠረጴዛ በቡጢ አንዴ ነረተና ከተቀመጠበት ግዙፍ ሰውነቱን በቀላሉ ይዞ ተነሳ = እንደ ነጉድጉድ አጉረመረመ = ዳሕላክ ሆቲል ሁለተኛ ፎት ላይ ለመገኘታም ሆነ ለቢሮ የሚያገለግል ትልቅ ክፍል ይዟል = «እኔ የሞቱትን ሰዎች ስምና አድራሻ ለመስማት አይደለም የጠራጓችሁ! በምን ምክንያት እንደሞቱ? ማን እንደገደላቸው? ነው ግወት የምረልገው! የትራፊክ ጽሕፈት ቤት አይደለም የግካህደው» አለ =

አሸብር አጫንቄር ይመለከተው ነበር = ሥዩም በጣም የተከፋ ይመስላል = ተከላይ ዘድገገል ጥቁር መነጽሩን አጥልቆ ስለነበረ : ቁጭ ብሎ ያንተላፋ እንደሆነ ወይም በግዳመጥ ላይ እንዳለ እርግጠኛውን ለግወት ያጠራጥራል =

አሸብር ተና ብሎ «እሥመራም ሆነ እዚህ ሰዎቻችን ባሁኑ ወትት የአግግታቸውን ሁኔታ ለግጣራት በመሯሯቶ ላይ ይገኛሉ = ፍንጭ የሚሰጠን ነገር ለግገነት የግገኞቹ ቤት እየተፈተሽ ነው = መንገዶችን ዘገተናል = ጅልባዎች እንዳይንቀሳቀሱ አድርገናል = እንዳንድ የሚያጠራጥሩ ሰዎችንም ይዘናል...» ቢል የስልክ ጥሪ መጣ =

ኩሎኒያ በትሩ በልቡ እየተራገመ ሔዶ ስለኩን አነሳ = ያንድ ባለሥልጣን ጥሪ መስሎት ነበር =

- «ግን ለበል?» አለ =
- «ጋረደው ነኝ ጌታዬ...»
- «ግን?»
- «ጋረደው መኩንን ከእሥመራ...»
- «ሰብስባ ላይ ነኝ ሻለቃ ምንድነው?»

«ባጭሩ፣ ዛሬ ምሽት ላይ ሦስት ሰዎች በየቦታው ፣ ለጊዜው ባልታወቀ ምክንያት ፣ ሞተው ተገኝተዋል — ማይተመናይ ፣ ገጅረትና ገዛ ብርሀን ፣ አንደኛው የፓራዲዞ ቡና ቤት ባራስታ ነበር ፣ ሁለተኛው ለው በኮከብ አምራችነቱ የታወቀና የተከበረ ወዛደር ነበር ፣ ሦስተኛዋ ሴት ናት ፣ የመንግሥት ሠራተኛ ፣ ሴት ላጤ ነበረች» አለና ሰማቸውን ሰጠው ።

ኩሎኔል በትሩ ማስታወሻ ወሰደና ፣ «እና አሁን ምን እያደረጋችሁ ነው?» አለው ።

«ጉዳዩን እየተከታተልን ነው...»
«እስካሁን ምንም ፍንጭ አልተገኘም?»
«ገና ምንም አላገኘንም...»

«ታዲያ ቁጭ ብለህ ምን ትጠብቃለህ? ወይስ ወንጀለኞቹ አንተ እንዳትደክም አስበው ቢርህ ድረስ የሚመጡልህ መስለህ! ጧት የተግለ ሪፖርት እረጋጋለሁ ፣ ጋዜጠኞች የሚያቀርቡት ዓይነት ሪፖርት መስማት ስልችቶኛል!» ብሎት ስልኩን ጀርው ላይ ዘጋበት ።

ሁኔታውን በማጤን ሦስቱም ደንገጠው ስብስብ ብለው ተቀመጡ ። ኩሎኔል የሰው ድድ ለማውለቅ የተዘጋጀ ይመስል ቡጢ ጨበጠና ፣ «ዛሬ አሥመራ ላይ የሆነውን ሰዎች ስም አንድ? በተጨማሪ ሦስት ሰዎች በየቦታው ሞተው ተገኝተዋል ። ሁለት ወንዶች ፣ አንድ ሴት በዛሬው ቀን ብቻ አምስት ሰዎች ። ምናልባት ነገደግሞ አሥር... ከነገ ወዲያ ሐያ... ሀምሳ... መቶ ። ይህ ነገር ባጋጣሚ የሆነ አይደለም ። ሊሆን አይችልም ። አፍንጫችን ሥር ሠይጣናዊ ሢራ ሲካሐድ እያየን እጃችንን አጣምረንና ቁጭ ብለን ምንድነው የምንጠበቀው?! እስቲ ንገሩን? ወይስ መጥተው እኛንም አንድ ባንድ እስኪደፉን ድረስ ነው ዝም ብለን የምናየው?» አለ ።

ሦስቱም ፣ ምን አድርጉ ነው የሚለን? የሚሉ ይመስላሉ ። እሱም ቢሆን አንድ የሆነ ነገር ላይ እጁን ለማሳረፍ ከመጨነቅና ከመጓጓት በስተቀር ፣ ይህን አድርጉ ብሎ የሚሰጣቸው አሳብ ወይም መመሪያ አልነበረውም ። ስልክ አንስቶ ወደ ፖሊስ

ኮሚሽነር ዘንድ ደወለ ። ስልክ ብዙ ጊዜ ሲደውል ቆዩ... ተናዶ ሊዘጋ ሲል ነበር ኮሚሽነር በተዘጋ ድምጽ «ሀሎ?» ያለው ፣ መጀመሪያ ከእንቅልፍ ድንገት የተቀሰቀሰ ሰው የድካም ትንፋሽ ሲያሰማው ከቆዩ በኋላ ።

«በጊዜ ሐደህ ተጋድመሐል መስለኝ?»
«ማ...? ለበል?»... እያዛጋ ።

«ኩሎኔል በትሩ ነኝ ፣ ምናል ፣ ሌባ ፣ ሰካራምና ማጅራት መቼ ከያዛችሁ ለናንተ አገሩ ሠላም ነው ። መጠጥ ቤት ተዘጋ... ትራፊክ ቆመ... በቃ እንቅልፍ መሰጠጥ ነው...»

«ምነው ምን ደረሰ!» — ኮሚሽነር ደንገጠ ነቃ ። የኩሎኔል በትሩ ስም የማያሰደነገጠው ሰው የለም ። «የትራፊክ እደጋ ደርሶ ነው የምደውለው» ብሎ ቀለደበት ። ኮሚሽነር ቀልድ መሆኑ አልገባውም — «የት?» ብሎ ጠየቀው ።

«ንድ ኮሚሽነር ፣ በእንቅልፍ ልብ ከሆነ የምታነጋግረኝ እንቅልፍህን ከጠገብህ በኋላ ጧት ብንነጋገር ይሻላል ።...»
«ነቅቻለሁ... ነቅቻለሁ»

«ሰሞኑን እንቅልፍ የሚተኙ ሰዎች በእውነት ዕድለኞች ናቸው» ብሎ አሽጧጠጠውና ቀጥሎም ፣ «ጥሩ ፣ እንግዲያውስ ሰማኝ ። በዛሬው ቀን የአምስት ሰዎች ራሃ በየቦታው ወድቆ ተገኝቷል ። በነገራችን ላይ ፣ የሞቱት በትራፊክ እደጋ አይመስለኝም ፣ ማጅራት መቼዎች ይሆናሉ የገደሏቸው የሚል ግምትም የለኝም ። አንድ የሆነ ሢራ አፍንጫችን ሥር በመካሐድ ላይ ያለ ይመስለኛል ፣ ወይም እምናለሁ... ያንተ ኃይል ትብብርና ርዳታ ያስረዳህኛል ። የተደራጀ መንግሥታዊ ኃይል ይዘን የምንበለጥበት ምክንያት ከቶ አይታየኝም ። አዎ ፣ መንግሥታዊ ኃይል ይዘን የምንበለጥበት ምክንያት ከቶ አይታየኝም ። አዎ ፣ ይህ ያንተ ሥራ ነው ፣ የኔ አይደለም ፣ እኔን አያገባኝም እያልን ስንፎካከር ነውኝ የምንበለጠው ። የፋካከር ቤት ሳይዘጋ ያደራል ይባል የለ ፣ እንደዚያ ነው...»

«ሰማኝ ጓድ ቱሚሽነር ፡ በየመንገዱና በየቦታው ጥብቅ ቁጥጥር እንዲደረግ አፈላጋለሁ ። ግንኛውም እንገዳ የሆነ ንቅናቄ የትም ሆነ የት ቢታይ ይነገረኝ — በግንኛውም ሰዓት ። የምትጠራጠሩት ሰው ከተገኘ ፡ ግንም ይሁን ግን ፡ ግመንታት እያሰረፈላችሁም — ይዛችሁ መጠየቅ ነው ። ተጨማሪ የጥት አደጋ ካጋጠመ ፡ ይደወልልኝ ። እያንዳንዱን ድንጋይ መረገቀል አለብን» አለውና ከቱሚሽነሩ መልስ ሳይጠብቅ ስለኩን ከዘጋ በኋላ ፡ ወደ ልጆቹ መስሰ ብሎ ፡

«ለናንተም የምስጠው መመሪያ ይኸው ነው ። እንንቀላ ቀስ ጓዶች!» አላቸው ።

ፖስቲም ተያይዘው ወጡ ። ኮሪዶሩ ላይ ሲደርሱ ፡ «ይህ ሰው ጠረታ ከመውጣቱ በፊት በሥራ ሳይገድለን እይቀርም» አለ ሥዩም ።

«የጠረታ ጊዜ ሲደርስ ሥልጣን ይጣፍጣል ለበልገ ባንደ እንዲህ ትጉ ያደረገው ነገር ምን እንደሆነ አልገባኝም» አለ አሸብር ።

«የጠረታው ጊዜ እንዲራዘምለት ፈልጎ ይሆናል» አለ ሥዩም ። ተከላይ ዘድንገል ጥቁር መንጽፍን አወለቀና ፡ «በታውን ለመያዝ ችግሩን እንደገ አትችኩል» አለው ሥዩም ።

ኩሎኔል በትሩ ተከላይን ጠራው ። ተከላይ እየርጠ ተጠሰ ።

«ሥዕላይ የት ነው?»
«ሉና ራት እበላለሁ ብሎ ሔደል ። የሚከተሉት ሰዎች አሉኝ ።»

«በነገራችን ላይ ከእሱ ጋር የነበሩት ሁለት ሰዎች እነግን ናቸው? እንዲ ረዘም ያለው ወጣት ካንተ ጋር ያወራ ነበር...»

«ሁለቱም የድር ጓደኞቹ ናቸው ። እጠር ያለው ሰው ድር ከኔ ጋር ታዳሪ ነበር ። እሁን የፓራሊም ቡና ቤት ባለቤት ነው ። የምጽዋ መንገድ ደህና ከሆነ እዚህም ቡና ቤት ለመክፈት ይፈ

ሊጋል ። ወጣቱ ያርጫ አሺዮሽን መካከክ ነው... ።

«የግን ቡና ቤት አልከኝ?»

«ፓራሊም...»

«እንዴን የእሱ ቡና ቤት ባራሰታ አይደለም ሞተ የተባለው? ወይስ በዚህ ስም የሚጠራ ሌላ ቡና ቤት አለ?»

ነገሩ ተከላይን እንደ ድንጋይ መታው ።

«በአሥመራ በዚህ ስም የሚጠራ ሌላ ቡና ቤት የለም...»

«ሰዎቹ ያሆን?»

«እንጃ ።»

«ድረስበት ። የሚለውን ለመስማት አፈላጋለሁ ። እና ስለአገዢር ብለህ ፡ በዘዴ ተጠቀም ። ይኸ የጀምስ በንድ ጓደኝነት ጀብደኝነት ደስ አይለኝም ። የመረጃ ሥራ የጭንቅላት ሥራ ነው» ብሎት በሩን ፈቱ ላይ ዘጋበት...

በዚያኑ ወቅት ሥዕላይ በራሽ ፡ ተከሰተ ገብራይና ሦስ ተኛው ሰው ፡ ወጣቱ ሚካኒክ ሌና ራት ይበሉ ነበር ። ወጣቱ መካከክ እቁባ ሲላ ይባላል ። አብዛኛው ሰው የሚጠራው ወዲ ሲላ እያለ ነው ። ቅንድቡን ያልበዋል ። የተቀመጡበት ጠረጴዛ ፡ በምግብ ፡ በመጠጥ ፡ በጨዋታና በላቅ ሞቅ ብሏል ። ይጠጣሉ ፡ ይበላሉ ፡ ይጫወታሉ ፡ ይስታሉ ። አንዳንድ ሳቃቸው እውጭ ድረስ ይሰግል ። ሰው ሁሉ ዞር እያለ ያያቸዋል ። ምግብ ቤቱ ውስጥ እስከዚህም ብዙ ሰዎች አልነበሩም ። ካሉትም ውስጥ አብዛኛዎቹ ትንሽ ሞቅ ያላቸው ፡ ለኦርትራ ክፍለ ሀገር ቀይ ኮከብ ሁለገብ አብዮታዊ ዘመቻ ጉባዔና ለምጽዋ ፈስቲቫል ከመሐል አገር የመጡ እንግዶች ነበሩ ። የሌና ባለቤት የሆነት ሁለት ሽግግሌ ጣልያናቸው የደራ ገበያ ስላገኙ ደስ ብሎአቸው ፡ ጠብ እርግፍ በማለት እንግዶቻቸውን በፈገገታና በትሕትና ያስተናግዳሉ ። እነ ሥዕላይ ድምጻቸውን ከፍ አድርገው ሲጫ ወቱና ሲገጹ ይቆዩና ደግሞ ቀስ ብለው እየተገኙኸኸው ግውራት ይጀምራሉ... እና በመጨረሻ ፡ ሥዕላይ ድምጹን ዝቅ አድርጎ ። «ለምንደነው የፈለጋችሁኝ? እኔ ካልፈለግኩሁ በስተቀር በም ንም ሁኔታ አትምጡብኝ ብያችሁ አልነበረም?» አላቸው ።

ተከሰተ ፡ «አዎ ፡ ግን በጣም አስቸኳይ ነገር ነጥጥን ነው»
ካለው በኋላ ገልጦጥ ፡ ገልጦጥ ብሎ ፡ «ግን ፡ ይህን ቦታ ምን
አስመረጠህ?» አለው ።

«አጆኝ ግልጽ ነገር አብዛኛውን ጊዜ ሰውር ነው ። አንተ
እዚያ ዋሻህ ውስጥ ካልሆንክ በቀር ሌላ ቦታ ደህና አይመስልህም»
አለውና ደምጹን ከፍ አድፍን የውሸት ሳቅ ሳቅ ። ተከሰተና ወዲ
ቡሉ ትኩረት ተከትለው ሳቁ... ሥዕላይ ቀጠለና ፡ «የምንፈልጋ
ቸው ሰዎች ሊሰት ተዘጋጅቷል» ብሎ ተከሰተን ጠየቀው ።

ተከሰተ ተናደደ ። ስለሰዎች ሊሰት ጉዳይ ለመነጋገር
አልነበረም የመጣው ። ቢሆንም ፡ «አዎ ፡ የ211 ሰዎች ስም
ይዘናል ። መቸን የት? እንዴት? በግን? ልክ ባልከው መሠረት ።
ስለእሱ ግድ የለህም ። ተዘጋጅተናል ። ያንተን ትእዛዝ ብቻ
ነው የምንጠብቀው» በግለት አጭር መልስ ሰጠው ።

ተከሰተ ወደ መጣበት ጉዳይ ከግምራቱ በፊት ፡ ሥዕላይ ፡
«የመግሪያዎቹን ሁኔታ» ብሎ ሌላ ጥያቄ አቀረበለት ።

ተከሰተ አሁንም እየቸኮለ ፡ «ጥሩ ሁኔታ ላይ ነው ያለው ።
እርግጥ ቁጥጥሩ ጠብቋል ። ቢሆንም እንደምንም እያልን መሣ
ሪያ እያሰገባን ነው ። አንድ ወር ጊዜ ብናገኝ በአሥመራ ከተማ
ውስጥ አፍንጫው ድረስ የታጠቀ ጎቡዕ ሠራዊት ሊኖረን ይች
ላል» አለው ።

«አንድ ወር ጊዜ የለንም ። እኛም እንደነሱ ከጊዜ ጋር
እየታገልን ነው ። አሥራ አምስት ቀን ። በዚህ ጊዜ ውስጥ
የታጠቀ የከተማ ሠራዊት አደራጅተን መገኘት ይኖርብናል ።
አዲስ አበባ ያሉትም መግሪያ! መግሪያ! በግለት እየመሁ
ነው ። መጀመሪያ መደረግ ያለበት ነገር ሁሉ ቅድሚያ እንዲሰ
ጠው እፈልጋለሁ ። ይህ ነገር ቀልድ አይደለም ። ለእነሱም
ሆነ ለኛ ነገሩ አንድ ነው ። ላንደና ለመወረሻ ጊዜ አሁን ካዳ
ከሙን ዳግመኛ ለግንሠራራት እንችልም። በገችልም ብዙ ዓመት
ይጠይቀናል» አለውና ሣህንን ከፊቱ ገፍቶ አንዴ ካገላ በኋላ ፡
«እኚ እምባር ። ለምንድነው የፈለጋችሁኝ?» በግለት ጠየ
ቃቸው ።

ተከሰተ ቁራጭ ሲገራ ከመኮስተሪያ ውስጥ አወደመና
ሌላ ሲገራ አውጥቶ ካቀጣጠለ በኋላ ባቦንነው የሲገራ ጢስ
ውስጥ ሥዕላይን በቀያይ ዓይኖቹ እያየው ፡ «ያልጠበቅነው
ነገር ተፈጥሮአል...» ከግለቱ —

ሥዕላይ ቸኩሎ ፡ «እንደምን ያለ ነገር!» ብሎ ጠየቀው ።
«ዛሬ እምስት ሰዎች መደምሰስ ነበረብን...»
«እና?»
«ደምስሰናችሁል ።»
«በግን ትእዛዝ!» አለ ።

ደምጹን ከፍ አድርጎ ነበር የተናገረው ። ዞር ፡ ዞር ብሎ
ምግብ ቤቱ ውስጥ ያሉትን ሰዎች ተመለከተ ። የሰማው ሰው
አልነበረም ። ሁሉም ይህን ላዛኛ ፡ ታላቅሊና ማካርኒ ሳልታታ
አቀርቅረው ይውጡ ነበር ።

«ትእዛዝ ለመጠበቅ ጊዜ አልነበረንም ። ግድረግ ነበረ
ብን...»

«ለምን? ምን ተፈጠረ?»
«ሳይቀድሙን መቅደም ነበረብን ። ጊዜ አልነበረኝም ።
ካንተ ትእዛዝ ብጠብቅ ኖሮ ይኸኔ ለፖሊሶች አሳልፈው ይለ
ጡን ነበር ። አንተን በጊዜ ለግገኘት ደግሞ አልቻልኩም ።
ይህን ልንገርህ ነው የመጣነው» አለው ።

«እነማን ናቸው?»

«በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ ምስጢራችንን የሚ
ያውቁ ሰዎች ነበሩ ። ዝም ግሰኘት ነበረብን ። ምርጫ አልነበ
ረንም ።...»

«በምንመለምላቸው ሰዎች ላይ መጀመሪያውን ጥንቃቄ ብና
ደርግ ይህ ሁኔታ አይደርስም ነበር ። ግን አናደርገውም ፡ አይደ
ለም? ችግሩ እዚህ ላይ ነው ። የልጆች ጫዋታ አይደለም የምን
ግወተው ። ግድረግ ነበረብን ብሎ ነገር! አንድ ነገር ከሆነ
በኋላ የሚነገረኝ አሻንጉሊት አይደለሁም... ታላቁ ዓላማችን
ላይ ሳንደርስ በምንፈጽመው ጥቃቅን ስህተት ብንያዝ አሁን

ምን ይባላል! የናቅፋ ተራሮች በሙሉ የወርደት ሳቅ ይበቁብናል ። ቴስታ ዲጋሊና! ብሎ የገዛ ግንባሩን በቡጢ ገጨው ።

«ችግሩ ከጥንቃቄ ጉድለት አይደለም ። አምስቱም ታማኞች ነበሩ።»

«ታዲያ ችግሩ ከምን ላይ ነው ልትለኝ ነው? ዝርዝርክነት ነው ። ሌላ አይደለም።»

«ለምሳሌ አቦይ ተኸሌን እንውሰድ።»
«የቱ አቦይ ተኸሌ?»
«ና! አትለኝም?»
«ያ ብሰብስሽ ሽግግሌ ሊከዳን ነበር።»
«ግን ለምን?»

«ምነው ነገሩን እያወቅኸው ። ኤ ኮዘ ፋራ? ጊዜው ተለውጧል ። ሁሉም በሰላም መኖር ፈልጎልኝ ። ሁሉም በኛ ተስፋ እየቆረጠ ሐይል ። በተለይም ይህ ቀይሕ ኮከብ ዘመቻ ከመጣ ወዲህ አብዛኛው ሰው ማፈገፈግ ጀምሮአል ። ሐያ ዓመት ቀላል ጊዜ አይደለም ። ሁልጊዜ ማርሻ ኢንዲትሮ!» አለና በ1970 አካባቢ የተዘፈነው ዘፈን ትዝ ብሎት ።

«አንታ እን ገራሙኒ ማርሻ ኢንዲትሮ ዶ ዝመልሰ መሰሌኒ»

«ተብሎ የተዘፈነው ዘፈን ሰምተህል? ሰው አይፈረድ በትም ። ከቤቱ ወጥቶ ተሰደደ ። ታሰረ ። ተገደለ ። በየበረሀው ሞቶ ቀረ ። በባዕዳን አገሮች የመከራ ኑሮ ገፋ ፣ ተሰቃየ ፣ ተንከራተተ ። ምን ተፈጠረ? ምንም ። ነጻነት እንደሆነች ሲቀርቧት እንደ ሰሜናዊ ኮከብ ከፊታችን እየራቀች የምትሔድ ሆናለች ። እና ምን ሰጥተናቸው እናውቃለን? ከባዶ ተሰፋ በቀር ። እና አሁን ሕዝቡ ሰላም ቢፈልግ ፣ ቢከዳንና ቢጠላን አይገርመኝም ። ከአቦይ ተኸሌ የበለጠ የሚታመን ሰው የት ነበር?» አለ ።

«አንተም ተስፋ እንደቆረጠ ሰው ነው የምትናገረው ። ከእንዳንተ ያለ ሰው እንዲህ ዓይነቱን ነገር መስማት አልፈል

ገም ። በእውነቱ የከተማ ዲሲፕሊን ይገርመኛል ። በረካ ቢሆን ኖር አሁን ያልከው ነገር በሞት ያስቀጣህ ነበር» አለው ሥዕላይ ተቆጥቶ ።

«የሆነ ሆኗል ። ተከስተ እንዳለው ሳይቀድሙን በፊት መቅደም አስፈላጊና አግራጭ የሌለው ርምጃ ነበር ። ለማንኛውም ነገር አቦይ ተኸሌና መሰሎቹን ነፍሳቸውን ይማር። የፈለጉትን ሰላም አግኝተዋል» አለ ወዲህ ለመጀመሪያ ጊዜ እየሳቀ ። ሁሉም እንደ ላይ ሳቁ ።

ሥዕላይ «የአቦይ ተኸሌ ልጅ ያባቱ መርዶ እንዲደርሰው አድርግ» አለው ተከስተን ።

«የት ነው?»

«ናቅፋ ። ሻዕቢያ ብርጊድ አሳዥ ነው ። ስመ ጥር ተጥጊ ሆኗል ። እና በነገራችን ላይ ፣ አባትህን መንግሥት ነው የገደለው ብለህ ንገረው» ብሎ ቪኖውን ጨልጦ ሲጀራ ካቀጣጠለ ጭላ ፣ «ሰለአግዜር ብለን የሞተ ሰው አይናገርም በማለት አንሆናና ። የሞቱት ፍንጭ እንዳልተው ፣ እኛም የሞኝ ሥራ ሠርተን እንዳልሆነ ተስፋ አድርጋለሁ ። እና ከዛሬ ጀምሮ እኔ ባላውቅ ምንም ዓይነት ርምጃ መወሰድ የለበትም ። ይህ የሙጫረሻ ግስጠንቀቂያ ነው» አላቸው ።

«ሰለ እሱ አትሰጋ ። ጥራት ያለው ሥራ ሠርተናል ። ቢታቸውን እንድም ሳይቀር ፈትሸናል ። የሚያሰጋን ነገር የለም ። ግን አሁንም ቢሆን ተሙሳሳይ ሁኔታ ካጋጠመን ትንሽ ነጻነት እንድትሰጠን በጥብቅ አሳስባለሁ ። ያለንበትን አሳሳቢ ሁኔታ መረዳት አለብህ» አለ ተከስተ ።

ድምጹ ይቻም ያዘለ ነበር ። ሁለቱ ሰዎች ዓይን ለዓይን ተያዩ ። ሁለቱም ፈት ላይ የመኖር ጥያቄ ይነበብ ነበር ።

«እንዳል ። ግን ከፍተኛ ጥንቃቄ መደረግ አለበት» ከማለት ሌላ ምርጫ አልነበረውም ። በየጊዜው ከእሱ የሚጠበቀውን ውሳኔ በተፈለገበት ቦታ ተገኝቶ ለመስጠት እንደማይ

ችል በትክክል ተገንዝቧል ። ቅር እያለው የተከሰተን ሀግብ ተቀብሎ ሥልጣን ሰጠው ።

«የሕዝብ ደገንነት ሰዎች እንደ ጉንዳን እንደሚከተሉህ መቸም ታውቃለህ ብዬ ነው» አለ ተከሰተ ።

ረዘም ያለ ዝምታ በመካከላቸው ሰፊ ነፃ ራታቸውን በላተው የወረሱ አንዳንድ ሰዎች ሰወጡ ፣ ራት የሚፈልጉ ሌሎች ሰዎች ይመጡ ነበር ። ፀሌና ባለቤቶች አይደክማቸውም ። የመጣውን ደንበኛ ሁሉ በደስታ ተቀብለው ያስተናግዳሉ ። የለንም ፣ ወይም አልቋል የሚሉት የምግብ ዓይነት የለም ። ብዙ ጊዜ ሥራ ፈተው የቆዩ ይመስላሉ ። ሥራ ፈተው የቆዩበትን ጊዜ ለማካካስ ሳይሆን አይቀርም ፣ ዋጋቸው የመርዶ ያህል ነበር ። እውነትም አንዳንድ ሰዎች ሂግብ ሲቀርብላቸው አቀርቅረው ትንሽ የሕሊና ጸሎት ሲያደርሱ ይታዩ ነበር ።

«ጊዜው አስቸጋሪ ሆኗል» አለ ተከሰተ ከረጅም ዝምታ በኋላ ።

«አዎ ፣ በግዛ እጃችን ነው አስቸጋሪ ያደረግነው ። አንተባ በርም ፣ ጠላቶቻችን ፊት እርስ በእርሳችን እንፋጃለን ። የተረገ ምን ሕዝብ ነን ። ትናንት ስንንቃቸውና ስንጠላቸው የነበሩት የትግራይ ነጻ እውጪ ግንባር ሰዎች ብቻናቸው ዛሬ የሚተባበሩን፣ አሁንም በሆን ዘላቂነት የለውም ። ያሳዝናል» አለና እዝን ብሎ ከቆየ በኋላ ፣ ወደ ወዲ ሲላ ሙለስ በማለት ፣ «ይህ የአርሚ አሺዬሽን ሰውዬ ስሙ ማነው አልክኝ?» አለው ።

«ሻለቃ ታደስ ቆሪች ።»
«የሚታመን ሰው ነው?»

«ከእንግዲህ ምርጫ የለውም ። እኛ ትብብሩን እንፈልጋለን ፣ እሱ ገንዘባችንን ይፈልጋል ። ጠረታ የመውጫው ጊዜ የደረሰ ሰው ነው ። ግን ገንዘብን የጠየቀ አስቸግሮአል» አለው ።

«የጠየቀውን ይፈሉት ። ሰውዬው ያስፈልገናል ።»
«ዛሬ ጉድ ሆነን ነበር» አለ ወዲ ሲላ ።

«ምን ሁኔታው?» አለ ሥዕላይ ።

«አዲሳባዎች የጠየቁንን መሣሪያ ስንጭን ጸጋዬ ፣ ጋዜጠኛው ደርሶብን ነበር ። ጅሱ ደንግጦ ካርቶኑን ለቀቀው...»

«እና!» አለ ሥዕላይ ቅንድቦቹን ከፍና ዝቅ እያደረገ ።
«መሣሪያዎቹን አይቷል ። ግን የገባው ነገር ያለ አይመስለኝም...»

«ይመስልህል! እንዲህ ዓይነቱን ጅልነት ነው የምጠላው! ጸጋዬ ጅል አይምስልህ ። ልምድ ያለው ጋዜጠኛ ነው ። ሰላይ ባይሆንም አንድና አንድ ሁለት ግለት እያቅተውም ።» ብሎ ሮኸበት ።

ወዲ ሲላ ቅንድቦቹን አላበው ። ሁልጊዜ ቅንድቦቹን ያልበየላ ። ላቡን ከቅንድቦቹ ላይ በመሐረብ ጠረገና ፣ «ከቆጥጥራው ጭ የሆነ አደጋ ሲደርስ ምን አረጋሰህ?» አለ ።

«የውቅህል?»
«አይመስለኝም...»

«ካላወቀህ ከእሱ ራቅ ። አደገኛ ልጅ ነው...» ሲል ተከሰተ ተብራይ በነገራቸው ጣልቃ ገባና ፣ «አሁን ከግን ጋር እንዳለ ታውቃለህ?» በማለት ሥዕላይን ጠየቀው ።

«ከግን ጋር ነው?»
«ከፊያሚታ ጊላይ ጋር ያሕላክ ሆቱል ። የኛ የሆነ ሰው አጣርቶልኛል...»
«አትሰኝም!»
«ቁጥር አሥራ ሦስት...»
«ፈልዩ ዲካነ!» አለ ሥዕላይ ።
«ድሮውት ለምን እንዲህ ያለ የሞኝ ሥራ ሠራህ?»
«ሰታዬ ዚቶ!»

ተከሰተ ዝም አላለም — «ያን ሌሊት ከእሷ ጋር እንዳላደርክ እርግጠኛ ነኝ ትንግረዋለች ። እስካሁን ለግንም አልነገረችም ነበር ።»

«ለእሱ እንደምትናገር በምን ታውቃለህ?»
«አሳምረ ።»
«ሬልዩ ዲ ካነ!» አለ እንደገና ጥርሱን ነክሶ ።
«ስድብ አይበቃም...»
«ታዲያ ምን ይሁን ነው የምትለው?»
«ሁለቱንም ግጥፋት...»
«የባሰ ጅልነት ይሆናል...»
«ለምን?» ፤

«እንደግድታት ያውቃሉ ። እየተከታተሉ ስለኔ ሲጠይቁት ቆይተዋል ። ጅሎች አይደሉም ። ስትጠፋ በተለይም ከጸጋዬ ጋር ፣ እንደና እንደ ሁለት ግለታቸው አይቀርም ። ይልቅ...»
ብሎ አሳቡን ጨርሶ ሳይገልጽላቸው ፣ ተከላይ ዘድንገል ወደ እነሱ ጠረጴዛ ሲመጣ አየና በሳት ፈነዳ ። ሁለቱም እሱን አይ ተው ሳቱ ።

ተከላይ መጥቶ ፣ ወንበር ስቦ እየተቀመጠ ፣ «እንዲህ የሚ ያስቃችሁ ቀልድ ምንድነው?» በግለት ተቀላቀላቸው ።

«እንደገና ቀልድ እያወራን ነበር» አለ ሥዕላይ ።

«እንደምን ያለ ቀልድ?» አለ ተከላይ ዐውቆ ። ደረቅ ሳቅ ይስቱ እንደነበረ አወጃል ወይም ተሰምቶታል ። ሥዕላይ የተከ ላይ ጥያቄ አዝግጧል ቶሎ ስለገባው ።

«ሰያስተን የነበረው ቀልድ? ከሐግሴን አውራጃ የመጡ አንድ ሽግግሌ ምን አደረጉ ይባላል መሰለህ? ነገሩ እውነት ነው ። ቀልድ አይደለም ። አሥመራ ይመጡና ጠመንጃ ሰጥታች ሁን ሐጃ እነዚህን ወንበዴዎች ካልወጋሁ ጥቼ እንኛለሁ ይ ላሉ ። «ምንውን ምን ሆነ?» ሲባሉ ። «ወንበዴዎች ርስቱን ቀም ተው ለሌሎች ሰዎች ሰጠ-በኝ ይላሉ ።» ታዲያ መንግሥት ርስ ትምን ከሌሎች ጋር በጋራ አርሰው እንዲኖሩ በያደርግ ምን ያደርጋሉ?» ተብለው ሲጠየቁ ምን ብለው መለሱ መሰለህ? «ዋእ! ጥሩ ። ጠብመንጃውን ስጡኝ ብቻ ። እናንተንም እወጋበ ታለሁ» አሉ ይባላል በግለት ደንገት የፈጠረውን ቀልድ ፈጥኖ ነገረውና ሳቅ ። ሌሎችም ሳቱ ።

ተከስተ ገብራይ ቀጠሰና ፣ «እኔም ሌላ ቀልድ ላማውቃ ችሁ» ብሎ ጀመረ — «አንድ ሚሊሽያ ወደ ጠላ ሻጭ ቤት ይሔዳል ። ጠላ አልቆባት ነበረና ፣ ተወዲኤ! ተወዲኤ! ትለ ዋለች ። «ግድ የለሽም ፣ በወደድም ዋጋ ጨምሮ እጠጣለሁ» ይላታል ። ጎላ አንድ የገረቤት ልጅ ምን ማሰቷ እንደሆነ ያስረ ዳል ። ነገሩ ገብቶት ሲሔድ ሲል ፣ ሴትዬዋ ታዝንለትና ከገረቤ ቶች ጠላ ፈልጋ ታጠጣዋለች ። ይተዋወቃሉ ። አንድ ቀን ተኝ ተው ሲጨዋው... አለ አይደለ... ማዓረይ ማዓረይ ስትለው ይሰማና አይ ፣ ይህች ሴት ማር አምርአት ይሆናል ይልና በሌላ ቀን ማር ይዘላት ይመጣል ። አሁንም ሲጨዋው ፣ ሸኮራይ ሸኮራይ ትለዋለች ። በበነጋታው ደግሞ ስኳር ይዘላት ይመጣል ። መዓራይ ሸኮራይ ስትለው ትውላለች ። ስኳርና ማር ይዞ ከተፍ ። እንዲሁ ሲል ፣ አንድ ጓደኛው አንድ ቀን ፣ ጠጅ ነጋዴ ያዝከ እንዴን ብሎ ይጠይቀዋል ። የለም ፣ አሲስ ጠላ ነጋዴ ናት ። ማርና ስኳር ትወዳለች መሰለኝ በሔድኩቁጥር «መዓራ ስኳራ» እያለች ታስቸግረኛለች አለው ይባላል ብሎ አማውታቸው ።

ተከላይ ቀልዳቸውን ሲሰማ ቆየና ፣ «እኔ ደግሞ የሚያሳዝን መርዶ ልንገራችሁ» አለ ።

ሥዕላይ «ከላ!» ብሎ እጁን አወናጨፈና ፣ «የሚያሳዝን ነገር ማን መስማት ይፈልጋል ብለህ ነው? ሕይወት እንዲሁም አሳዛኝ ናት ። ቀልድ ካለህ ንገረን ። መሳቅ እንፈልጋለን ሳቅ ደግ ነው» አለው ።

«ኃዘንኮ የሳቅ ሌላው ገጽታ ነው...»
«ኤ ዳይ! እንጠጣ» ብሎት ብርጭቆ ሙሉ ሺና ቀዳለትና ፣ «አብረን ሳሳለፍነው የልጅነት ጊዜ ። እና ለቀይ ኮከብ ዘመቻ» አለና ብርጭቆውን አነሳ ።

ሁሉም ብርጭቆአቸውን አንስተው አጋጩ ።
ተከላይ ቀስ ብሎ ብርጭቆውን በእጁ እያዞረ ፣
«አቦይ ተሽሌ መሞታቸውን ስምተሀል?» አለው ተከስተን ።
«የቱ አቦይ ተሽሌ? የኔ አቦይ ተሽሌ!»
ተከላይ በጥቁር ሙንጽሩ የተከሰተን ስሜት ቀስ ብሎ እያ

ጤነ፣ ረጋ ብሎ፣ «አዎ፣ ያንተ ባራሽታ» አለው።
ተከሰተ ደንግጦ ከመቀመጫው ተሰረንጥሮ ተነሳ። ተመ
ልሶ ወንበሩ ላይ ዘጭ አለና ራሱን በሁለት እጆቹ ይዞ አንገቱን
ደፋ።

ሥዕላይም የደነገጠ ለው መስሎ፣ «ምንው? ምን ሆነው
ሞቱ? መቸ?» በማለት ወተወተ።

«የሞቱበት ትክክለኛ ሰዓት ለጊዜው አልታወቀም። ምናል
ባት በግምት ከሞሱት ሰዓት በፊት ይሆናል.....» ተከሰተ ወደ
ሰምንት ሰዓት ገደማ ሰላያቸው «ሥራ ላይ ነበሩ። እና ደህና
ነበሩ። አውይ አቦይ ተኸሌ» ብሎ እንባውን ጠረገ።

«ምን ሆነው ሞቱ?» —ሥዕላይ ነበር።

«ምክንያቱ አልታወቀም። ለጊዜው ግን ከሁኔታው ለው
የገደላቸው ይመስላል።»

ተከላይ ቀስ ብሎ ፈታቸውን ለማንበብ ይሞክሮ ነበር።
በሆነ ምክንያት፣ ጭምብል ያጠለቁ ተዋንያን መስለው ታዩት፣
ወይም ተሰማው። አነጋገራቸው ሁሉ የታሰበበት፣ የሚገልጹት
ሰሜት ሁሉ የተጠና መስሎ ቢሰማውም፣ የተቀነባበረ ለመሆኑ
ምንም ማስረጃ አላገኘም። ውስጡ በብሽቀት ቅጥል፣ እርር፣
ድብን፣ ኩምትር አለ። ብርጭቆውን አንስቶ ፈኒሊ ቪና ቢያ
ንኮ ሴኮ ቸለሰበት።

«ለው ገደላቸው ለማለት የሚያስችል ምን ምክንያት
ተገኘ?» አለው ሥዕላይ።

«መናሪያ ቤታቸው ምስቅልቅሉ ወጥቶ ነው የተገኘው።
ከእሳቸው አንድ ነገር የሚፈልግ ሰው ያለ ይመስላል ወይም ብዙ
ሰዎች ሊሆኑ ይችላሉ።» ብሎ መለሰለት።

ተከሰተ እንባውን እንደገና ጠርጎ «ምስኪን! አቦይ ተኸሌን
ለመግደል የሚፈልግ ምን ጠላት ይገኛል? ለሁሉም እንደ አባት
ነበሩ። ምስኪን ሽማግሌ!» አለ።

ተከላይ፣ መነጽሩን አፍንጫው ላይ አስተካክለና፣ «ይልቅ
አሁን ባለንበት ጊዜ ማን ወዳጅ አለው? ብትል ይሻላል» አለው።
በምጸት።

ሥዕላይም፣ «አባባልህ ልክ ነው። ባሁኑ ጊዜ ወዳጅ አለኝ
ብሎ መመካት ሞኝነት ይሆናል። ከወዳጅ ጠላት ይለውረን
ማለት ነው» ብሎ በነገር ነካ አደረገው።

ተከሰተ አፍንጫውንና ዓይኑን ጠረገና በጥልቅ ኃዘን
ተውጦ፣ «ምስኪን አቦይ ተኸሌ! ከሚያፈሉበት መኪና ሌላ
ለው ቀና ብለው አያነጋግሩም ነበር። ያ የቡና ማፈያ መኪናና
እሳቸው ላለፉት ሐያ አምስት ዓመታት አንድ ቀን እንኳን ተለ
ያይተው ውለው አያውቁም። እንደሰው ያነጋግሩት ነበር።
መኪናውም ያለ እሳቸው እሺ ብሎ አይሠራም። እና ተጋግ
ዘው፣ በአሥመራ በጣዕሙ ወደር የሌለው ቡና ያፈሉ ነበር።
ምስኪን! መኪናውም ከእንግዲህ ያለእሳቸው አይሠራም። ኒሱም
ሞቷል። እና ከእነሱ ጋር የፓራዲዞ ቡና» አለ።

ሥዕላይ በሳቅ ፈነዳ።

«ምን አሳቀህ?» አለ ተከሰተ።

«ለንግድህ ስታለቅስ ታይቶኝ ነው.....»

«ምን ያስቃል? አዲስ ነገር አይደለም። ሁሉም ስለራሱ
ነው የሚያስቅለው — አይደለም እንዴ? የሞቱት ሞተዋል።
መቃብራቸው ምን ይናገራል? ወይስ ይናገር ይሆን?» አለ ተከላይ
እየተፈላሰፈ። ትንሽ ቆየና ሌላ ፊያሽኮ ቪና ሴኮ አዘዘ.....
«አስካለን ድረስ እንጠጣ። ለጤናችን..... ጤና ካለን» አለ።

ሥዕላይ ብርጭቆውን አንስቶ፣ «ምንው፣ ለመሞት አስ
ብሃል?» አለው።

«ምን ለዘላለም ይናራል!» አለ።

ቀይ ባሕር ላይ የንጋት ቅንድብ ብቅ ሊል ምንም አልቀረ
ውም.....

5

ፊያሜታና እኔ

ከቀይ ኮከብ መጋረጃ በስተጀርባ

ምዕራፍ ሦስት

ጥር 18 ቀን 1974 የሥራ ሠርግና ምላሽ ሆኖ ዋለ ።
ዳሩ ጥር የሠርግና ምላሽ ወር አይደል ፣ ቀኑን ሙሉ ትንፋሽ
አልነበረኝም ። ከንፍ አውጥቶ ከጊዜ ጋር እንደመብረር ነበር ።
ሩጫው ባልከፋ ፣ ቀኑን ሙሉ ሲሠራ የዋለውን ዜና ፣ የቴሌቪዥን
ጎረቤቶች ፣ ፎቶግራፎችና የቴፕ ክሮች በጊዜ ወደ አሥመራ
ከዚያም ወደ አዲስ አበባ አስተባብሮ መላኩ ጎዋሳት የሚያናጋ
ሌላው ራስ ምታት ነበር ። ምጽዋ ቤት መንግሥት አዳራሽ ውስጥ
የተካሄደውን የሥዕል ኤግዚቢሽንና የኤክስፖ መከፈቻ ሥነ
ሥርዓት ሥራ ጨርሼ ላይ ወደ ሆቴል ስመለስ ፣ ፊያሜታ ጊላይ
ተዘናገታ አልጋይ ላይ ጋደም ብላ ባገኘኋት ጊዜ እንደ ድንጋይ
ተጭኖኝ የነበረው ድካም ከላይ ላይ እንደ በጋ ጉም በኖ ጠፋ ።
እጥፍ ዘርጋ የሚለው ሽንጧ ፍቅር የተራብ ይመስላል ።

«አሂ ደአ ፊያሜታ ሲሌሳ?»
«ላዕሊ ። ከመይ ውዕልካ?»
«ጽቡቅ ፣ ሚያ ሰሚናዊት ጽብቅቲ»

ከተጋደመችበት እጅዋን ዘረጋችልኝ። ጡቶቿ «እጅ ወደ
ላይ» የሚሉ ይመስላሉ — አፈውዛቸውን ደግነው ፣ ወደረው ።

«ላብ በላብ ሆኖ እሸታለሁ። በፈጠረሽ ቢራ እዘኝልኝ ።
ተቃጥያለሁ» ብያት ሻወር ለመውሰድ ወደ መታጠቢያ
ቤት ሔድኩ ። ቀዝቃዛው ውሀ መንፈሴን አደሰው ። ቀዝቃዛው
ቢራ ነፍሴን ፈወሳት ።

«አንቲ ፣ አባቴ ይሙት ባለጌ ነህ» አለኝኝ ።
«ምን አጠፋሁ?» አልኳት ደንግጧል ።

«አርማይ = ደስ ይለኛል = አልከ ውስጥ እንባሰሁ = አልከ
 ውስጥ ስንባ እሰቃያለሁ = እና እወደዋለሁ» አለች ።
 «ጉድ ነው ። እራሳችንን ባይኖረን ስንኖር?»
 «አልፎ ለግህም ነበር ፣ አባቴ ይሙት ። እውይ ጸግዬ ፣
 ግን ምን ዓይነት ሴት ነኝ? እስቲ ንገረኝ» አለች ።
 «ጣፋጭ» አልኳት ።
 «ደደብ ነህ አባቴ ይሙት.....»
 «አንቺ ልጅ ተይ ደደብ አትበይኝ» አልኳት ።
 «ሰምን? እስቲ ንገረኝ?»
 «ባገራችሁ ወንድ ይከበራል፣ አይደለም? መከበር አለብኝ.....»
 «እውይ ማን አለህ?»
 «ዐውቃለሁ ። ገዢ የማትሰጥ ሴት ባል አታገኝም ።
 እና ታዲያ ይህ ምን ማለት ይመስልሃል? ወንድ ከቡር ነው
 ማለት ነው ። አይደለም?»
 «ደደብ ። አባቴ ይሙት ደደብ ነህ ። ለምንድነው ግን
 ደደብ የምልህ? ምን ዓይነት ሴት ነኝ?»
 «እንደገና 'ጣፋጭ'» አልኳት ።

እና ፡ ሌቱን በሙሉ ጣፋጭ ነበረች ። የምጽዋ ፊስትቫል ገና
 ላንድ ቀን የሚቆይ ቢሆንም ፣ የኤርትራ ክፍለ ሀገር ቀይ ኮከብ
 ሁለንተኛው አብዮታዊ ዘመቻ ጉባዔ ከምጽዋ ተመልሶ ሥራ ከመጀ
 መሩ በፊት ቀደም ብዬ ያን ጧት ወደ አሥመራ መመለስ ነበ
 ረብኝ ። ብዙ ሥራ ይጠብቀኛል ። እና ፣ ከነገ ጀምሮ ለሚቀጥሉት
 ሦስት ወይም አራት ቀናት በትንሣኤ አዳራሽ የሚካሄደው
 የጉባኤው ውይይት ፣ እያንዳንዱ የጉባኤው አባል በጉዳዩ ላይ
 ያለው አስተያየትና አቋም ፣ እንዲሁም በመጨረሻ ጉባኤው በማ
 ኒፊስት መልክ የሚያስተላልፈው ውሳኔ ፣ ካዳራሹ ለመላ የኢት
 ዮጵያ ሕዝብ በቀጥታ መተላለፍ ነበረበት ። ይህ እንኳን አላሰ
 ጋኝም ። የጥር ወር የሥራ ሠርግና ምላሽ ሁለተኛ ተፈጥሮዬ
 ሆኗል ። ይልቅ በጣም እያሳሰበኝና ስጋት ላይ እየጣለኝ የሔደው
 ከውጭ የታዘዘት መሣሪያዎች የውሀ ሽታ ሆነው የመቅረት
 ጉዳይ ነበር ። ብዙ ጊዜ ያደረሰኩት ጸሎት አልረዳኝም ። እንደ
 አቡነ ተክለሀይማኖት ሰባት ዓመት ባንድ እግራ ቆሜ እንዳል
 ጸልይ ጊዜ አልነበረኝም ። በጉባዔው ፍጻሜ ማግስት የውጊያ
 ትእዛዝ ድንገት ቢሰጥ ምን ተይዞ በሦስት ግንባር ናቅፋ ሊህ
 መት ይሆን? ከአዲስ አበባ ያመጣነው ፊልምና የቴፕ ከር ወደ

መገባደዱ ላይ ነበር ። ለጥምቀት ያልሆነ ቀሚስ ይበጣጠስ
 እንዲሉ ፣ የምን ፊልም ቁጠባ ይህን ታሪክ ያልቀረጸ ፊልም
 ለመቸባ ከደጅ የተለቀመ ጭራሮ ይመስል ዝም ብሎ ማቃጠል
 ነበር ። በእጃችን የቀረው ጥሬ ፊልም ፣ ሌላው ቀርቶ ፣ የጉባዔውን
 ሥራ ካሰጨረስን ምንኛ ደግ በሆነ ። በእጃችን ያሉት የቴሌቪዥን
 ካሚራዎች ያረጁ ከመሆናቸውም በላይ ለመስክ ሥራ ይህን
 ያህል የሚያስተማሩ አልነበሩም ። ታሪክ በድዱ ሲበቅብኝ
 ታየኝ ። ለሚሰማኝ አምላክ ፣ እሱም ካለ ፣ የመጨረሻ ጸሎት
 አደረሰኩና ፊያሚታን ቀስቀስኳት ። እሷም ከኔ ጋር ወደ አሥ
 መራ ሰመመለስ ፈልጋ ነበር ።

«ባለጌ ነህ አባቴ ይሙት!» ብላ ወደ ውስጥ ገባች ።
 ብርድ ልብሱን ከነአንሶላው ገፈፍኳት ። እርቃኛን ቀረች ።
 «እውይ አባቴ ይሙት ደደብ ነህ ። ምን አድርጊ ነው የም
 ትለኝ? ምን ባደርግህ ይሻላል ግን? እንተግናይ!» አለችኝ እየተ
 ነግነጨች ።

«ሳ ሚ ኝ» አልኳት.....

ሳመችኝ ። ትንፋሽ እንደ ዱር ጸጌረዳ ሁልጊዜ ደስ ይላል ።
 እየተነግነጨች የግደን ተነሳች ። ለመልበስ ጊዜ አልፈኝባ
 ትም ። በቀላሉ የማጌጥና የመዋብ ችሎታ አላት ። ወይም የወጣ
 ትነት ዕድሜዋ ይሆናል የሚረዳት ። መኳካል አታበዛም ። ልብ
 ሰጭም ሆኑ ጌጠቋ ውድና ቀላል ውብ ነገሮች ናቸው ። ወደ
 አሥመራ ከመነሳታችን በፊት ለቁርስ ወደ ምግብ ቤቱ ተያይዘን
 ሔድን ። ኩሎኔል በትሩ አይቶን ፣ በዓይኑ ጠቅሶ አበረታታች ።
 ከፊያሚታ ጋር ሆኖ በማየቱ ደስ የተሰኘ ይመስላል ።

«አንድ ጊዜ ይቅርታ» ብያት ወደ ኩሎኔል በትሩ አመራሁ።
 ለላምታ ከተለዋወጥን በኋላ ፣ «እንቅልፍ ባይንህ የቦረ
 አትመስልም» አለኝ ።

«ፊያሚታን ከመሰለች ልጅ ጋር ተኝቶ ማን ዓይኑን ሊከ
 ድን ይችላል?» አልኩትና ቀጥዬ ። «በነገራችን ላይ ፣ ሥዕላይ
 በራሂ ያን ምሽት ከእሷ ጋር አላደረም ። ታዲያ የት አደረ ብለህ
 አትጠይቀኝ ። እሷም ሆነች እኔ አናውቅም» ብዬ ነገርኩት ።

ፈገገ ብሎ፡ «አየህ አይደለም?» አለኝ
«ምኑን?»

«የቅርብ ግንኙነት ለመረጃ ጠቃሚ መሆኑን?» አለኝ ።
«ግን ጉዳት እንዲደርስባት አልፈልግም» አልኩት ።

«አትሰጋ ። እንግሊዞች እንደሚሉት ወርቅ ዕንቁላል የምትጥል ዶሮ አትገደልም ። ለመረጃው አመሰግናለሁ ። ቀጥሎ ጓድ ። ወደምንፈልገው ቦታ ታመራን ይሆናል ። ግን ፍቅር አወር እንዳያደርግህ እሰጋለሁ» ብሎኝ ሔደ ።

ወደ ፊያሚታ ተመሰሰኩና ፡ የብርቱካን ጭግቂ ሰላል ነበረ ቀዝቃዛ ፋንታ አዘዝኩ ።

«ቪያላ እሱ መጠጥ አስካሮኛ ነው ።» አለኝ ። እያንገ ፈገፋት ፡ እያንገሸገሻት ።

«ከፋንታ ምን ጥል አለሽ?» አልኳት ።
«አስካሮኛ ነው» አለኝ ጠጉሯን እየነሰነሰኝ ። ስትናገር አንገቷን መንቅንቅ ይቀናታል ። ጠጉሯም አብሮ ይነሰነሳል ።

«ለምን?» አልኳት ።
«ባንድ ቀን ቀጠሮ ፡ ባንድ ፋንታ ግብዣ ነው ከብርናዩን ያጣሁት ። ስካሮኛ!» አለኝ ።

አላቀኝኝ ።
«ለዚያውም አልጨረስኳትም ፡ አባቴ ይሙት ። ግማሽ ላይ ነበር የተውኳት.....»

እንደገና ላቅሁና ፡ «አሺባባትሽ ታሪኩን በሙሉ ንገራኝ» ብዬ ለመንኳት ።

ፋንታ ጠልታ የቀረችበትን ምክንያት ጭንቅላቷን እየነቀ ነቀኝና ጠጉሯን እየነሰነሰኝ ከሥሩ ጀምሮ አጣጣሪዎችን ። ታሪኩ እንዲህ ነበር ።

አንድ በጣም የምትወደው ሰው ነበራት ። የተማረ ፡ ሀብታም ፡ መልክ መልካም ወጣት ነበር ። ዶክተር አቤል ይባላል ። ከመላላም ሌላ ፍቅር አታውቅም ። እና ደግሞ የልብ ጓደኛዎ የሆነች አንዲት ልጅ ነበረች ። ልጅቷ ፡ በዕድሜም ሆነ በአስተሳሰብ የበሰለች ፡ ሁልጊዜ «ነገር አለም» እያለች ፡ ዘወቀር

መፋቂያ የማይለያቸውን ውብ ፡ ድንቅ ጥርሶቿን ወንድ ላይ ብልጭ ፏ በማድረግ በወንድ ስሜት የምትጣወት ፡ ካንድ መኪና ወርዳ ወደ ሌላ የምትገባ በቀን ፍቅረኛዎ መኪና ከሌት ፍቅረኛዎ ቤት የምትደርስ ። ፈገገ ብላ «ነገር አለም» ከማለት በቀር ፡ ከፋም ሆነ ደግ የማትናገር ፡ እሳት ልላ የምታስልስ ነበረች። ሰሚራ ትባላለች። ፊያሚታ ዶክተር አቤል ቤት የምትሔደው ከሰሚራ ጋር ነበር ። ሁልጊዜ ሰሚራና አቤል እንቺኮ አታውቁም እንጂ እኛ የሥጋ ዝምድና አለን እያሉ ያወሯታል ። ከጊዜ በኋላ የፊያሚታ ጆሮ ጉድ ይሰማል ። ሰሚራና አቤል አብረው መውጣት ጀምረዋል የሚል ወሬ ይደርሳታል ። ለጊዜው አታምንበትም ። ወሬው ስለተደጋገመባት ፡ ከዚያ በፊት ብቻ ዋን ወንድ ቤት ገብታ የማታውቀው ልጅ ተነስታ ዶክተር አቤል ቤት ትሔዳለች ። ቀኑ አይረላትም ። ቅዳሜ ነበር ። ከምሽቱ አንድ ሰዓት ገደማ..... ሰሚራና አቤል ፍቅር አድከሟቸው ፡ ተቃቅሬው ተኝተው ታገኛቸዋለች..... እንባዋን እየዘራች በመጣችበት እግሯ ወደቤቷ ተመልሳ ከመሮጥ በስተቀር የምታደርገው ነገር አልነበራትም ። ጊዜ ያልፋል ። ሰሚራና አቤል ይለያያሉ ። ፊያሚታ ትታጣለችና ሠርጉ በጥር ወር እንዲሆን ተቆረጠ ። ቀኑም እየተቃረነ ሔደ ። በርበሬም ይቀነጠስ ጀመር ። ገዚምም ተዘጋጀ ። አንድ ቀን እንዳጋጣሚ ሰሚራ መታጨቷን ካንድ ጓደኛዎ ትሰማለች ። እንዳጋጣሚ ሆና የሰሚራን እርጭኛ ታውቀው ነበር ። ከዚያ በፊት ፡ ካንድም ሁለት ጊዜ እንደጣ ብሎ ለምኗት እምቢ ያለችው ልጅ ነበር ። አፈወርቂ ይባላል ። የስልክ ቁጥሩንም ይህ ነበር ። ስልክ አንስታ ትደውልሰታለች ። ሰማታ ይቃጠራሉ ። ቤቱ ወስዶ ፋንታ ይጋብዛታል ። ያኔ ፡ ፋንታ አዲስ የመጣ ለስላሳ መጠጥ እንደመሆኑ ብርቅ ነበር ። የተጋበዘችውን ፋንታ ጠጥታ ሳትጨርስ የሆነው ሆነ ። በስንት መከራ ከብዙ የመንገድ ሌቦች ጠብቃ ያቆየችትን ብርቅዬና ውድ ከብርናዋን አጣች ። «በግማሽ ጠርሙስ ፋንታ ሼጥኳት አባቴ ይሙት» ስትል በጣም አስቃኝ ነበር ። ከጊዜ በኋላ አረገዘች ። እናቷ ያረገዘች መሆኗን ያውቁባታል ። እሷም ፡ እህል በሽተታት ቁጥር ፡ ልቧ እስኪጠፋ ድረስ ቋቅ ሲያሰኛት ፡ ኮሌራ የያዘች መስጋት ነበር ። ቃሪያና አዋዜ ብቻ ነበር የሚያምራት ። እናትና አባቷ በዕድላቸው ከግዘን ሌላ የሚያደርጉት ነገር አልነበረም ። የሆነ ሆኗል ። ምን ሲያደርጉ ይችላሉ ። እና ደግሞ ያለ እሷ ሌላ ሴት ልጅ የላቸውም። የቤተሰቧ ላይን ማረፊያ

ጌጥ ነበረች ። ወንድሞቿ ሊገድሏት ተነስተው ነበር ። እናትና አባት አናስነካትም በማለት ከጎኗ ቆሙ ። እንደጋጣሚ እናትና አባቷም የተገናኙት አሁን ልጃቸው ላይ በደረሰው ሁኔታ ነበር ። ፈያሚታና አፈውርቂ እንዲጋቡ ከማድረግ ሌላ ምርጫ አልነበረም ። ቃል ኪዳን ፈርሶ ፈያሚታና አፈውርቂ ተጋቡ ። ጋብቻው አልሠመረም ። ጽንሱ አሰወረዳት ። በተጋቡ በሰባት ወራቸው ተፋቱ ።

«እውይ አባቴ ይሙት ፣ እልክ ይገድለኛልኻልኸ ። ግን ምን ዓይነት ሴት ነኝ?» አለች በመጨረሻ ።

«ጣፋጭ እልክኛለሁ!» አልኳት ።

«ምን ዓይነት ሴት ነኝ?» ባለችኝ ቁጥር ፣ ለምን እንደሆነ እንጂ ፣ «ጣፋጭ ነሽ» ማለት ይቀናኛል ። እና ደግሞ ጣፋጭ ናት ። ጨው ያላት ልጅ ናት ።

«ሙት፣ እልክኛ ነኝ ። አባቴ ይሙት ። ወንድ ፣ ቀንድ አስበቅላለሁ.....»

«ምን እያደረግሽ?»

«ታየኛለሁ.....»

«እናያለሁ.....»

«ደሞ ካንድ ወንድ ጋር ብዙ ጊዜ መቆየት አልችልም ። ሳየው ጥለሽው ብረሪ ብረሪ ይለኛል ።»

«ስለሱ አትሰገገጡ ። ግፉ ቢል የሦስት ወር ፍቅረኞች ነው የምንገኘው ። ከዚያ ፈትለክ ነው» አልኳት ።

እና ተነስተን ወደ አሥመራ ተፈተለክን ። ከምጽዋ ወደ አሥመራ ጉዞ ሰማየን ለመግጨት ሽቅብ እንደመብረር ነው ። ደግነቱ ከፍ እያሉ በሌዱ ቁጥር ሰማየም ወደ ላይ ይሸሻል ። አሥመራ ደረሰን ። ከተማው ጭር ብሏል ። ሰው ሁሉ ከተማውን ጥሎ ወደ ምጽዋ የከበለለ ይመስላል ። በፈያሚታ መሪነት በቀጥታ ወደ ማይተመናይ አመራን ። የማይተመናይ ሠፈር ቤቶች በቁጠባ ዘዴ በጥላን የተሠሩና እንደ ሰንሰለት የተያያዙ ቤቶች ናቸው ። አሠራራቸውን ሲመሰክቱ ፣ ሠፈሩ የአረቦች መንደር መስሎ ይታያል ። ግን ፣ ሠፈሩ ከዳር እስከ ዳር የሐማሴኖች ሠፈር ነው ሲባል ስምቻለሁ ። ቀይ ኮከብ ዘማኞች ሠፈሩን ከሩቅ ይፈሩታል ። ቤቷ አጠገብ ስንደርስ ልቅሶ ሰማን ።

«እውይ ! ወይእን ግዲ ! » አለች ራሷን ይዛ ። ደንግጫ ፣ «ምነው? ምን ሆንሽ ! » አልኳት ። «እናቴ ትሆን? ምን ይሻለኛል ጸጋዬ? አባቴ ይሙት እኔ ከዚህ መኪና አልወርድም» አለች ።

«ታመው ነበር?»
«አዎ ፣ ልቤን ስትል ነበር.....»

ከመኪናዬ ወርጄ አንዱን የመንደር ጎረምሳ በመጥራት ሁኔታውን አጣራሁና ተመልሼ ፣ «እባክሽ አቦ ፣ አታግርኝ ባቸው ። እናትሽ ደሀና ናቸው ። አቦይ ተኸሌ የሚባሉ ሰው ናቸው የሞቱት» አልኳት ።

«እውይ አቦይ ተኸሌ ! » አለች

የባለጌ መርዶ ነጋሪ ሆኖ ተሰማኝ ። ምን አውቄ ፣ አያቷ ሊሆኑ ይችላሉ ወይም አጎቷ ። የትግራ ዝምድና እንደ ለንሰለት የተቆላለፈ ነው ይባላል ። ዓይኖቿ እንባ ቋጥረው ነበር ። ለምን እንደሆነ እንጂ የሰማሁት እንደ ቀልድ ትዝ አለኝ ። አንዱ ጥሬ መንዜ ሌላውን አፋፍ ላይ ቆሞ ይጠራውና ፣ እናትህ ሞታለች ፣ ጧት መጥቼ ስለማረዳህ ከቤት እንዳትጠፋ ይለዋል ። ሰውዬው እየዬውን ማቅለጥ ሲጀምር ፣ እሳ ፣ የማን ሞኝ ነህ! አሁን ማን አረዳኝ ብለህ ነው የምታለቅሰው? ብሎት ይሔዳል ። አልሳቅሁም ። «ሰውዬውን ታውቂያቸው ኖርአል? አዝናለሁ» አልኳት ።

«አቦይ ተኸሌን? ከሕጻንነቴ ጀምሮ ነው የግውቃቸው ። በሕጻንነቴ ሁልጊዜ ከረሚላ ይዘውልኝ ይመጡ ነበር ። በጣም ይወዱኝ ነበር ። አሁንም በታመሙ ቁጥር እኔን ነበር የሚያስጠሩኝ ። ዕድሜ ልካቸውን የፓራዲዞ ቡና ቤት ባረስታ ነበሩ» ብላ እንባዋን ለቀቀችው ።

5

ሰዚያን ቀን ምሽት አድርገንው የነበረውን ቀጠር በአቦይ ተኸሌ ሞት ምክንያት ለሌላ ጊዜ አስተላልፈን ተለያየን ። ሙታንም የድርሻቸውን ማግኘት አለባቸው ። ቀኑ ሳይታወቀኝ አለፈ ። ዝም ብሎ እንደ ሚግ 23 ተዋጊ አይሮጥላን ይበራል ። ከውጭ ስለታዘዙት መሣሪያዎችና ፈልሞች ጉዳይ ምንም እስደሳች

ዜና አልሰማሁም ። ገና አልደረሱም የሚል መጥፎ ዜና ነበር የደረሰኝ ። ከማን ጋር ልጣላ! እግዚአብሔር የድሮ እግዚር አይደለም መሰለኝ ሊሰማኝ አልቻለም ። ምናልባት እሱም አርጅቶ ይሆናል ። ከአሥመራ አብዮት አደባባይ፣ ወደ ላባ ስታዲየም ፣ ከላባ ስታዲየም ፣ ወደ አሥመራ ራዲዮ ስታዲየም ፣ ከሱቱዲዮ ወደ ትንግሥ ኦሪጅናል መሮጥ ነበረብኝ ። ሌላ የት ቦታ እንደደረሰኩ እግዚር ነው የሚያውቀው ። ለመኖር መሮጥ ያስፈልጋል ። እና እንደ እብድ ስሮጥ ነበር የዋልኩት ። ሌቱም እንደ ቀኑ ፣ እንደ በጋ ጥላ በርሮ አለፈ ። ቀይ ኮከብ ዘመቻ የጊዜን ስልት የቀየረ ይመስላል ። ሕልም አልባ የሆነ ሌት ነበር ። አንዴም ጎኔ የተገላበጠ አይመስለኝም ። እንደ ወደቀ ዛፍ ባንድ ጎኔ ተጋድሜ ነበር ያደርኩት ።

የኤርትራ ክፍለ ሀገር ቀይ ኮከብ ሁለገብ አብዮታዊ ዘመቻ ጉባኤ አባሎች ከምጽዋ ፈሰቲቫል ተመልሰው መደበኛ ስብሰባዎቻቸውን በትንግሥ ኦሪጅናል ቀጥለዋል ። ጉባኤው ሥራውን ከመጀመሩ በፊት ጧት በማለዳ የዘርጋይ ድረስ መታሰቢያ ሐውልት መሠረተ ድንጋይ በታላቅ ሥነ ሥርዓት ተጥሎ ነበር ። አንዱ ተናጋሪ በሌላ እግር እየተተካ ንግግር በንግግር ሆነ ። አዳራሹ ጭብጨባ በጭብጨባ ሆኖ ተናጋ ። በብዙ ሺ ሜማ የሚቆጠሩ ፊልሞች ዞሩ ፣ ተሸከረከሩ ። ካሜራዎች ጋሉ ነደዱ ። ከትንግሥ ኦሪጅናል ጋር በቀጥታ የተያያዘው የአብዮታዊት ኢትዮጵያ ድምጽ ራዲዮ የጉባኤውን ሂደት በመላ ኢትዮጵያ አስተጋባ ፣ ሐደ ፣ ነጎደ ፣ ወንዝና ጅረቱን ፣ ዳገት ቁልቁለቱን ፣ ሚዳ ተራራውን እየተሻገረ ። የጋዜጠኞች ብዕር ፈሰሰ ። የሬዲዮና የቴሌቪዥን ተናጋሪዎች ትናጋ ተንበለበለች ፣ ነደደች ፣ ደረቀች ። ዛለ ወገብ፣ ጆሮ ግንድ ተቃጠለ ። ከዳ ጉልበት ፣ አእምሮ ጋለ ፣ ደነዘ ። አንዳንድም በእንቅልፍ ተንገላጆጆ ፣ ሽሉብታ ፣ ኩርፊያ እስኪቃጠው ድረስ ። ያን ቀን ሐያ ተናጋሪዎች ብቻ ነበሩ ንግግር ያደረጉት ። አርባ ዘጠኝ ይቀራሉ ። አርባ ዘጠኝ ንግግሮች በሁለት ቀን ውስጥ ጆሮ ምንኛ ይደንቀው! ብርታቱን ይሰጠን ብቻ ። በዚህ ሁኔታ የታሪክ ጎማ ለሦስት ተከታታይ ቀኖች ሲሸከረከር ቆየ ። በጉባኤው ሂደት ጣልቃ «ኢትዮጵያ ወይም ሞት» የሚል ግርማ አንግበው ስለንድነት ለታገሉና መስዋዕት ስሆኑ የኤርትራ አርባዎችና ፣ «አብዮታዊት ኢትዮጵያ ወይም ሞት» በማለት ለአንድነትና ለአብዮቱ ሲታገሉ ለወደቁት የአብዮታዊ ጦር አባሎች

መታሰቢያ ሐውልቶች የመሠረት ድንጋይ ተጥለው ነበር ። ጥር 23 ቀን 1974 ታሪካዊው የአሥመራ ማኒፌስቶ ወጣ ። ታላቅ ቀን ነበር ።

የወጣው ባለ ሰባት ነጥብ ማኒፌስቶ ፤

1ኛ/ አርቆ አስተዋዩና ቆራጡ አብዮታዊ መሪዎችን ጓድ ሊቀ መንበር መንግሥቱ ኃይለ ማርያም የጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግና የኢሠጋአኮ ሊቀ መንበር የአብዮታዊው ጦር ጠቅላይ አዛዥ ፣ ጥር 17 ቀን 1974 በአሥመራ ከተማ በተሰበሰበው የቀይ ኮከብ ሁለገብ አብዮታዊ ዘመቻ ጉባኤ ላይ የዓለም አቀፍ የአካባቢያችንና የኢትዮጵያን ተጨባጭ ሁኔታ በተለይም የኤርትራን ክፍለ ሀገር ችግር በማስመልከት ለመላ የኢትዮጵያ ሠፊ ሕዝብ ላደረጉት ታሪካዊ ንግግር በአንድ ድምጽ ሙሉ ድጋፋችንን እየሰጠን በወንበዴዎች የወደመውን የኤርትራ ክፍለ ሀገር ኢኮኖሚ በቀይ ኮከብ ሁለገብ አብዮታዊ ዘመቻ መልሶ ለማቋቋምና ሕዝቡንም ነጻ ለማውጣት የሰጡትን አብዮታዊ መመሪያ ተግባራዊ ለማድረግና ወደፊትም አብዮታዊው መንግሥት ከጊዜ ወደ ጊዜ የሚነድፋቸውን የሥራ ዕቅዶች ሁሉ ስመፈጸም በግንባር ቀደምትነት ተስልፈን አስፈላጊውን መስዋዕትነት እስከ ሕይወት ድረስ ለመከፈል ዝግጁ መሆናችንን በአንድነት ቃል እንገባለን ።

2ኛ/ ከጎብረተሰቡ የተተፉ ኢምፔሪያሊዝምንና የአድግሮት ኃይላትን በስተቀር ማንንም የማይወክሉ ጸረ ነጻነት ፣ ጸረ አንድነት ፣ ጸረ ሕዝብና ጸረ ሠላም የሆኑት የወንበዴ ቡድኖች የጥፋት መልዕክታቸው ከእንግዲህ ወዲያ መቀጠል ስለሌለበት ለአንዴና ለመጨረሻ ጊዜ በሰፊው ሕዝብ ክንድ መደምሰስ አለባቸው ። በተጨማሪም ለእነዚህ ወንበዴዎች ድጋፍ የሚሰጡ የውስጥ ተባባሪዎቻቸው ጭምር የሰፊው ሕዝብ ጠላቶች ስለሆኑ እነሱንም በተባበረ ክንዳችን የምንደመስላቸው መሆኑን እናረጋግጣለን ። በዚህም መሠረት አብዮታዊ ሠራዊታችን በሚያካሂደው የመከላከል ውጊያ የሚወሰደውን ማናቸውንም እርምጃ ሁሉ ከመደገፍም ባሻገር በቆራጥነት ከጉኑ የቆምንና በደጀንነትም የተሰለፍን መሆኑን በሙሉ ቃል እናረጋግጣለን ።

3ኛ/ በወንበደው ተቋም ውስጥ ሳያውቁ በስህተት ሳይወዱ በግድ በጥፋቱ ዓላማ በቀጥታ የተሰለፉ የጭቁኑ ሕዝብ ወገኖችና በውጭ አገር የሚንገላቱ ኢትዮጵያውያን ስደተኞች ሁሉ በሕዝብ ደም የሚነገሩትን የለየላቸውን ወንበደዎች ታግሰው አብዮታዊ መንግሥት ያደረገላቸውን ሙሉ ምኒረት ተቀብለው ወደ እናት አገራቸው በአስቸኳይ እንዲመለሱና ከሕዝቡም ጎን እንዲሰለፉ ጉባዔው በሙሉ ድምጽ ጥሪውን ያስተላልፋል ።

4ኛ/ በአብዮታዊት ኢትዮጵያ የሚገነባውን የሶሻሊስት ኢኮኖሚና በተለይም በአሁኑ የክፍለ ሀገሩ አንገብጋቢ ችግር እንጻር ገብረተሰቡ ዳግመኛ በእንዲህ ያለ ውጥረት ውስጥ እንዳይወድቅ ዋስትናው መደራጀት እንደመሆኑ በአብዮታዊው መሪዎችን በጎድ ሊቀ መንበር መመሪያ መሠረት ገበሬው በወጣለት ፕሮግራም በአስቸኳይ በአምራች የገብረት ሥራ ማገበራት እንዲደራጅ ጥሪ እያቀረብን አስፈላጊውንም እርዳታ ለማድረግ ዝግጁ መሆናችንን እናረጋግጣለን ።

5ኛ/ የኢትዮጵያ ሕዝብ የለየላቸው ጠላቶች በጸረ ነጻነት፣ በጸረ አንድነትና በጸረ ሰላም አቋማቸው በጭቁን ደም የሚነገሩትን ቅጥር ነፍስ ገዳዮች የሚረዱትን የውጭ ኃይሎችና የስለላ ድርጅቶች ሁሉ በብርቱ እናወግዛለን ። ድጋፋቸውንም እንዲያቆሙ እናስጠነቅቃለን ።

6ኛ/ ለብዙ ሺ ዘመን ጸንቶ የቆየውን የተከበረ የኢትዮጵያ ታሪክ በመበከል በቅኝ ገዢዎችና በኢምፔሪያሊስቶች ተጽዕኖ የተሰፋፋውን የባዕድ ገናኘትና የባሕል ቅሪት በኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ የጫኑ መሆኑን በመገንዘብ፣ በአሁኑ ጊዜ አብዮታዊ መንግሥት የኢትዮጵያን የነጻነትና የትግል ታሪክ በጥልቀት ገምግሞ የወደቀው የፈውዶ ቡርኪሞ ሥርዓት አፍኖ ይዞት የነበረውን ታሪክ በማደስ ለሀገራቸው ነጻነትና አንድነት ለሞቱት ለቀሩትም የኢትዮጵያ ጀግኖች የመታሰቢያ ሐውልት እንዲሠራ ባሳለፈው ውጫ መሠረት፣ ጎድ ሊቀ መንበር መንግሥቱ ኃይለማርያም የጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግና የኢሠፓኦስ ሊቀ መንበር

የአብዮታዊ ጦር ጠቅላይ አዛዥ፣ በዶ.ጋዓሊ የሰመጥር ጀግና የራስ አሉላን፣ በአሥመራ የዘርዓይ ድረስን «ኢትዮጵያ ወይም ሞት» የሚል አርማ እንግባው ለአንድነት ለታገሉትና መሰዋዕት ለሆኑ እንዲሁም «አብዮታዊት ኢትዮጵያ ወይም ሞት» በማለት ለአንድነትና ለአብዮቱ ሲታገሉ ለወደቁት የአብዮታዊ ጦር አባሎች መታሰቢያ የመሠረት ድንጋይ ማስቀመጣቸውን ከልብ እያደነቅን፣ ለወደፊቱም አብዮታዊ መንግሥት የከፍለ ሀገሩን ታሪክ እያጠና በቅኝ ገዢዎች የተሰጡትን ማናቸውንም ስያሜዎችና የተዘረጋ ወን የባሕል ወረራና ተጽዕኖ ወደ እውነተኛ ታሪክ በመለወጥ እርምጃ እንዲወሰድ እንጠይቃለን ።

7ኛ/ የወቅቱ የመደብ ትግል በዓለም አቀፍ ደረጃ ከሚከሰትበት በኢምፔሪያሊዝምና በሶሻሊዝም መካከል ካለው ትግል ባሻገር ከቀይ ባሕርና ከመካከለኛው ምሥራቅ የጂኦፖለቲካ አንጻር ሲታይ በኢትዮጵያ አብዮት ላይ የሚካሄደው የኢምፔሪያሊዝም ሴራ በዚህ ክፍለ ዓለም አካባቢ ያለውን የኃይል ሚዛን ለኢምፔሪያሊዝም እንደሚረዳ አድርጎ ለመለወጥ መሆኑ ግልጽ ነው ። የኢትዮጵያ አብዮት ማሸነፍ የጸረ ኢምፔሪያሊስት ኃይሎች ድል ማድረግ የኢትዮጵያ አብዮት መሸነፍ የእነዚህ ኃይሎች ድል መደረግ በመሆኑ ትግላችን በአካባቢው ብሎም በዓለም አቀፍ ሁኔታ ላይ ያለውን ተጽዕኖ በከፍተኛ የዓለም አቀፍ ኃላፊነት ስሜት እንገነዘባለን ። ይህን በመገንዘብና ከኢምፔሪያሊዝም ጋር የምናደርገው መራራ ትግል የዓለም አቀፍ ጸረ ኢምፔሪያሊስት ትግል አካል በመሆኑ የዓለም ጸረ ኢምፔሪያሊስት ኃይሎች ቀደም ሲል ከጎናችን እንደ ቆሙት ሁሉ አሁንም የትግል አንድነታቸውን በበለጠ እንዲያድሱ ጥሪያችንን እናስተላልፋለን» የሚል ነበር ።

ማኒፊፌስቶው የመላ ኢትዮጵያ ሠርቶ አደር ሕዝብ ጥሪና የሙሉ ምኞቱና ብሔራዊ ፈቃድ ጠንካራ መግለጫ ነበር — የናቅፋ ተራሮች ሰሚ ጀሮና አስተዋይ ልብ ካላቸው! ምክረው፣ ምክረው — እምቢ ካለ መከራ ይምክረው ። ማኒፊፌስቶው ያንዱ ሥራ ምዕራፍ ማሳረጊያ፣ የሚቀጥለው ሥራ ምዕራፍ አሐዱ — የፍጻሜ መጀመሪያ ነበር ።

«ቀይ ኮከብ ዘመቻ የትግል አርማችን
ዓለም አቀፍ ይዘት ሶሻሊስት ፈራሽን
የልማት ያንድነት ብሩህ ተስፋችን»

«አባባ እግግ ሁላችሁ
እንኳን በደሀና መጣችሁ፡
አቦና አደና ኩሉ...ም
እንዳህ ብድሐን መጸእኩም»

«በእጃችን ይዘን ዘንባባ
ሕጻናት የዛሬ አበባ
ብሩህ ቀናችን ሲጠባ
እንበል ጉር ወሸባ...»

«ቀይ ኮከብ ዘመቻ» እና «ሠላም አባባ እግግ» የሚሉ
መዘመሮች አስተጋቡ ። የአበባ ቅንጣቢዎችና የዘንባባ ዝንጣ
ፈዎች ተበተኑ ። እንደ ተለመደው ፈልጦች ፎቶ ግራፎችና
የቴፕ ክሮች ይገር ወደ አርማ አሸባሪነት በረርኩ ። ምን እንደነ
ካው አላውቅም ፣ ሻለቃ ታደሰ ቆርቆ ፈጽሞ ተለውጧል ።
በሐድኩ ቁጥር ሊያነጋግረኝ ቀርቶ በዓይኑ ሊያየኝም አይፈል
ግም ነበር ።

«ምንድነው እንዲህ የሚያዘገይህ» ብሎ እንዳሸከሩ ጮኸ
ብኝ ።
ነገሩ ስለባሰብኝ ነው መሰለኝ እኔም አልታገስኩትም —

«ምን ማለትህ ነው! አይርጥላኑ ለዚህ ሥራ ነው የተመ
ደበው ። ደግሞም ኮ እኔ ካልፈለኩ ሊነቃነቅ አይችልም ። ካንተ
ይልቅ ችኮላ በኔ አይብስም!» አልኩት ።

እሳት የሚተፋ የሠይጣን ቁራጭ ዓይኖቼ ውስጥ ያየሁ
መሰለኝ ። ጤና ያለው ሰው መሰሉ አልታየኝም ። የመንፈስ
ጭንቀት ያደረገበት ሰው ይመስላል ። ሥራ በዝቶበት ይሆናል በማ
ለት ተመልሼ አዘንኩለት ። ታምቆ የተያዘን ንደት ፣ በትንሽ
ምክንያት ፣ እርስ በእርሳችን ላይ እንደ ስምብ ማፈንዳት መቸም

የተለመደ ነገር ሆኗል ። ወጣቱ መካኒክ ከኛ ፈንጠር ብሎ ቆሞ
ይመለከተን ነበር ።

«ሻለቃ! ፈጠን በል እንጂ!» አለው ።
ሻለቃ ታደሰ የበላይ ባለሥልጣን ያዘዘው ይመስል በካርቶን
የታሸጉትን ፈልጦች ራሱ ተሸከሞ ሊሔድ ሲል ፣ «ማነው
ይህ ሰው?» አልኩት ።

ሰጥቶቹ መልስ ሳይሰጡኝ ፣ «የረሳኸው ነገር አለ!» አለኝ ።
በአርማ አሸባሪነት ሚዳ እንደ እንበሳ እየተንጎማለለና እያገሳ
ምድረ ዓለምን እንደ ልቡ ሲያዝ የነበረው ሰው ፣ አሁን እንዲህ
ሲሸቆጠቆጥ በማየቱ የሆነ ነገር ሸተተኝ ።

«ካልክስ አለ» አልኩት ።
«ምን?» ብሎ አፈጠጠብኝ ።
«ፈ ል ም — »
«የት ነው ያለው!»
«መንገድ ላይ ። እየጠበኩ ነው ። ይቅርታ ፣ ትንሽ መጠበቅ
ይኖርብናል» አልኩት ።

ወጣቱ መካኒክ ትእግሥቱን ጨርሶ ነው መሰለኝ ወደ እኛ
መጣ ። ረጅም ቁመቱ ደንክ አደረገኝ ።
«ምንድነው የምንጠብቀው !!» አለ ።
ሻለቃ ታደሰ ሁኔታውን አስረዳው ። ወጣቱ ያደረገበትን
ብስጭት ለመሸሸግ ቢሞክርም አልሆነለትም ።

«ንድ እንተዋወቅ ጸጋዬ ኃይለማርያም እባላለሁ» አልኩት ።
ትንሽ አመነታና ፣ «ዕቁብ ሲላ እባላለሁ» ብሎኝ ፈንገ አለ ።
ሠላሳ ጥርሶች ብቻ ያሉት አይመስልም ። ዘጠና ዘጠኝ ጥርሶች
ያሉት መሰሉ ታየኝ ።

«ጥድፈያው ምንድነው? አይርጥላኝ እንደ ሆነኝ ለኛ ሥራ
ብቻ ነው የታዘዘኸው አይደለም እንደገና» አልኩት ።

«በሆንም ፣ በጊዜ መሔድና መምጣት አለባት...»
«መካኒክ ነህ — አይደለህም?»

«ነኝ ። ምነው?»
«በትራሬክ ቁጥጥር ሥራ ታዲያ ምን ያገባህል? ብዬ ነው»
አልኩት ።
ሻለቃ ታደሰ ያልበው ጀመር ።

«በማንኛውም ሥራ መተባበር ኃጢአት ነው እንዴ?»
ብሎኝ ቀጠለና ። «አንዱ አይርጥላን ከመሄዱ በፊት የሌላውን ጥገና ሥራ ለመጀመር አልችልም ። እና በዚህ ለሞን ማንም ጊዜ የለውም» አለኝ ።

እንደሚያታልለኝ ገባኝ ። የሻለቃ ታደሰ ሁኔታ የዕቁባይን ውሸት አጋልጦ ያሳይ ነበር ። ምን እንደሚሠሩ ወይም ምን ለማድረግ እንደተዘጋጁ ባላውቅም ቅሉ ፣ ከዚህ ቀደም ከእጃቸው አምልጦ የወደቀው መሣሪያ መጥቶ ፊቴ ድቅን አለ ። የሻለቃ ታደሰ ድንጋጤ ታየኝ ። ኩሎኔል በትሩ ተሰማ ፣ አሥመራ የገባን ለት..... በተለይም ዕድሜው ለጡረታ የደረሰና የገንዘብ ችግር ያለበትን ሰው አሳደው ነው የሚጠቀሙበት..... ሲል የተናገራቸው ቃላት ከጆሮ ላይ ደውሎ። ፍጹም ሊሆን አይችልም፤ እንዴት ሊሆን ይችላል? ሻለቃ ታደሰን የመሰለ ጀግና ሰው ከብረ ሕሊናውን ለጥቅም አላልፎ ሊሸጥ አይችልም አልኩ በልቤ ። አሳቤ ልገም ለቆ እንዳሻው በመጋለቡ ራሴን መልሼ ታዘብኩት ። ስለእነሱ ትቼ ስለራሴ ማሰብ ጀመርኩ ። በገዛ እጄ ከገባሁበት ማጥ የምወጣበት መንገድ ጠፋኝ..... ድንገት አሳብ መጣልኝ ።

«እዚህ አካባቢ ስልክ ይኖር ይሆን?» ብዬ ጠየቅኳቸው ።
«አለ ፣ ምነው?» አለኝ ሻለቃ ታደሰ ።

«ወደኋላ የቀረው ፊልም በትሎ ይደርስ እንደሆነ ለመጠየቅ ነው ። የሚዘገይ ከሆነ አይርጥላኑ ሊሔድ ይችላል» አልኩት ።

ሻለቃ ታደሰ በእርጅና ሲተነፍስ አየሁት ። እቁበም ዘና አለ ። ሻለቃ ታደሰ ወደ አየር ኃይል መኩንኖች ከለብ ወሰደኝ ። መኩንኖቹ ምግብ በያይነቱ ቀርቦላቸው ይበሉ ነበር ። ከመብረራቸው በፊትና በርረው ከተመለሱም በኋላ መብላት አለባቸው

ቸው ይባላል ። ከአበላላቸው ጥሩ የምግብ ፍላጎት ያላቸው ይመስላሉ ። ሁሉም የውጊያ ልብስ ለብሰዋል ። ወደ ቢርዩ ደወልኩ ። ረዛን ነበረች ስልኩን ያነሳችው..... ገና «ሀሎ!» ከማለቱ ፣ «እኔም እፈልገዎት ነበር» አለችኝ ።

«ምነው? ምን መጣ?»
«ከውጭ የታዘዙት ካሚራዎችና ፊልሞች መጥተዋል ። አሁን ከአይርጥላን ማረፊያ ተደውሎልኝ ሰው ልኬአለሁ.....»

- «እንዲያው ምን ላ'ርግሽ! አልውጥሽ ነገር?»
- «ምን አሉ?»
- «ማለቱ ፣ መጣሁ! ሌላስ?» አልኳት በደስታ እየፈነደቅሁ ።
- «ጓድ ኩሎኔል በትሩ በጣም ይፈልጉዎት ነበር.....»
- «መጣሁ..... አሁን»

ስልኩን ዘግቼ ፣ ሻለቃ ታደሰን «ፊልሙ ይዘገያል ። አይርጥላኑ ይሂድ» አልኩትና ወደ ከተማ በረርኩ ።

ቀይ ኮከብ ዘመቻ የትግል አርማችን የሚለውን መዝሙር በፋጩት እለው ነበር ። ዘምባባዎች ሁሉ ልዩ ውበት ተነገጽፈው ይታዩኝ ነበር ። የአሥመራ «ሹሩቤዎች» በነፍስ ወከፍ ወጥተው ከመንገዶች ዳር የተሰለፉ ይመስላሉ — ዘምባባዎቹ ። ረዛን ከኩሎኔል በትሩ ተሰማ ጋር በስልክ አገናኘችኝ ።

«ምነው ፈለክኝ?» አልኩት ።
«ስለጃሚንግ ነበር» አለኝ ።
ጠጉራ ቆመ ። ስለጃሚንግ መሰማት አስጠልቶኛል ።
«ምን ተፈጠረ?» አልኩት ።

«ይሰማል ። አሁን ደግሞ ሰ41 ሚትር ባንድ ማስተላለፍ ጀምረዋል ። ምንድነው የምትጠቅቁት!»

«ምን ይላሉ?»

«ደርግ ፣ አሁን በያዘው ስድስተኛ ዙር ዘመቻ ሊጨርስህ ተነስቷል ። ስድስተኛው ዙር ዘመቻ ለደርግ ወላኝ እንደመሆኑ

«ሠርዛቸው!»
«የበላይ ውሳኔ ያስፈልጋል.....»

«ውሳኔውን ከምትጠይቅበት ቦታ ጠይቅ ወንድም ። ሥራው ግን መሠራት አለበት ከዛሬ ጀምሮ ። እዚህ ያለው ተከላኝን ዝርዝሩን በሰልክ ይነግርህል ። ትራክ ቢ ያሉትንም አንቴናዎች አሻሽሎ የመሥራቱ ጉዳይ ካሁኑ መፋጠን አለበት» በማለት በትእዛዝ ናዳ ጭንቅል ጭንቅላቱን ከመታሁቱ በኋላ ፣ እዚያ ሆናችሁ እዚህ ያለው የእሳት ወላፊን አይሰማችሁም መሰለኝ? በናንተ የተነሳ እኔ እዚህ ተጥጄ የምለበለብበት ምክንያት የለም ።

«አዲስ አበባ—አሥመራ ማለትን አሁን ምን አመጣው? እዚህም ሆነ እዚያ ሥራው ዞሮ የኛን ኃላፊነት ይጠይቃል» ብዬ አማረርኩ.....

የወጣውን ታሪካዊ የአሥመራ ማኒፌስቶ በመቀበል ፣ የአሥመራ ኗሪ ሕዝብ በሳባ ስታዲዮም ነገ ስለሚያደርገው የድጋፍ ሠልፍ አስፈላጊውን ቅንብርና ዝግጅት ሳደርግ ውዩ ፣ ምሽት ላይ ከአዲስ አበባ ጃሚንጉ ሥራ ተጀምሮ በጥሩ በመካሄድ ላይ መሆኑ ተነገረኝ ። ቢሮዬ ውስጥ እንደ መድፍ በረድፍ የተደረደሩትን አዳዲስ ባለ 300 ሚሊሜትር ሴንስ ካሚራዎች እንደ አዛዥ መኩንን በዓይኔ ጎበኘሁ ። ለውጊያ ተዘጋጅተናል አልኩ ። ከሞላ ጎደል መጥሮ ቀን አልነበረም ። ሥራ ማንን ገደለ? ጭቅጭቁም ቢሆን በከፋት አይደለም ። ከራሴም ሆነ ከዐለም ጋር በሰላም ታረቅሁ ። ውብ ሆኖ የዋለችው ጸሐይ የበሰለ የጊንዳዕ ብርቱካን መሰላ ፣ ተውባ ነበር የጠለቀችው ። ለፈያሚታ ደወልኩላት ። ባለፉት ሦስት ቀናት አልደወልኩላትም ነበር ። በምን ምክንያት እንደጠፋሁ ለማስረዳት ጥረት አልጠየቀኝም ። «ሥራ እንደበዛብህ ማታ ፣ ማታ በቲሺ አያለሁ» በማለት ይቅርታ አደረገችልኝ ። ከምሽቱ ባንድ ሰዓት ኒያላ ሆቴል ፊት ለፊት ለመገናኘት ቀጠሮ አደረግን..... ልክ በቀጠሮአችን ሰዓት በተባለው ቦታ ተገናኘን ። ቀዝቀዝ ያለ ግሩም ምሽት ነበር ። ሙሉ ጨረቃ የብር ሠፊድ መሰላ..... ትታያለች ። ከዋክብት ጥቁሩን ለማይ አገጠውታል ። ከጉባኤው ላይ የተነሳው ሕዝብ የበዓል ስሜት አድርጎት መንገዱን አጣቦ ይታያል ።

መኪናዬ ላይ ተሰፍራ ጎኔ ሻጥ ካለች በኋላ ፣ ጠጉሯን እየነሰነሰች ፣ «አሂ ደአ የሦስት ወር ፍቅረኛ?» አለችኝ ።

አቀማመጡን ታሳምረዋለች ። ፊቷን ወደኔ ዞር ፣ ትከሻዋን ከመኪናው መስተዋት ላይ ደገፍ ፣ ደረቷን ነፋ ፣ እግሮቿን ዞርጋ አድርጋ የእጅ ቦርሳዋን ከኋላ መቀመጫ ላይ ወረወረችውና ቀሚሷን ገለብ አድርጋ ጎንበስ በማለት ሰውነቷን አሸተተች ።

«ምን ማድረግሽ ነው?» አልኳት ተገርሜ ።
«ዓሣ ዓሣ እሸት እንደሆነ ለማወቅ ነው ። ደደብ» አለችኝ
«ጉደኛ ነሽ!»

«ታዲያስ የሦስት ወር ፍቅረኛ!» አለችኝ መልሳ ።
«ማን ያውቃል? ከዚያም በላይ አቆይ ይሆናል» አልኳት ።
«እውይ! እሱማ ሳይታለም የተፈታ ነው» አለችኝ ።
«እንዴት?»
«ናቅፋ በሦስት ወር ይያዛል ብለህ ነው? ፍጹም ።»

«ሰምን አይያዝም?» ብዬ ቀጠልኩና ፣ «የመራቱ አቀማመጥ ያስቸግረን እንደሆነ ነው እንጂ የሻዕቢያ ወኔ አያግደንም ። የናቅፋ መሬት ገዳይ መሬት ነው» አልኳት ።

እሷም ፣ «አቤት ጉራ!» ብላ ቀጠለችና ፣ «አባቴ ይሙት ፣ ይህን አገር የሚያጠፋ ያማራ ጉራና የሐማሴን ውሸት ነው» አለች ።

ነገሯ እያሳቀኝ የመኪናዬን ሞተር አስነሳሁና ፣ «ወዴት እንሂድ?» ብዬ ጠየኳት ።

«ወደ ፈለክበት» አለች ።
«የለም ፣ አንቺ ምሪኝ ። አሥመራ ያንቺ ከተማ ናት ። ባንቺ ዓይን ሳያት አፈልጋለሁ.....»

«አትቀልድ ባባትህ.....»
«ቀልዴን አይደለም.....»

«አሁን አንቴ አሥመራን አጣኸውና ነው? ቀይ ኮከቦች ምን የግታውቁት ቦታ አለ? ሁለገብ ናችሁ — አይደላችሁም ለንደን» አለች ።

«እንዴት ሁለገብ?»

«ዋለ! ከተማውን በቁጥጥራችሁ ሥር አውላችሁታል ። የፍቅር ዘመቻ!»

«ዘለቂታ ያለውም እሱ ነው የቀይ ኮከብ ዘመቻ ሴተችንም ያቅፋል» አልኳትና፡ «አውነት ወዴት እንሂድ?» ብዬ በድጋሚ ጠየኳት ።

«ካራቭል» አለች ።

ካራቭል ከኒያላ ሆቴል ብዙም አይርቅም ። እዚያው አካባቢ ነው። ማህን ላይ የተጋገረ ትኩስ ላዛኛ ፓስታልፎርና በማቅረብ የታወቀ ባር ሬስቶራንት ነው ሲሉ ሰምቻለሁ ። መኪናዬን አዞርኩና፡ «አውነትን ነው ። አሥመራን ባንቺ ዓይን ማየት አፈላጋለሁ ። ያንድ ከተማ ውበቱ፣ የሕንጻዎቹ ታላቅነትና ማማር፣ ወይም የመንገዶቹ ስፋትና ንጽሕና አይደለም ። በኔ ግምት፣ ያንድ ከተማ ውበት፣ ይበልጥ ውብ ወይም መጥፎ የሚያደርጉት በውስጡ የሚኖሩት ሰዎች ናቸው ። ማለቱ፣ ያለ ሰው ልብ ከተማ ብቻውን ምንም አይደለም፣ ትርጉም የለውም ። የሕንጻዎች ጫካ ወይም የተጠረቡ ድንጋዮች ከምር ይሆናል — ያለ ሰው ልብ» አልኳትና እንደ ባለቅኔ ስለ አሥመራ ከተማ የገጠመውን ግጥም በቃሌ አነበነብኩለት —

«ከጎራው ዘልቄ እስኪ ልነጋገር ካለሰው ቢወዱት ምን ያደርጋል አገር? የኔ ውብ ከተማ — ሕንጻ መች ሆነና የድንጋይ ከምር ፤ የኔ ውብ ከተማ — መንገድ መች ሆነና የድንጋይ አጥር ፤ የኔ ውብ ከተማ የኔ ውብ አገር የሰው ልጅ ልብ ነው የሌለው ዳርቻ የሌለው ድንበር ።

ሕንጻው ምን ቢረዝም፣ ምን ቢጸዳ ቤቱ መንገዱ ቢሰፋ ቢንጣለል አስፋልቱ ሰው ሰው ካልሸተተ ምንድነው ውበቱ? እኔ ውብ የምለው የሰውን ልብ ነው ። ምን ቢነድ ከተማው ተንባባሉን ቢጠፍ ቢሞላ መንገዱ በሺ ብርሀን ከሬ በሺ ብርሀን ጎርፍ፣ ምን ያደርጋል? ምን ያሳያል? ካለሰው ልብ ብርሀን

ያ ዘላለማዊ ነበልባል ያ የተሰፋ ሻማ ጨለማ ነው ሁሉም ጨለማ ። ሙሽ? ሱ!»

«ለምን ደራሲ አትሆንም? አባቴ ይሙት» አለችኝ ።

«በምን ዕድሌ! ደራሲ ለመሆን ደምና ላብ ይጠይቃል ይላሉ ። እያንዳንዱ ሰው በልቡ ውስጥ አንድ መጽሐፍ አለው ። ግን ብዙዎቻችን አንጽፈውም ። ይዘነው እንዋታለን ። ደራሲ የሚሆኑት ልዩ ፍጡሮች ናቸው ። የሰው ልጅ ተማሪዎች ናቸው» ስላት —

«የሐማሴን ልብ በቀላሉ አይገኝም» አለችኝ ። ነገሩን ዞር አድርጋ ።

«ለምን አይገኝም? ተገቢው ቦታ ላይ ከተነካ የማንም ልብ ይገኛል አይመስልሽም?» አልኳት ።

«ብራቮ ቀይ ኮከብ!» ብላ ለጠቀችና፡ «ሆዱን ብትነኩት ይሻላል ። የሆድ ነገር ሆድ ይቆርጣል ትሉ የለም? ሆድ ካልሞላ ልብ አይገኝም ። ያጣነው ጤፍ ነው እንጂ ነገር አይደለም፣ ወሬ ሞልቷል» አለች ።

ካራቭል ራስተራንት ደጅ ብዙ መኪናዎች ተከለኩለ
የል = ከመኪና ሳይወጡ ምግብና መጠጥ ታዘ የሚመጣበት
ቦታ ነው = መኪናዬን አስተካክቶ አቆምኩና፡ «ታዲያስ ፋንታ
ይምጣልሽ?» አልኳት ።

«ሲያ!» አለች ።

የሚበላ ነገር አልፈለገችም ። ለእሷ ቢራና ስፕራይት፣ ለኔ
ውስኪ አዘገገን ። አስተናጋጆቹ እንደ አዲስ አበባዎቹ ትእግሥት
አያስጨርሱም ። ፈጣኖች ናቸው ። አሥመራ፣ የቡና ቤት አያያ
ዝና መስተንግዶ እንደ ኪነት ነው ። በተሰማራበት ሥራ ሁሉ
ተደሳችና ታታሪ ነው ። ሥራ ክቡር ነው ። ሥልጣን ይከበራል ።
የአሠራር ቅልጥፍናው ያስደስታል ። በሥራ ልግመት የለም ።
አሠራሩ ሁሉ ሥርዓት ያለው ይመስላል ። ችግሩ፣ የቢሮክራሲ
ደንብና ሥነ ሥርዓት ትንሽ ዝንፍ ካለች ንቅንቅ የለችም ።

ውስኪዬን ቀመስኩና ፡ «በአውነት ዛሬ ቆንጅተኛል»
አልኳት ።

የንጭ ሽር መልክ ያለው ባለጥልፍ «አጥርጥር» ቀሚስ
ከነጠላው ጋር ለብላ ነበር ።

«አለባበሴ?» አለች ።
«አዎ፣ ውብ ነው ። ያምርብኛል» አልኳት ።

«ያሥመራ ሴቶች አሁን ኢሠጋአኮ ከመጣ ወዲህ
ነውኮ መልበስና ማጊጥ፣ ከተማ መውጣት የጀመርነው» አለች ።

«በፊትስ?»
«እውይ! የቷ ሴት አጊጣ ትወጣ ነበር?»
«ለምን?»

«ከመንገድ እንታፈስ ወደ አንበሳ ሆተል! ዓይን እንጻጻግ
ሰብ ሸበጥ አድርገንና ጋቢ ደርበን ነበር የምንወጣው ። እውይ!
ከ1967 እስከ 1971 ድረስ ያሳለፍነውን ጊዜ ሳስታውሰው መጥሮ
ቅዠት ይመስለኛል» አለች ።

ትዝታው እንደ እሬት አንገፈገፋት ። ቀጠለችና ፡ «አባቲ
ይሙት ፣ አሁን ምን አሳብ አለብን? ኢሠጋአኮ ከመጣ
ወዲህ በጉልበት የሚደፍረን የለም ። እንደልባችን ለብስንና አጊ
ጠን እንወጣለን — በሥነ ሥርዓት ። ሴቶች መልበስ ፡ ማጊጥና
መውጣት ሲጀምሩ የሠላም ምልክት መሆኑን ታውቃለህ?
ወይስ አታውቅም?» አለች ።

«አውቃለሁ ። ወደፊትም ምኑ ቅጡ!» አልኳት ።
«አሮማይ ፡ ቀይ ኮከብ ከመጣ ወዲህ? ሆ ሽቶው በየመንገዱ
ከሩቅ ይጣራል» አለች ።

«ጥሩ ነው ። ይህንን ነው የምንፈልገው ። ሴቶም ወን
ዱም ፣ ፍርሀት ሳይሆን ኩራት እየተሰማው ቀና ብሎ እንዲሔድ
በራሱ ላይ እምነት እንዲኖረው — ባለመብት መሆኑን እንዲያ
ውቅ ። እነዚህ ጥቃቅን ሰብአዊ ነገሮች በጣም አስፈላጊ ናቸው ።
በኢትዮጵያዊነታችን ሁላችንም እኩል የምንኮራበት ሁኔታ
መፈጠር አለበት ። የቀይ ኮከብ ዘመቻ ዓላማ ከዚህ የተየለ
አይደለም » በማለት ንግግር ብጤ አደረኩላት ።

«ያ ጊዜ ተመልሶ እንደማይመጣ ተስፋ አለኝ» አለች ።
«እኔም» አልኳት ።
«ተመልሶ ቢመጣ ግን ሲያ! ሲያ ካሚሌ» አለች ።
«በፊት ከመኮብላል ምን አስቀረሽ?»

«እንጂ! አባቲ ይሙት ፡ ቤት ገብቼ ያለአሳብ አደይ እን
ጀራ ሀብኒ ማለት ለምጄ ይሆናል ። ከንደኞቼ መሐል እዚህ
የቀረሁት እኔ ብቻ ነኝ ። አባቲ ይሙት ግን ምን ዓይነት ሴት
ነኝ? ግን እውነቱን ልንገርህ ። እኔ ካገራ አልለደድድም ። ያረብ
ገረድ ሆኖ ከምኖር ብሞት ይገለጻል» አለች ።

«የታማኝ ዜጋ ሚዳይ ይገባል ፡ ፈያሚታ መቸ።» አልኳት
በቀልድ ።
«ጄዳና አቡ ዳቢ ያሚሪካን ብር ሞልቶ... ግን ምን ዓይነት
ሴት ነኝ?»
«ጣፋጭና ኩሩ»

እኔ ውስኪ ደገምኩ = እሷ እምቢ አለች = ሌላ ቦታም ለመሔድ አልፈለገችም = ዝም ብላ ጥርፏን መፋቅ ጀመረች = መፋቂያ ከእጅዋ አይጠፋም : ከጥርፏ አይለይም = ጥርስ አፋፋቷ ከነታዊ ነው = መፋቂያ ያስተከዘኛል ትላለች = ጥርፏን በትፍቅ ቆየችና ድንገት : «እራሴን ምን ዓይነት የልብስ ቀለም ነው የምትወደው?» ብላ ጠየቀችኝ =

ጥያቄዋ : አንድ ልጠይቃት ፈልገህ የረሳሁትን ነገር አስታወስኝ = ሆኖም : «ምን ያደርግልሻል?» አልኳት =

«ለማወቅ እፈልጋለሁ = ንገረኝ : ባባትህ...»
«አረንጓዴና ጥቁር ቀለም ይመስለኛል» አልኳት =
«አባቴ ይሙት : ሁለተኛ አረንጓዴና ጥቁር ቀለም ያለው ልብስ አልለብሰም ___»

«አትግይ» አልኳት =
ቀጠለችና : «ምን ዓይነት ሽቶ ነው የምትቀባው?» ብላ ጠየቀችኝ =

«ቫኔላ ፋይቭ...»
«ሁለተኛ ቫኔላ አልቀባም አባቴ ይሙት = ወይስ ልቀባለሁ?»

«በፈጠረሽ እንዲህ ያለውን ጥያቄ ተይኝ» አልኳት =
«ምንው ትዝ አለችህ? አይዘህ : ትሔድላታለህ = ከሦስት ወር በኋላ : አሺ?»

የቀለህ አነጋገር አልነበረም = ደምጿ ኃዘኔታ ያዘለ ነበር = የብር ስፈድ የመሰለችው ሙሉ ጨረቃ ከዘምባባዎች ዛፍ መካከል ብቅ ብላ ትታያለች : የዘምባባዎቹን አናት ለመሳም ዝቅ ያለች ትመሰላለች =

«ፈያሚታ : አንድ ነገር ልጠይቅሽ» አልኳት =
«ምን?» አለች ጥርፏን መፋቅ ትታ =
«ባንቺና በኩሎኔል ታሪኩ ወልዳይ መካከል ምን አለ?» ብዬ ጠየኳት =

ኩሎኔል ታሪኩ ወደ አፍአበት ሔዷል = ወደ አፍአበት የሚሔድ አይሮፕላን ሲጠብቅ እንዳጋጣሚ አግኝቼው ነበር =

ጠጉሩ ከበሬቱ በያንስ ሦስት አገኝ አድጓል = «ከመሔድህ በፊት ምናል ብትቆረጠው?» ብየው ነበር = ጉልበቱ እንደ ሳም ሶን ጠጉሩ ላይ ያለ ይመስል መቀስ ሳያሰነካው ይናራል = «ከድል በኋላ» አለኝ በቀዘቀዘ ድምጽ ስሚት = ሊያየኝም የፈለገ አይመስልም = ለምን እንደተለወጠሽ ለጊዜው አልገባኝም = ከተለያየን በኋላ ነበር ያን ምሽት : ከፈያሚታ ጋር በዓይን የተለዋወጠች ጥላቻ ይሁን ወይም ፍቅር ትዝ ያለኝ = እና : ፈያሚታን ልጠይቃት እየፈለኩ በመርሳት እስካሁን ሳልጠይቃት ቆየሁ =

«ምንም» አለችኝ ሳታመነታ = ወዲያውኑ ቀጠለችና :
«ግን ለምን ጠየክኝ?» ብላ ጥያቄውን ወደኔው መለሰችው =
«ንድ ሰለሞን በትሩ ቤት ያሳለፍነው ምሽት ትዝ ይልሻል?»
«አወ : በሥነ ሥርዓት : ለምን ትዝ እንደሚለኝ ታውቃለህ?»

«ለምንድነው?»
«አንቴን ያገኘሁህ በዚያን ምሽት በመሆኑ ነው...»

«ወይስ እኔ ነኝ ያገኘሁሽ?» በማለት የልብ ኩራቷን አጠናክርኩላትና : ወደ መጀመሪያ ጥያቄሽ ልመለስና : ያን ምሽት አንቺና ኩሎኔል ታሪኩ ድንገት ፊት ለፊት ስትገናኙ በዓይን የተለዋወጣችሁት ነገር ፍቅር ይሁን ወይም ጥላቻ : የቱ እንደሆነ ስላልገባኝ ነው» አልኳት =

ሴቶችን በሚመለከት ሁለት መርሆች አለኝ = አንደኛ : አብሬ የምወጣቸውን ሴቶች የሕይወት ታሪክ ማወቅ እፈልጋለሁ = ሳላውቅ ከቀረሁ ሆዴን ያመኛል = የአዲስ አበባ ሴቶች ሆዴን እንዳሳመሙኝ አሉ = ዝግ ናቸው = ሁሉንም ነገር በሆዳቸው ስለሚይዙ ምስጢራዊነታቸው ያናድደኛል = ሁለተኛ : ሴቶች ፈልገውኝ ቢመጡም : እኔ ፈልገህ እንዳመጣኋቸው አድርጌ ነው የምይዛቸው = ሴት ልጅ ከኔ ጋር ሆና ኩራትና ከብር እንዲሰማት እፈልጋለሁ = ሴት ልጅ በፍቅር ቀርቶ በጥልም ቢሆን መከበር አለባት የሚል ጽኑ እምነት አለኝ = ግን ለፈያሚታ ያቀረብኩላት ጥያቄ ከነዚህ ሁለት መሠረታዊ መርሆች የመነጨ አልነበረም = ከዚያ የጠለቀ ነበር = የኩሎኔል ታሪኩ ፍቅረኛ

ነኛ ወይም ከእሱ ጋር ግንኙነት አለኝ ብትለኝ ኖሮ ምን እንደ ግደርግ አላውቅም ነበር ። ምናልባት በዚያችው ደቂቃ እዚያው ደሀና ሁኝ ብዬ እለያት ነበር ። ለአብዮታዊት ኢትዮጵያ እንድን ነትና ከብር በቀበሮ ጉድጓድ ውስጥ ቀን ሰውነቱን በናቅፋ ሐሩር እየተቀቀለ ፣ ሴት በቁር እየተኮማተረ ፣ ለመስዋዕትነት ራሱን አዘጋጅቶ የሚዋጋ የጦር ሚዳ ጀግና ፍቅረኛ ይገዢ በአሥመራ መንገዶች ላይ ስቀብጥ ብገኝ የሕሊና በትር ዕድሜዬን ሙሉ እረፍት የሚሰጠኝ አይመስለኝም ። እና በተጨማሪ ፣ «ፊያ ሚታ በፈጠረሽ ሐቁን ንገሪኝ?» ብዬ በቁም ነገር ለመንኳት ።

«ከእሱ ጋር ምንም የለኝም ብዬሀለሁ.....»
«እስቲ እጅን ምችኝ ።»
ገጥም አድርጋ እጅን መታችኝ ።
«ግን ፊያሚታ»

«አይ እንግዲህ! ምክንያት ትፈልግብኝ እንደሆነ ወርጂ ልሔድላህ እችላለሁ ። ያፈጠጠብኝ ሁሉ ወዳጄ ነው ማለት አይደለም ። የሰው ምኞት አይከለከልም ። ሴት ልጅ ደግሞ የምኞት ኢላማ ናት» አለችኝ ። አመንኳት ። ከዚያ ቀን ምሽት በኋላ የአሥመራ ከተማ አየጠበበችን ሔደች ። ከሥራ በኋላ ዘወትር ግታ እንገናኝ ጀመር ።

ለጥሩ ጀላቲ ኡጎ ፣ ለጥሩ መጠጥና የፈረንጅ ምግብ ካራ ቪል ፣ ለጥሩ ካፕሮቶና ውስኪ ቪል ፣ ለጥሩ ቶስት አጂፕ ፣ ለጥሩ የፓፓዬ ወይም የማንጎ ወይም የሙዝ ወይም የብርቱካን ጭማቂ ግይጃሕጃሕ ቁርስ ቤት ፣ ለጥሩ ቡና ቴሪስቴሌ.....

እሔድ እሔድ ለጥሩ አየር ሰምበል ፣ አይሮፕላን ማረፊያ ፣ ለሽርሽር በከረን ፣ በምጽዋ ፣ በመንደፍራ መንገዶች እስከ ብሎ ኮምፔ ድረስ — ዓለም የኛ ብቻ ሆኖ ነበረች ። ሲደከመን ዘም ባባ ጥላ ሥር እናርፋለን ። ሲያሰንን እጅ ስለጅ ተያይዘን እንሮ ጣለን ። አንዳንዴ ዘምባባ ዛፍ ስር ቁጭ ብለን ጀምበሯ የጋለ የብረት አሉሎ መስላ ሰማዩን በሺ ቀለማት በማንደድ ስትጠ ልቅ በዝምታ እናደንቃለን ። ሳንገናኝ ውለን ስናድር መነፋፈቅ መጣ ። በጣም ተለማመድን ። የፍቅር መነሻው መቸም ልማድ ነው ። ልማድ ያቆራኛል ። ከእሥር ቤቱ መውጣትም ስቃይ

ይሆናል ። እንደ ነገሩ ፍቅር የጣፋጭ ስቃይ እሥር ቤት ነው ። እና ሁለታችንም — እኔም የእሷ ፣ እሷም የኔ — እሥረኞች ሆነን ነበር ። ቃል ኪዳን አላሰርንም ። አልተጋባንም ። ግን የፍቅር ሙሽሮች ነበርን ። ፍቅር ይሞሽራል ፣ ያስገጣል ፣ ያስውባል ። የወጣቱን ልብ ቀርቶ አሮጌም ልብ ወጣት ያደርጋል ። ሁለታችንም በፍቅር እንሞሽር ፣ እናጌጥ ፣ እንዋብ ነበር ። ዓለም የኛ የግላ ችን ነበረች ። ያለእኛ ግንም የሚኖርባት አይመስለንም ነበር ። ዓይኖቻችን ሌላ አያዩም ነበር ። ፍቅር ለራሱ እውር ሆኖ እውር ያደርጋል ይባል የለ! ሁሉን ነገር ቆንጆ ፣ ውብ አድርጎ ያሳያል ። በፍቅር ዓይን ዓለም የጸጌረዳዎች እቅፍ ትሆናለች ። ግንኛውም ድምጽ ወደ ጥዑመ ሙዚቃ ይለወጣል — ዝግ ያለ አላዛኝ ሙዚቃ ። ኃዘን በተሞላበት ሁኔታ ውስጥ ደስተኛ መሆን ይመጣል ። በፍቅር ዓይን የማይታመነው ይታመናል ፣ የሚታመነው ነገር ደግሞ ያጠራጥራል ፣ ያነግንግል ፣ ያናድዳል ። ፍቅር ወደ ልጅ ነት ይለውጣል — ውብ ልጅነት ወይስ ውብ ጅልነት! እንደል ግዳችን ወደ ምሽት ላይ ተገናኘን ። ጥር አከትግል ። የካቲት ገብቶ ነበር ። ምሽቱ ይወብቃል ።

«ዛሬ ደስ ያለህ ትመስላለህ ፣ ምን አገኘህ?» አለችኝ ።
እውነትም ጥሩ ስሜት ነበረኝ — «ዕድሜ ላንቺ ፣ ፍቅር ይዘኛል» አልኳት ።

«ግናይ! ከማን ጋር?» አለችኝ ።
«ከአሥመራ ጋር ።»

«እኔም ከቀይ ኮከብ ዘመቻ ጋር ፍቅር ይዘኛል ። እውነት ፣ አባቴ ይሙት ። በሥነ ሥርዓት ግን ሠላም አይሰጠኝም ። ፍቅር ሠላም አይሰጥም» አለች ። ወደ አይሮፕላን ማረፊያ መንገድ ሔድን ። የምሽቱ ጀምበር ውብ ነበረች ። አሥመራ ላይ የምትጠ ልቅ የምሽት ጀምበር ሁልጊዜ ውብ ነች ። ወደ ከተማ ስንመለስ ወደ ፓራዲዞ ቡና ቤት በቀጥታ እመራሁ ።

«ወዴት ልትሔድ ነው?» አለችኝ ።
«ፓራዲዞ ። ጥሩ ቡና አምሮኛል» አልኳት ።

«ኖኖ ፣ እዚያ አንጠጣም ። ቴሪስቴላ እንሂድ» አለች ፣ ጠጉሯን እየሰነሰች ፣ መፋቂያዋን ይዛ ።

«ምነው? ለምን እዚህ አንጠጣም? በከተማው ውስጥ ጥሩ በጥ የሚገኘው እዚህ ነው ይባላል...»

«አቦይ ተኸሌ ከሞቱ ወዲህ በጥቅም ተበላሽቷል ይላሉ = አልተመስኩትም = ጥሩም ቢሆን እዚህ ቆሜ በጥ አልጠጣም አቦይ ተኸሌን እያስታወስኩ ግዘን አልረገገም = ለጋዘን አልተፈጠርኩም» አለች =

«ታዲያ ለምን ደንው የተፈጠርኪው?»
«ለፍቅር : ለደስታ =»

«ይሁንልሽ» ብዬ ወደ ቴራስቲ አመራሁ = መንገዶቼ ላይ ብዙ ሰዎች አይታዩም = መንገዶቼ ባዶ ስለሆኑ ስፋት የጨመሩ ይመስላሉ = ጥርሷን ዝም ብላ ስትፍቅ ቆየችና : «ግን አሁን ደስታም ሆነ ሠላም የለኝም = ልቤ ዝም ብሎ ያዘናል = አንዳንድ አልቅሺ : አልቅሺ ይለኛል = ድር እኮ እንዲህ አልነበርኩም አባቲ ይሙት = ግን ምን ነካኝ? እስቲ ንገረኝ» አለችኝ =

«ምን ሆነሽ ነው?» አልኳት =
«ጋንጃ አባትህ! ደደብ» አለችኝ =

ትራስቲያ ደርሰን ነበር = እሷ በጥ አልረገገችም = ሻይ በሎሚ ነበር ያዘዘችው = አሥመራ በጥ በብዛት አይጠጣም = አብዛኛው ሰው በብዛት የሚጠጣው ሻይ ነው — ሻይ በራድ ከያንቲ መፃመር = በያንስ ስምንት ሲኒ ሻይ በቀን =

«ድር እንዴት ነበርሽ?» ብዬ ጠየኳት = መቸም ጥሎብኝ የጥያቄዎች አባት ነኝ =

«ለምንም ነገር ግድ አልነበረኝም = ደስተኛ ነበርኩ = አሁን ግን ያልነበረኝ ጠባይ ይታይብኛል = ለምን ደንው ግን? ተወው = አንቲ አታውቀውም አይገባህም = አባቲ ይሙት ደደብ ነህ...»

«እስቲ ስለእርሜ ንገረኝ? ግን ተወው = ስለእሷ መስማት አልረገገም = ምን አባቷ! ግን አሁን እዚህ ብትመጣ ምን ደንው የግድርገው? እንጃ! ግን አንተ ብትሞት አሁን ምናለበት?»

ቀይ ኮከብ መቃብርህ ላይ አደርገልህ ነበር = ግን አትሙት = አንቲ ብትሞት ግን ውሸት ያወራል? በግለት ስትቀላልድ ቆየችና : «ግን አንተ የሔድክ ለት ምን ይውጠኛል? መድረሻዬ የት ይሆናል?» አለች = ጥያቄዎቼን ያቀረበችው ለኔ ሳይሆን ለራሷ ነበር =

«እንዲህ ዓይነቱን ነገር ተይኝ እባክሽ = አሁን ለምን ደንው ስለመለያየት የምናወራው? ስለሌላ ነገር እንግዳውት» አልኳት =

«ትወደኛለህ? እስቲ ንገረኝ...»
«ልቤ የናቅፋ አለት መሰለሽ?»

«አባቲ ይሙት : እኔኮ መወሰን አልቻልኩም = ሁሉንም ነገር እንደቀልድ : እንደ ጨዋታ ነበር የምወስደው = አልጠፋሁ ወይ አርፌ አልኖር = የራሴ ቤት የለኝም = ትዳር አልያዝኩም = ሴንካ ካዛ ሴንካ ግሪቶ = ግን ምን ደን ነኝ? መወሰን የግልጽ ሴት» ብላ ዝም አለች =

በሚታችን : ውሉ እንደጠፋ ልቃቂት እየተወሳሰበ ሲሆን ሔድ ተሰማኝ = እንደ ቀልድ : እንደ ጨዋታ : እንደጊዜ ግላለፊ ደ የጀመርኩት ነገር ከቁጥጥራ ውጭ ከኔ በላይ ሆኖ እያሰመጠኝ ሲሆን ታዮኝ = አንደኛዬን ሰምጧ ለመቅረትም ሆነ ወይም ዘልዬ ለመውጣት : እኔም እንደ እሷ መወሰን አልቻልኩም = ዝም ብዬ እየተንሳፈፍኩ ነበር የምሔደው = ወዲት? አላውቅም ወዲት እንደምሔድ ሰማዬ ሰማያት ብቻ ነበር የሚያውቀው =

በጥና ሻይ ያመጣልን ሳይሆን ሌላ ቦይ መጥቶ ሂጣቡን ተቀበለን = ፊያሚታን ሲያያት ደስ ብሎት ሠላምታ ተለዋወጠ = በትግርኛ ነበር የሚነጋገሩት = ስለ አቦይ ተኸሌ ነበር የሚጨዋውት = ቦዩ ከሔደ በኋላ : «ምነው?» አልኳት =

«ያቦይ ተኸሌ ወንድም ልጅ ነው» አለችኝ =
«እጠይቅሻለሁ ስል : አቦይ ተኸሌ እንዴት ነው የሞቱት?» ብዬ ጠየኳት =

«ምን እላቸው ብቻ ታላቅ እህታቸውም በሁለተኛው ቀን ሞተው ተገኙ ። አቦይ ተኸሌ ባለቤታቸው ከሞተች ወዲህ ከታላቅ እህታቸው ጋር ነበር የሚኖሩት ሌብዘ ዘመን እንደነሱ የሚዋደዱ ወንድምና እህት አይቼም ለምቼም አላውቅም ። ያላዝናል ። ፖቮሪኒ!» ብላ የሕሊና ጸሎት የምታደርግላቸው ይመስል አቀርቅራ ትንሽ ከተከዘች በኋላ ፡ «አቦይ ተኸሌን ልዳይ ናች ናቸው የገደሏቸው ። እህታቸው ግን የሞቱበት ምክንያት አልታወቀም ። በልብ ሕመም ነው ይላሉ ። ግን እኔ ሳውቃቸው ጤነኛ አርጊት ነበሩ» አለች ። ቀጠለችና ፡ «አደይ ለምለምን በጣም እወዳቸው ነበር ። የናቴ ጓደኛ ነበሩ ። በጋዘንም ሆነ በደስታ ጊዜ አይለያዩም ነበር ። አይ አደይ ለምለም! መብላት ፡ መጠጣት ይወዱ ነበር ። እውይ የቤት አያያዝ ሲያውቁበት የነበሩ! ከቤታቸው ወለል ላይ እንጀራ ቢበላ እያስጠይፍም አባቴ ይመት በሕጻንነቴ እሑድ ፡ እሑድ አብልተው ፡ አጠጥተው ፡ ለሲኒማ ገንዘብ ይሰጡኝ ነበር ። ከእናት አባት ዘመዶቹ ቤት ከመሔድ ይልቅ እላቸው ቤት መሔድ በጣም ደስ ይለኝ ነበር ። ግህን እጠቡ ፡ ዕቃ አንሱ አይሉም ። ሰነፍ ነኝ ጥ ከድሮ ጀምሮ አባቴ ይመት» አለች ።

«እሺ» አልኳት ታሪኩን እንድትቀጥል ፈልገው ።

«አደይ ለምለም ከመሞታቸው አንድ ቀን በፊት ስለ ወንድማቸው አሟግጧት ለናቴ አጫውተዋት ነበር.....»
 «ምን ብለው ልጅ?»

«አቦይ ተኸሌ ፡ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ነገሩ ሁሉ አላግረኝም ፡ ሥራዬ ሁሉ እደገኛ እየሆነ ሔደል ለመልቀቅም ፈራሁ ፡ ምን ባደርግ ይሻለኛል! እያሉ ይጨነቁ ነበር» በማለት ለእህታቸው ያጫውቱትን አንስታ አጫውተችኝ ።

«ምን ይህን ልጅ እንዲህ ሲያስጨንቃቸው የነበረውን» ብዬ ጠየኳት ።

«እንጂ ፡ እንዳልኩህ በፊት ደስተኛ ለው ነበሩ» የሚል መልስ ሰጥታኝ ዝም አለች ።

ፈያሚታ ጊላይ አንድ ጠባይ አላት ። እውነትና ውሸት ደባልቃ ነው የምትናገረው ። ትንሽ እውነት ይዛ ውሸት ትጫ

ምርበታለች ። እና ከምትናገረው ውስጥ የትኛው እውነት? የትኛው ውሸት? መሆኑን ለይቶ ግወት ያስቸገራል ። ታዲያ እንዲህ የምታደርገው ዓመል ሆኖባት ነው እንጂ ለከፋት አይደለም ። አንድ ቀን ከቢርዋ ስልክ ደውላ ያደረገችኝ ነገር ትዝ አለኝ.....

- እናቴ አሁን ደውላለኝ ነበር ።
- ምንው?
- ቤታችን ተከባል ።
- ምን!
- እው ፡ አልጊታን ታውቃት የለም?
- አዎ ፡ ምን ሆነች?

አልጋነሽ የፈያሚታ ጓደኛ ናት ። ጎረቤቶች ናቸው ። አብረው ይበላሉ ። ተቃቅረው ያድራሉ ። አይለያዩም ። አልጋነሽ በጣም ቀጥተኛ ልጅ ናት ። ስትናገር ለነገ አትልም ። በዚህ ላይ ቅብጥብጥ ናት ። አንድ በታ አርፋ መቀመጥ አይሆንላትም ። ከፍ ያሚታ ጊላይ ጋር ካንድም ሁለት ጊዜ ጋብዣታለሁ ። እሷም ገሩም የትግራ ሽር ወጥ ሠርታ ቤቷ ጋብዣኝ ነበር ።

«ቤቷ መግሪያ ተገኘ» አለችኝ ።

«አትይኝም!» አልኳት ከወንበሪ ተነስቼ ። ባንድ ፊት ሻዕቢያ በምብ ላይ ተቀምጧ የትግራ ሽር ሰውጥ ናሯል ለካ! እያልኩ ።

- ወው ፡ ይዘዋታል አለችኝ ።
- ታዲያ አንቺ ምን ሆነሽ?
- እኔንም እየረለጉኝ ነው ። አሁን የምደውልሁ ያለሁት ከሌላ ቦታ ነው.....
- ለምንድነው የምትረለገው?

— መግሪያ ቤቷ እንደነበረ ያውቃለሁ ። እርግጠኛ ነኝ ትነገራቸዋለች ። እህ አሁን መጥፋቴ ነው ሐዘከዝ ሁለተኛ መግባት አልፈልገም ደህና ሁንልኝ አዋሪ ግራ ። ቻው ።

— ቆይ ፈያሚታ ስልኩን አትዘጊ የግይሆን ነገር አትሥራ ። የት ነው ያለሽው? እያልኩ ስሙህ ስልኩን በጅርይ ላይ

ዘጋችብኝ ። ላጽናናት ፈለግሁ ። ባንድ ጊዜ ብዙ አሳብ መጣብኝ ።
ተነሰኜ የት እንደምሔድና ምን እንደማደርግ ተጨንቄ ሳስብ
እንደገና ስልክ ደወለችልኝ ።

«በፈጠረሽ የት ነሽ? ንገሪኝ መጣሁ» ስል — ሳቀችና ፡
«እናቴ ትሙት ውሸቴን ነው ደደብ» አለችኝ ።

በጣም ተናድጄ ስልኩን ጀርዋ ላይ ዘጋሁባት ። አጠገቤ
ብትሆን ኖሮ በቃሪያ ጥሬ ጀሮ ግንደን አቃጥለው ነበር ። ጎላ
ሰንገናኝ ፡ «አባቴ ይሙት ፡ እኔ ምን ይሻለኛል? ዝም ብሎ ውሸት
ይመጣልኛል ። ግን ምን ዓይነት ሴት ነኝ? ስትለኝ ፡ «ጣፋጭ
ዋሾ» ከማለት ሌላ ምንም አላልኳትም። ጣፋጭ ውሸቷን ተላም
ጀዋለሁ ። ቢሆንም አንዳንድ ነገር አጠራጠራታለሁ ። ግን
«እናቴ ትሙት» ካለች አትዋሽም ።

«ማነው የፓራዲዞ ባለቤት?» ብዬ ጠየኳት ።
«እንጂ እንዴት ላውቅ እችላለሁ?»

«ከተማዋ ትንሽ ስለሆነች ሁሉም ይተዋወቃል ብዬ ነው ።
ፓራዲዞ ደግሞ የታወቀ ነው — በቡናው «ካልኳት በጎላ ቀጥዬ
«ስለ አቦይ ተኸሌ የነገርሺኝ እውነት ይሆን?» ብዬ ጠየኳት ።

ያው እንደልማደ ፡ «ዋእ እነ (አታግናይ) እውነትም ብነግርህ
አታምነኝም ። ደደብ» ካለች በጎላ ፡ «እናቴ ትሙት እውነት
ነው» አለችኝ ።

እንደ ዋዛ ያጫወተችኝ ነገር በጣም አሳሰበኝ ። ፓራዲዞ
እውስጡ ምን በመካሄድ ላይ ይሆን? አቦይ ተኸሌ ምን ቢፈሩ
ነው የተጨነቁትን ምን ያውቁ ነበር? እና ለሞት ያበቃቸው ነገር
ምንድነው? ነገሩ ይበልጥ ከነከነኝ ። የመረጃው አደገኛነትም
ታየኝ ። በጣም የሰጋሁት ስለፈያሚታ ነበር ። የሚያሳዝነው
ነገር ሳታውቅ የደረሰችበት መረጃ ዋጋና አደገኛነት ምን እንደ
ሆነ እንኳን አታውቅም ። የሆነ ሆኖ ፡ «ስሚኝ ፈያሚታ» አል
ኳት የምሬን — «አሁን የነገርሺኝን ለማንም እንዳትነግሪ ።
አደገኛ ነው ። ይገባሻል? ቀልድ አይደለም ። የሁላችንንም ሕይ

ወት የሚያሰጋ ነገር ነው ። እናትሽም ዝም እንዲሉ ንገሪያቸው ።
በጣም አደገኛ ነው» በማለት አስጠነቀቅኳት ።

«ለምን? ምንድነው እሱ?» አለች ።

«አሁን ምን እንደሆነ አላውቅም ። አንድ ቀን በቅርቡ እደር
ሰበት ይሆናል ። ግን በፈጠረሽ ስለዚህ ጉዳይ አንድ ቃል ካፍሽ
እንዳይወጣ» ብዬ ቤቷ ወሰድኳት ።

ለመጀመሪያ ጊዜ ማይተመናይ በጨለማ መሔድ አስፈራኝ።
ሆኖም እንድታውቅብኝ አልፈለግሁም ። እንዳጋጣሚ በሠፈሩ
መብራት አልነበረም ።

«እኔንስ አስጠነቀቅሽኝ ። አንተ ግን ለምን አትጠነቀቅም?»
አለችኝ ።

«እንዴት?» አልኳት ።

«ነጻ ነህ ። የፈለክበት ትሔዳለህ ። እንደሌሎቹ አጃቢ
የለህም ። አታ ግናይ.....»

«የሚሞትበትን የሚያውቅ ማን አለ? በነጻነት ኖሮ በነጻነት
መሞት ይሻላል ። ለማንኛውም ነገር ስለሞት አስቤ አላውቅም»
አልኳት ።

ደህና ዋል ወይም ደህና እደር አትለኝም ሁልጊዜ ፡
«አይትንአስ እሺ እምባኦር?» አለችኝ እንደልማደ ። «አይትን
አስ» አልኳት እንዳስተማረችኝ ።

ከማይተማናይ በርሬ ወጣሁ ። ቤት ሰገባ ስልኬ ይጮህ
ነበር ።

«ሁሉ?» አልኩ ፈያሚታ መሰላኝ ። ሁሉ ፈያሚታ ልል
ነበር ። እግዜር ለትንሽ አወጣኝ ። ሮማን፣ እጮኛዬ ነበረች።

«ምነው ልጄ? የት ጠፋህ? እንዲሁ ስልኩን ስቀጠቅጥ ነው
ያመሽሁት» አለች ።

«መውጫና መግቢያዬ ምን ይታወቃል ብለሽ ነው? ሥራ
ይበዛል» ብዬ ዋሽኳት ።

«እስካሁን?»

የለጅ ሰዓቲን ተመለከትኩ = ከምሽቱ ምስት ሰዓት ተኩላ
 ሆኗል =
 ትዝ ብሉኝ : «ቡናሽ በጣም ናፍቆኛል» አልኳት =
 «ግፍላቱን ትቻለሁ» አለች =
 «ሰምን ልጄን እጣንሽን ቦግ አግርሽን አድባረን ብትለግም
 ኻልኝ ደስ ይለኝ ነበር.....»
 «አስጠልቶኛል = ላንተ ሳረገላህ ነበር ደስ የሚለኝ.....
 ሐድራው የሚጥላልኝ =»
 «ይብላኝ ለጀበናዎችሽ!»
 እንዲያው የሰው ልጅ የሚመሳሰሉ ጀበናዎች አሏት =
 ጀበናዎቿ ያምራሉ =
 «ሥራ ፈተዋል» አለች ኃዘን በተጥላበት ድምፅት =

ርግን ቡና ግፍላትን ወደ ኪነታዊ ፈጠራ ከፍ ታደርገ
 ዋለች = ለሱስ አይደለም ቡና የምታረገው : ላምለኩትም
 አይመስለኝም = ለኪነታዊ ውበቱ ስትል ይመስለኛል : ወይም
 ነው = እሷም ቡና በግፍላት ጥበቧ ትኮራበታለች = «ቡና እና
 ፈላገት ብለው ደፋ ደፋ የሚሉ ሴቶች ይገርሙኛል : ቡናን ግ
 ፍላት ረጋ ብሎ እያሳመሩ ነው : ሥነ ሥርዓቱ : ውበቱ : ነው
 ደስ የሚለኝ = አለዚያ ጥቅሙ ምን ድነው?» ትላለች = ቡና
 ከግፍላቷ በፊት ተጥጥባ ረጅም ያገር ልብሷን ትለብሳለች :
 የቡና ልብሷን : ገርዳላ ሽብ : ቀጭን ነጠላ ከብ ትከሻዋ ላይ ጣል
 ታደርግና የቡና ልዕልት መስላ ከልዩ በርጫግ ላይ ቁጭ ትላ
 ስች = በጥሩ ሁኔታ የነደደ አሳት ለጥሩ ቡና አስፈላጊ ነው ስለ
 ምትል ትርክክ ብሎ የነደደ ከሰል በልዩ የከሰል ምድጃ ታስቀር
 ባለች = እና ልዩ የብረት ምጣጧን ከመጣጧ በፊት ለሰሜቷ ተስ
 ግሚ የሆነ ሙዚቃ ትከፍታለች = ቡናውን የምትቆላው ሙዚ
 ቃውን እየተከተለች በሰልት ነው = እንደ እሷ ልዩ ወዝ ያለው
 ቡና የምትቆላ ሌላ ሴት አላየሁም = አንድ ፍረ ቡና አያርባትም =
 አንድ መልክ : አንድ ወዝ ይዘው ይወጣሉ = በሙዚቃው እየታ
 ጀበኛና በሰልት እየተራመደች ከፍሉን ታሻትታለች = ግሻተት
 ትወዳለች = መአዛው ብቻ ሱስ ይቆርጣል = እንደሌሎች ሴቶች
 ራሷ የቆላችውን ቡና ሌላ ሰው አታስወትጥም : ራሷ ናት የምት
 ወትጠው = አውቃቀጡ ፍጹም መሆን አለበት ትላለች = ከሰሉ
 እንደገና ይራገባል = እሳቱ ትርክክ ሲል በጥንቃቄ ታጥቦው
 ከሚቀመጡት ጀበናዎቿ ውስጥ አንዱን ትጥዳለች = ሌላ ሙዚቃ

ትለውጣለች = እንግዲህ ዓይኖቿ ከጀበናው ላይ አይነሱም =
 ውሀው ለተወሰነ ደቂቃ ይፈላል : ቡናው በተወሰነ ደቂቃ ይጨ
 መራል : ለተወሰነ ደቂቃ ይንተከተካል : በተወሰነ ደቂቃ ይከለ
 ሳል = ሲኒዎች በቀይ ጨርቅ በተሸፈነ ረከቦት ይቀርባሉ = ሰው
 ይኑር አይኑር የሚቀርቡት ሲኒዎች ቁጥር ደግሞ ስድስት መሆን
 አለበት = ደግሞም ጆሮ የሌላቸው የቡና ሲኒዎች መሆን አለባ
 ቸው = የቡና ሲኒ አያያዝም እኮ የራሱ የሆነ ሥነ ሥርዓት እንዲ
 ናረው ያስፈልጋል ባይ ነች = አይ ሲኒ አያያዝ! አይ ቡና አጠ
 ጣጥ! ይምጣብኝ =

ጀበናው በሥነ ሥርዓት ይወጣል : እጣኑ በሥነ ሥርዓት
 ይጠላል = ቡናው እየተንተከተከ ሲርከር : እጣኑ ቦግ ብሎ ሲ
 ጨስ : የእጣኑ ሽታና የአቦል ቡናው መግዛ ተዋሕዶው አፍንጫ
 ሲያውዱ : እጆቿን እንደገና ተጣጥባ : ቡናው እስኪሰክን ድረስ
 ከእጣኑ ጠስ ጋር ባላብ ትባከናለች — ፈገግ ብላ : ፈገግታ ተጎ
 ናጽፋ = ቡናው ይሰከናል : አሳቧ ይሰከናል : ሕይወት ትሰከና
 ለች = ለዘብ ያለ ሙዚቃ ታደርጋለች = ጀበናውን ከፍ አድርጋ :
 ቡናውን በረጅሙ : በቀስታ : በቀጭን ትቀዳለች = የምታፈ
 ላው ቡና እኮ እንዲያው ቡና አይደለም — ብርቅ የፈረንግይ
 ኮኛክ እንጂ! አንዱ ብቻ ይበቃል : እሷም ብትሆን የምታፈላው
 ቡና ከምስት ሲኒ አይበልጥም = እጣኑ ቦግ ሲል በዓይነ ሕሊናዬ
 ታዩኝ — እሷም በእጣኑ ጠስ ውስጥ = የቡናዋ መአዛ መጣብኝ =
 እና ከቡና ግፍላቱ በኋላ የሚከተለው ሥነ ሥርዓት ትዝታ.....
 አሁን አሁን አለኝ = ፊት ለፊቷ ካልተቀመጥኩ እሺ ብላ ቡና
 አታፈላም =

«ምነው ዝም አልከ?» አለችኝ =
 «ቡናሽ ትዝ ብሉኝ» አልኳት =
 «መጥሮ ትዝታ እቲ» ብላ ዝም አለች =
 ትንሽ ቆየኛና «አሥመራ እንዴት ይዞህል? ስልክ መደ
 ወልም ትተህል» አለች =
 አነጋገሯ ጤነኛ አልነበረም = ነገር ነገር ያላት ትመስላለች =

«ሥራ ይበዛል እንጂ ደህና ነው = ምግብ ለሥራ እያለ ምን
 እሆናለሁ ብለሽ ነው? ሁለመናዬ ፓስታ ፓስታ መሽተት ጀም
 ሮአል = እኔም ፓስታ መስያሰሁ» በግለት የባጠን : የቆጡን ቀባ
 ጠርኩላት =

«በቲሺ ሳይህ ያሥመራ» ሹሩቤዎች «ግጠው የጨረሱህ ትመስላለህ?»

«እንዲያው ሴቶች ስትባሉ ወንድ ከሴት ፍለጋ ሌላ ሥራ ያለው አይመስላችሁም!»

«እስቲ ጸግዬ በሞቴ ንገረኝ.....»
«ምን?»

«እስካሁን የትም አልሔድክም?»
«እባክሽ ዝም በይ እኮ!»

«አንድ ነገር ብስግ ገድዶህ ነው የምሞተው ። ይህን ታውቃለህ? እውነት ጸግዬ ፣ የኔ ፣ የግሌ ብቻ ነህ! ኤጭ! ግን አንተ የሁሉም ነህ ። የሁሉም ፍቅረኛ ። ግን ምን ይደረጋል እቴ? ቢሆንም ልቤ የእሷ ነው በላቸው ፣ ፍርጃ ነው 'ኮ' በማለት ስት ነግነጭብኝ ቆይታ በመጨረሻ ፤

«ለመሆኑ መቸ ነው የምትመጣው?» ብላ ጠየቀችኝ ።
«ስንመጣ በተነገረን መሠረት ከእንግዲህ ሁለት ወር ይቀረኛል.....»

«እንደምታውቆው ወሬ ከሆነ ግን ሁለትም ሳምንት የም ትቆዩ አትመስሉም.....»

«ፍቅር ፣ የጦር ሚዳው ፍልሚያ ገና አልተጀመረ ። ገና ምን ተይዘን?» አልኳት ።

«እሱ ምን ጊዜ ይፈጃል?» አለች ።

«ቀላል አይደለም ። ያፍሪካ ረጅም ጦርነት ባንድ አዳር የሚያልቅ አይደለም ። ጠላቶቻችንም የሚናቁ ሰዎች አይደሉ ሉሽ ። የናቅፋ መሬት አቀማመጥ ራሱ ብዙ ትግልና መስዋእት ነት የሚጠይቅ ነው» በማለት ነገሩ እንዲሁ በቀላሉ የማይታይ መሆኑን ሳስረዳት ከሞከርኩ በኋላ ፤

«እኔም በቅርቡ ወደዚያ ሳልሔድ አልቀርም» አልኳት ።

«አንተ ደግሞ እዚያ ምን ታደርጋለህ? ወታደር አይደለህ» አለች ።

«ጋዜጠኛም እንዳትሙ ወታደር ነው ። ወታደር ይተኩሳል ፤ ጋዜጠኛ ታሪክ ይቀርጻል ። እንደ ሁኔታው ሁለቱም ይዋጋሉ.....»

«ወይ እድሌ!» ብላ ማልቀስ ጀመረች ። ሮማን እንባ ይቀናታል ።

«እንግዲህ ጀመርሽ ። አሁን ምን ሆንኩ ብለሽ ነው የም ታለቅሺው? አይዘሽ ምንም አይነካኝም» በማለት ላጽናናት ሞከርኩ ።

ስትነፋነፍ ቆየችና ፣ «ያስቲርን ቴፕ ክር ልኬልህሁ ። ነገ ይደርስህል ። እኔም ከጥቂት ሳምንት በኋላ የዓመት እረፍቴን ወስጄ መጥቼ አይሀለሁ ። ፍቅር በስልክ አይጠገብም» አለችኝ ። ፊያሚታ በበኩሏ የኩኩን ክር ሰጥታኝ ነበር ። እስካሁን ምናል ባት መቶ ጊዜ ሳልሰማው የቀረሁ አይመስለኝም ። ሁለት የፍቅር ክር!

«የነጃአችንስ ጉዳይ?» አልኳት ።

«እየተሟላ ነው ። ግሩም መጋረጃዎች አሠርቻለሁ ። አሁን የሚቀረኝ ነገር ቢኖር አልጋውን መለወጥ ነው ። አልወደውም» አለች ።

ክሮማን ጋር ጫርሼ ስልኩን እንደዘጋሁ ሌላ ጥሪ ወዲያ ውኑ ተከትሎ መጣ ። ፊያሚታ ጊላይ ነበረች ።

«ከማን ጋር ነው ለግማሽ ሰዓት ስታወራ የቆየሽው አታ ግናይ?» አለችኝ ።

«ከማን ጋር ይመስልሻል?»

«ከእራሜህ ጋር.....»

«ልክ ነሽ.....»

«ምን ነበር የምትሰው? ምን ትፈልጋለሽ? ሰእሷ ስልክ ለመደወል ነው እኔን ዝም ብለህ ወደ ቤቴ ያመጣሽኝ? አባቴ ይሙት ፣ የሠራሁት ግፍ ሳይሆን አይቀርም እንዲህ የሚያዋር ደኝ ። ቅለት ነው ። ቅሌታም ሆንኩ አባቴ ይሙት» እያለች ነገር ትፈልገኝ ጀመር ።

«እንሂድ ብዬሽ ነበርኮ ። እንቺው ነሽ ቤቴ ውሰደኝ ያል ሺኝ ፣ አይደለም አንዴ?» አልኳት ።

ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በፊት የማላውቀው አዲስ ጠባይ ይታ

ይባታል = ከኔ ጋር እድረ ስላት እሺ አትላኝም = በፈቃድ መሠረት ወስጂ ቤት ላደርላት ደግሞ ታኮርፈኛለች =

- «ብልህስ ታዲያ!»
 - «እሺ ምን አድርገ ነው የምትይኝ?»
 - «እንጂ አባትህ = ደደብ =»
 - «እሺ አሁን ልምጣና ልውሰድሽ.....»
 - «አልመጣልህም!»
 - «እሺ ምን ይሁን?»
 - «እንጃልህ!»
 - «እሺ ለምንኝ የምትይ ከሆነ አሁን ልለምንሽ.....»
 - «ቤቴ ወስደህ እንደ ዕቃ ከጣልክኝ በኋላ? እውይ ብሞት!»
- ብላ ስልኩን ጀርቆ ላይ ዘጋችብኝ =

መልክ ለደውላት ረገድ ስልኩን ካነሳሁ በኋላ ተውኩት = ኩራቴ ታገለኝ = ተግንታኩት = አሸነፈኝ = ጥሪዬን እንደምትጠብቅ ቢገባኝም ጨካኝ ተኛሁ = ግን እንቅልፍ አልወሰደኝም = ምን እንደነካኝ አላውቅም = እንዲህ አልነበርኩም = ድንገት ለራሴ ባዶ እንደሆንኩ ተሰማኝ = የፍቅር ስመመን አባዜ ይዞኝ ይሆናል እንዳልል ዕድሜዬ እንዲህ ዓይነቱን ነገር የሚፈቅድ አልመሰለኝም = የአሥራ ስምንት ዓመት ጎረምሳ አይደለሁም : ወይስ ስመመን የዕድሜ ክልል የለውም? አላውቅም = ግን የያዘኝ አባዜ ስመመን አልመሰለኝም = ጎረመኝ = መከረኛው አርጌ ልቤ ሁለት ሴቶች እንዴት ብሎ እኩል ሊወድ ይችላል? ብዬ ተገረምኩ = ሕይወት እንገዳ ነገር ነው = ብዙውን ቀልድ ነው = አንዳንድ ጊዜ ቀልጹ ይመራል = በሁለቱ መካከል መወሰን አልቻልኩም = ለደግሞ ሆነ ለከፋ መወሰን አለመቻል ስቃይ ነው = ልቤ ሲደግ ተሰማኝ = ያሰርኩት ቃል ኪዳን እንደ እሾህ ወጋኝ = በዘምባባዎች ጥላ ሥር አዳስ ያገኙት ፍቅርና ደስታ እንዲሁ በቀላሉ የሚረሳ ባለመሆኑ የሚደግገውን ልቤን የባሰውት ጨመቀው = ከፍቅርም ሌላ በፈረምታ ሕይወት ላይ የሚያንገግበው የአደጋ ጥላ : ይሉኝታ ፈጠረብኝ = አሁን ልለያት አላችልም = እንዴት ብዬ? ሰው ወደ : ወደ ድንገት በቃሽኝ ወይም በቃሽኝ ለግለት እንዴት ይቻላል? እንዲህ ለማድረግ የሚችሉት የታደሉ : ብርቱዎች ናቸው = እኔ በዚህ አልታደል

ኩም = በዚህ ረገድ ደካማ ነኝ = ተዋውቆ መለየት ያትተኛል = አንጅቴ አይችልም = ትዝታዬን መርሳት ያስቸግረኛል = ስቃይ ይሆንብኛል = የግደርገው ነገር ሁሉ ስሜቴን ስለሚነካ የኔ : የራሴ : የግሌ አድርጌ ሳስቀረው እፈልጋለሁ = እና እንዲህ ዓይነቱ ነገር ደግሞ ጅልነት ነው = ምን ላድርግ? ጅል ነኝ — በእውነት እያልኩ ሳስብ ከቆየሁ በኋላ ኩሎኔል በትኩ ቢሮ ደወልኩ = ቢሮው አልነበረም = ቤቴ ደወልኩ = ቤቴም አልነበረም = በማከታተል ወደ አምባሳይራ እና ወደ ኒያላ ሆቴል ደወልኩ = ሁለቱም ቦታ አልነበረም = ምን ጉድጓድ ሞጠው? የበላውም ጅብ አልመሀ አለ = የት ይሆን? እየመሸ ሔደ = እንደገና ሌላ ዙር የሰልክ ጥሪ ማድረግ ጀመርኩ — ኩሎኔል በትኩን ፍለጋ = የትም አልነበረም = የፈንጂ ድምጽ ከፋቅ ድንገት ተሰማ = ሌቱ ጸጥ አለ = ተኛሁ = መኝታዬ ላይ ተገላበጥኩ = ወበቀኝ = ያን ሌት እንቅልፍ እምብዛም አልወሰደኝም = ጧት በመጥፎ ስሜት ነበር ወደ ሥራ የሔድኩት = ወዲያውኑ ስልክ ከወዲህና ከወዲያ ይመሀ ጀመር =

«እንዴ ጓድ ጸጋዬ : ጦሩኮ ጊዜ የለውም = እናንተን ቆሞ አይጠብቅም = ምን መሆናችሁ ነው? ጋዜጠኞች ዛሬ ከሰዓት በኋላ ሦስቱም ጦር ግንባር ገብተው ማደር አለባቸው = ትእዛዝ ነው» አለኝ = ጓድ ኩሎኔል አምበሉ ከወታደራዊ ጉዳይ ፖለቲካ መምሪያ ደውሉ =

ግን በየትኛው ጦር ግንባር ምን ይዞ እንደሚሰለፍ ድል ድል አውጥቼ ጩርሼ ነበር = «ዝግጁ ናቸው = በስንት ሰዓት አርሚ አሸዩሽን ይድረሱ?» አልኩት =

- «ልክ በ14 መቶ ሰዓት»
- «ተቀብያለሁ ጓድ» አልኩት በወታደር ቋንቋ =
- «ከውጭ የታዘዙት መሣሪያዎች ደርሰዋል : አይደለም?»
- «ደርሰዋል ጓድ = ዝግጁ ናቸው.....»
- «ጦር ሚዳ የሚበተነትስ በራሪ ጽሑፎች?»
- «እነሱም ተዘጋጅተዋል = ለመረከብ ይቻላል.....»
- «በ13 መቶ ሰዓት መልኬ እደውላለሁ.....»
- «እሺ ጓድ = ትዕዛዙን ተቀብያለሁ»

በቀ ስልኩን ዘጋ ። በወታደራዊ ፕሮፓጋንዳና ቅስቀሳ በፈልግ ያለው የወታደራዊ መረጃ መኩንን ነው ። ስለ ኤርትራ ችግር የላቀ እውቀት አለው ። ብዙ አይናገርም ። ግን በኃይል ይሠራል ። ወንበሩ ላይ በሚሰማር የተመታ ይመስል ከቢሮው አይወጣም ። በግድ ካልኮረኩት የውሸት ጥርሱን ብቅ አያደርግም ። አሥመራ በወንበደዎች በተከበበችበት በዚያን ቀውጦ ወቅት የሚቀምሰው ለህል እያጣ ከመራብ የተነሳ ነበር የፊት ጥርሶቹ የረገፉት ። ወንበደዎችን እንደጥርሱ ሳያረገፍ የትም መሥድ የሚፈልግ አይመስልም ። እና በኃይል ይሠራል ። የአብዮታዊ ጦራችን የተጋደሉና የመስዋዕትነት ነገር ሲነሳበት እንባው ይመጣል ። ረዛን ወደ ጦር ግንባሮች የሚሔዱትን የዜና ፣ የራዲዮ ፣ የቴሌቪዥን ፣ የሲኒማ ፈልግና የሮቶግራፍ ጋዜጠኞችን በመካከሉ ጠርታልኝ ነበር ። በወታደራዊ ትጥቅ አዲስ ምልክት ወታደሮች መስለዋል ። ሁሉም ወጣቶች ናቸው ። በተስጋቸው ትጥቅ ኮርተዋል ።

«እሺ ጓዶች ፣ የተደለደላችሁበትን ግንባር ሁላችሁም አውቃችኋል?» አልኳቸው ።

ሁሉም ያውቃሉ ። ከመካከላቸው ለቡድን መሪነት የተመረጡትን ልጆች ስም እየጠራሁ አስተዋወቅሁ ። ተቃውሞ አልነበረም ። በጭብጨባ ተቀበሏቸው ። መንፈሳቸው ልቤን ነካው ። የጥሩ ወኔ መንፈስ ነበር ። ወደ ጦር ግንባሮች ለመሥድ የነበራቸው ጉጉትና ስሜት ከወጣት መልካቸው ላይ በጉልህ ተጽዕኖ ይነበብ ነበር ። በተፈጥሮ ስሜታዊ ነኝና ስሜቱ ተነካ ። ግን መናገር አልቻልኩም — «እሺ ልጆች ፣ ከእንግዲህ ግዳጃችሁን የምታውቁ ወታደሮች ስለሆናችሁ ምክር አያስፈልጋችሁም ። ግን በፈጠራችሁ አንገታችሁን ዝቅ አድርጋችሁ ያዙ ። ይቅናችሁ ። ቻው ። እናሸንፋለን» ብዬ ፊቱን ዞር አደረኩ ። እንባዬ መጥቶ ነበር ። ጥሩ አዋጊ መኩንን እንደግልሆን ገባኝ ። ወይስ አላሁን መኩንናችሁ የወጊያ ትእዛዝ ሲሰጡ እንደኔው ይሰማቸው ይሆን? ... ሌሎች ሲወጡ ፍሬው ዘራሁን ወደኋላ ቀርቶ ሳቂታ ፊቱን ፣ ግድቱን ፣ ጥርሱን እቁለጫለሁብኝ ።

«ግንዘብ እንዳትለኝ ብቻ አንተ ሰውቶ?» አልኩት ። «አሁን አያስፈልገኝም ። «ሚሊ ድራፍት» ይጠብቀኛል»

አለኝ ።
«ታዲያ ምንድነው?» አልኩት ።
«ከመሥደዱ በፊት አንድ ነገር ልንገርህ ብዬ ነው...»
«ቀጥል» አልኩ ።
«ጋሼ ሁኔታህ ደስ አላለኝም...»
«የቱ ሁኔታዬ ልጀ!» አልኩት ።
እንቅልፍ አጥቶ ያደረገው ግደኔ ቀልቷል ።

«ከዚያች ፊያሚታ ጊዜ ከምትባለው ልጅ ጋር ተጣብቀህ መቅረትህ አላገናኛል» አለኝ ።

«የት ታውቃለህ?» አልኩት ገርሞኝ ።
«ምን እኔ ብቻ ፣ ከተግው ሁሉ ያውቃለሁ» አለኝ ።
«በምን?»

«ለሰንቱ ቤት መፍረስ ምክንያት የሆነች አጫራጃ ልጅ ይላሉ ። በአሥመራ የታወቀች ልጅ ፣ እንደን ስትቀበል ፣ ሌላውን ስትሸኝ ትኖራለች ይባላል ። ሰንቱን ቤት ያረረሰች ሰንቱን ጀግና ሽጉጥ ያግዘዘች ፣ ሰንቱን ጤነኛ ሰው አላብዳ ያስቀረች ቤት ልጅ ይላሉ ። ድር ከአሜሪካኖች ሥር አትጠፋም ነበር ይባላል ። አሁን ደግሞ ከመሐል አገር ሰዎች አትለይም ። አደገኛም ልትሆን ትችላለች ። አስብበት» አለኝ ።

«ሰለእሷ ሌላ የምታውቀው ነገር አለ?» አልኩት ።
«በአሥመራ ሴቶች ጉዳይ ኤክስፐርት ነኝ» አለኝ ።
«ከንቲባ አይደለህ?»
«እውነቱን ነው...»
«እሺ ፣ ሰለአሥመራ ሴቶች ገንጊኝ» ብዬ ጋበዝኩት ።
ከንቲባ ጊዜ አላጠፋም ። ጊዜ የሚያጠፋ ሰው አይደለም ።

«ሰማ ልንገርህ ፣ የአሥመራ ሴቶች ጥቅምና ጉራ ነው እንጂ ፍቅር የሚባል ነገር አያውቁም ። የሚወዱህ መስለው ቢታዩህ እውነት አይምስላህ ። ንጹህና ግልጽ መስለው ይቀርቡህል ፣ የውሸት ፍቅር ያላዩህል ። በውሸት ፍቅር በጣም የተካኑ ናቸው ። ጉራቸው ደግሞ አይጣል ነው ። እንሌም እንሌም ፣ ያም ፣ ይህም ደህናው ሰው ሁሉ የኔ ነው ወይም ነበር ግለት ይወዳሉ»

ባንድ በኩል ፍቅር እያሳዩህ በሌላ በኩል ሊያስቀንህ ይጥራሉ ።
ይጨቀጥቁህ ። እረፍት አይሰጡም ። ይጠራጠሩህ ። ቅናት
ያደረግቸው አስመስለው ያሰቃዩህ ። ይህ ሁሉ ከልብ አይደ
ለም ። ሠሽታቸውን ነው ። ጥሩ አክተሮች ናቸው ። ሞኝ ሞኝ
ወጥመዳቸው ውስጥ ገብቶ ይቀራል ። ደምህን መጥጠውና
አጥንትህን ግጠው እስኪጨርሱህ ድረስ አይለቁም ። እንደ
መኸገር ይጣበቁብህ ። አንተ ብትሔድ የት እገባለሁ? ምን
ይውጠኛል? ከእንግዲህ ፍቅር የሚባል ነገር ሲያልፍም አይነካ
ኝም ። እንደት እሆናለሁ? ለምን ጥለኸኝ ትሔዳለህ? ይሉህ ።
እውነት መስሉህ ግዘን ትጀምራለህ ። ልብህ መከፋፈል ይጀም
ራል ። ቀስ ብለው ደግሞ ። «ሚስትህ ወይም እራሻህ ከኔ የበ
ለጠ አንተ ላይ ምን መብት አላት? እኔም እወድሀለሁ ። አፈቅር
ሀለሁ ግለት ይጀምራሉ ። ዓላማቸው ግልጽ ነው ። አንድም
ልብህን ስልበው ሊግጡህ ። ሁለትም ከሚስትህና ከእራሻህ
ሊያስጥሉህ ነው ። የአሥመራ ሴተ ላጤዎች አንድን ወንድ
ከሚስቱ ወይም ከእራሻው ግስግል እንደ ትልቅ ጀብዱ ይቆጥ
ሩታል ። እሷ! ስንቱን ወንድ ከሚስቱ ያስጣለች ወይም ያጣላች
ናት መባል ደስታቸው ነው ።

«የምታወጣት ሴት ብቻዋን ብትግጥህ እንኳን አንድ ነገር
ነው ። ማታ ማታ እንደ ጅብ እየተጠራሩ ይረባረቡብህ ።
የመሐል አገር ሰው ይሉኝታ ። ጉራና ፍቅር ስለሚያጠቃው ተበ
ድሮም ሆነ ተራቁቶ ። አጭበርብሮም ሆነ ጉቦ በልቶ ለሷም ሆነ
ለጓደኞቿ በየምሽቱ ግብዣ ማቅለጥና ስጦታ ማኸገድጎድ ። የጠ
የቁትን ሁሉ ለመፈጸም ቃል መግባት ይጀምራል ። አንዷ ሥራ
አስገባኝ ትለዋለች ። ቃል ይገባል ። ሌላው ፓስፖርት እባክህ
ትለዋለች ። ቃል ይገባል ። ሦስተኛዋ የደመወዝ ጭማሪ
ወይም ዝውውር እፈልጋለሁ ትለዋለች ። ቃል ይገባል ። ሌሎቹ
ወንድሜን ወይም እህቴን ወይም አጎቴን አስፈታልን ይሉታል ።
ቃል ይገባል ። የማያስገቡት ቃል የለም ።

«ምስኪኑ ሰው በሚያወጣት ልጅና በጓደኞቹ ችግርና
አሳብ ይጠመዳል ። ብረትን በግለቱ እንዲሉ ጊዜና ፋታ አይበ
ጡትም ። ሰውዬው ሥራውንና ኃላፊነቱን እርግፍ አድርጎ ትቶ
ስለሚወዳት ልጅና ስለጓደኞቿ መጨነቅ ይጀምራል ። የወደደ
ሰው ዓይን የለውም ። ጓደኞቹ ተሰባስበው አጥንቱን እየጋጡ

ትና በልባቸው እየሳቁበት ስለሚወዳት ልጅ ዝናና ውበት አጋ
ነው ያሚውቱታል ። ያግሉታል ። ያሳብዱታል ።

«አንዳንድ ሞኝ የመሐል አገር ሰው እውነት መስሉት ሚ
ስቱንና ልጆቹን ወይም እራሻውን ይከዳል ። እነሱም ቢሆኑ
አያርፉም ። የቤቱን አድራሻ ፈልገው ፣ ወይም በሰው አድርገው
ከሚስቱና ከእራሻው ጋር ያጣሉታል ። ያፋጁታል ። ድሮው
ንም የላላ ጋብቻ ከሆነ ባንድ ጊዜ ይፈርሳል ። መሠረት ያለው
ጋብቻ ከሆነ መነቃነቅ ይጀምራል ።

«ግጠው ከጨረሱት በኋላ ወይም መሔጃው ሲቃረብ ምን
ያደርጉታል መሰለህ? ልጅቷ ከመሪት ተነስታ መነጫጭ ፣ ግዙ
ረፍ ፣ ሁለተኛ ዓይንህን አላይም ግለት ትጀምራለች ። ጓደኞቿም
አንድ ባንድ ይሸሹህ ። መሔጃዬ ስለተቃረብ ይሆናል እንዲህ
የምትሆነው ብለህ በግዘን በይበልጥ ልታስደስታት ትሞክራ
ለህ ። እስከ መጨረሻ ማንቲምህ ድረስ። ግን ምንም ቢሆን አትተ
ውህም ። ምክንያት ፈልጋ ። ፍቅርና ቅናት ያደረግሱት አስመስላ
በመጨረሻ ትጣላህለች ። አንተ ገንዘብህን ከስክሰህ ጨርሰህ ።
በሺ ብር የሚቆጠር እዳ ውስጥ ተነክረህ የሰው መሳቂያና መሳ
ላቂያ ሆነህ ። ስለተለየህት ተናዳ ነው የተጣላችኝ እያልክ በልብህ
አዝነህ ስትሔድ እሷ በሆዷ ትስቅብህለች ። በመጨረሻ ሆነ
ብለው የሚጣሉህ ወደውህ ሳይሆን ለተንኮላቸው ነው ። ርካሽነ
ታቸውን ለመሸፈን ነው ። ርካሾች ናቸው ። መውደቂያ ሳያበጁ
ደግሞ የሚጣሉህ አይምሰልህ ። እዚህ እያለህ ከሌላ ወንድ ጋር
መውጣት የሚጀምሩም አሉ ። አስቀንተው ቀንድ ሊያስበቅሉህ
ይጥራሉ ። አንዳንዶቹ ወንድ ሲጣላባቸው ደስታቸው ነው ።
የመሐል አገር ሰው ሞኝ ነውና ሔዶ አምባጓር ያነሳል ። አንዳን
ዶቹ ግን እንደ ወደዱህ የተለየህቸው ለማስመሰል የሚያደርጉት
መከራ የለም ።

«አንደወደዱህ የተለየህቸው ለማስመሰል የሚፈልጉት ለ
ምን መሰለህ? ቤትህም ገብተህ እንዳታርፍ ነው ። እንድታስባ
ቸው ነው ። ለአዲስ ዓመት ፣ ለገና ለፋሲካ እያልክ ። ዋዛ ለ
ዎች አይደሉም ። አካሔዳቸው አይታወቅም ። የሣር ውስጥ
እባቦች ናቸው ። ለፍቅር ደንታ የላቸውም ። ፍቅር ምን እንደሆነ
አያውቁም ። እነሱ የሚያውቁት ጥቅም ግላደድ ብቻ ነው ።»

«የዲሳባ ሴቶች ይምጡብኝ አቦ! ከመልክ መልክ፣ ከጠባይ ጠባይ የታደሉ እመቤቶች ናቸው። ከወደዱ ይወዱላ። ከጠሉህም ያንኑ ያህል ነው። ከጥቅም ፍቅርን ያስቀድግሉ። በደመወዝ ሰሞን ጋብዘኝ የምትል ያዲሳባ ሴት የለችም። በእናን ጣህ እስኪወጣ ድረስ ትጋብዝህለች። ሌላም ጊዜ ቢሆን መቸ ገርህን ካዩች ዝም አትልህም። ያላትን መዛ ትሰጥሃለች። የአሥ መራ ሴት ላጠዎች ገን ምን ቢኖራቸው አምጣ ነው እንጂ እንካ የሚባል ቃል አያውቁም። ቀዳዳ ግንቲያ አትወጣቸውም። ገፋ ቢል ያንን የትግራ ሽር ይጋብዙህል። ለሱም በሰንት ልመና። እጃቸውም ሆነ ልባቸው አይፈታም። አንድ ቀን ሆናልኝ መጽ ሐፍ ብጽፍ፣ «ከአሥመራ ሴቶች ተጠንቀቁ!» የሚል መጠሪያ ብጫ እጽፍ ነበር» ብሎ ስለ አሥመራ ሴቶች ጠባይ አጣወ ተኝ።

«ብዙ አቁሰለውህል መሰለኝ?» አለኩት።
«ብዙዎቹን ታዝቤአቸዋለሁ። ገን ወጥመዳቸው ውስጥ አልገባም። ይህን ሁሉ የምናገርህ እንድትጠነቀቅ ነው። ጥቅም ግሳደድን እንጂ ፍቅር አያውቁም» አለኝ።

«ከአጠቃላይ ነገር ተነስተን ሁሉም እንዲህ ናቸው ለግለት እንቸልም። እንዲያ የሚያደርጉ እንዳንድ ሴቶች ይኖሩ ይሆናል። ሁሉም አይደሉም። አይመስለኝም» በግለት ለከራከረው ጥከርኩ።

«ቆይ ቃያለህ። ከትንህ ታገኘሃለህ። በተለይም ያንተዋ ልጅ የመሐል አገር ወንዶችን በማግባባትና በማታለል የታ ወቀች ናት። ብዙ የመሐል አገር ወንዶችን ቀንድ ያስበቀለች። ትዳር ያኖጋች። ሽጉጥ ያማዘዘች ሴት ናት። ይቅርታ አድርገልኝና አትሞኝ። አንተ ገር ነህ። ልብህ ንጹህ ነው። ቀና አስተሳሰብና ስሜት አለህ። ለሰው ታዝናለህ። በተፈጥሮ ፍህፍህ ነህ። ወስ ላታ ሴት በንጹህ ስሜትህ ላይ ስትጣወት ለግየት አልፈልገም። ይኸው ነው» አለኝ።

ከንቲባ ሲናገር በጆሮዬ እያዳመጥኩት በልቤ ስለኔና ስለ ፊያሚታ ጊላይ ግንኙነት ነበር የማስበው። እውነት ነው። ሳይታወቀኝ ደሜ ውስጥ ገብታለች። ቀን በሰልክ ግታ በአካል

ከኔ አትለይም። ተጣብቃብኛለች። እኔም ሁኔታዎን በማየት ተጣ ብቁባታለሁ። ከንቲባ እንዳለው በልግድና በስሜት ወጥራ ይዛ ልክ አስገብታለች። ፍቅር ምንድነው? ልምድ ነው። መለማመድ ነው። ለምጃታለሁ ወይም ለማዳዋ ሆኛለሁ። መለማመድ ያቆ ራኛል። ትዝታን ያስከትላል። መለያየት ስቃይ ይሆናል። የመ ለማመድ ስቃይ መጥፎ ቅናትን በልብ ውስጥ ይጭራል። እና የልግድ ባሪያና ተገዥ መሆን ይመጣል። እዚህ ደረጃ ላይ ልደርስ ምንም አልቀረኝም። ከንቲባ እንዳለው ስታታልለኝ ይሆን? ፊያሚታ ታታልለኛለች ብዬ ለማመን አቃተኝ።

ከንቲባ እንዳለው እኔና ፊያሚታ አብረን መውጣት የጀመርን ሰሞን አንድ ወይም ሁለት ጓደኞቿ ከመኪናዬ ውስጥ አይ ጠፉም ነበር። ተላቢ ሪፕርኬ ሆነውብኝ ነበር። ግን ስለምወ ዳት እወዳቸዋለሁ። ስለማከብራት አከብራቸዋለሁ። እሷን ግስደሰት ደስ ስለሚለኝ አስደስታቸዋለሁ። ይህን የማደርገው ለጉራ ወይም ለሌላ ነገር ሳይሆን ከፍቅር የተነሳ ነበር። ሊያታ ልሉኝ፣ ሊልጡኝ ሊያራገፉኝ ይሆን? በሆዳቸው የሚጋጥ አዲስ ጅል ተገኘ በግለት በኔ ኪሣራ እየበሉና እየጠጡ በሆዳቸው ይስቁብኝ ነበር ወይ? እንዴት እንዲህ ልታደርገኝ ትችላለች? ይሆናል ብዬ ለማመን አስቸገረኝ። እውነት ነው። ከንቲባ እንዳለው ጓደኞቿ በሙሉ ስለፊያሚታ ውበትና ዝና አጥልተውና አጋነው ከማውራት ሌላ ወሬ የላቸውም። በተዘዋዋሪ መንገድ እሷን በማገኘቱ እድለኛ መሆኔን ነገሩኝና በባሰ ሁኔታ ከእሷ ጋር ተጣብቄ እንድቀር ሊያደርጉኝ ፈልገው ይሆን? እናያለን። ግን ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ፊያሚታ ተለውጣብኛለች። እንዳለ ፈው ጊዜ ጓደኞቿን አትጠራም። እንዳያቸውም አትፈልግም። ከፍራፍሬ ጭግቂና ከወትት ሌላ አትጠጣም። አትጋበዝም። እኔም እንድጠጣ አትፈልግም። ገንዘብ ሳወጣ ደስ አይላትም። አዝናልኝ ይሆን ወይስ በግብሃ ላይ የማጠፋውን ገንዘብ ቆጥቤ እሷ ላይ ብቻ እንዳረስ ፈልጋለሁ የቱ ይሆን? ለጥቅሟ ስትል ይሆን የተጣባቀችብኝ? ወይስ ከእጮኛዬ ልታስጥለኝና የጉራ መንዣ ልታደርገኝ? የቱ ይሆን? ወይም ሁለቱንም ለማድረግ ፈልጋለሁ ይሆን? ጥርጣሬ አደረብኝ። ለማወቅ ፈለኩ። እና ደ ግሞ ልትነገረኝ የማትፈልገው ነገር ምን ይሆን? መነጣጠጫ፣ ግኩረፍ፣ ከኔ ጋር ሆና ባላብ ጭልጥ ብላ መሐድ ጀምራለች። ምን ይሆን?

«አንገዲያውስ አታውቃትም = ይላሉ! ይባላል! የሰም አጥ ፈዎች ወሬ ነው = ይህ ከተማ ደግሞ በዚህ የታወቀ ነው = ልዩነቷ ለይደለችም = ትወጣለች = ግን የምትወጣው እንደ ሌሎች ሌሎች ጋቢ ተጀቡዳ ሳይሆን ፊት ለፊት ነው» ለልኩት =

«አንደረለክ = በፍቅር ረገድ እኔ የግምነው በጎሳጎሳጎሳ ነው» ለሰኝ =

የፍቅር ግለክል ተፈጠረ እንደ! «አልኩና ቀልደን— መሊሠማ : መሊገማ : አሊሴማ : አሊወማ : አሊሠጋለኮ : ሀጎአዘ : ገግገል : ወዘተ እያሉ በም ሕጻኒ ቃላት መናገር የጊዜያችን 'ፋሽን' አየሆነ መሔዱ ትዝ ብሎኝ =

«አግኛቸው : እምጣቸው : አስደስታቸው : አባራቸው ግለት ነው = እኔ በዚህ ነው የግምነው = እነሱም ቢሆኑ እንዲህ ዓይነቱን አያያዝ ይወዳሉ — የምድር ጨው» ለለ =

ሴቶችን የምድር ጨው እያለ መጥራት ይወዳል = ለእሱ ሴቶች ሁሉ የምድር ጨው ናቸው =

«አይ ከንቲባ! ይህ ከተማ ያላንተ ምን ይሆናል?» ለልኩት = «መሔደን ላሥመራ ምድር ጨዎች ሁሉ ንገርልኝ — በራዲዮ..... ከንቲባ ከድል በኋላ ተመልሶ ይመጣል በላቸው..... ቻው» ለለ =

«ከንቲባ : ራስክን ጠብቅ = እሺ? » ለልኩት =

ከንቲባ ጥርጣሬ አሳድሮብኝ ሐደ = ብክላክልላትም ከጥር ጣሬ ፈጽሞ ነጻ ለመሆን አልቻልኩም = በእርግጥ ሰዎች እንደ ሚሏት ትሆን? ስለጠባባዩ ተጋኖ ሊወራ ይችላል = ሰው ከሰው ራስ ለይወርድም = በዓይነት ውስጥ ያለውን ግንድ ትቶ በሌላው ሰው ዓይን ውስጥ ስላለው ጉድፍ ያወራል = በሌላ በኩል እሳት ከሌለበት ጠቢ ለይታይም ይባላል = ቢሆንም የጀመርነውን ጨዎታ : ጨዎታ ከሆነ : ለተገለጸበት ፈለኩ = አንገቱ ድረስ ከገባሁበት በኋላ ለምን አዳርጠዋለሁ? ወይም : ምናልባት እንደ ወይም ሁለት ትምህርት አገኝበት ይሆናል ለልኩ = እስተሳሰቢ ትክክል እንዳልሆነ ለላጣሁትም ምናልባት ከአሷ ጋር ፍቅር ይዞኝ ይሆናል = ለዚህ ይሆናል በትክክል ግሰብ

ያቃተኝ = የያዘው ሰው በትክክል አያሰብም ይባላል = ፍቅር የሌለ በመል ያወጣል : ትልቁን ሰው ትንሽ : ጨዋውን ባለገ : ከተውን ወራዲ : ጭቶኔ ትብቶብዩ = ባልሁን ሞኝ : ዝምቶ ኛውን ተናጻጅ : ዓይኖቻችን እውር ያደርጋል : ይሉኝታ ያላ ጣል ይባላል = ፍቅር አንድን ሰው የግይሠራው ሥራ የለም = በተቃራኒው ፈረውን ሰው ልቦ ሙሉ ጀግና : ባለገውን ጨዋ : ስስታውን ቸር : ጥኝን ብልህ : ለፍላጊውን ዝምተኛ : ሲሰኛ ውን ቆራቢ : ትብጥብጡን ጭምት ለያደርግ ይችላል = እኔን ምን ሠርቶኝ ይሆን? ለልኩ = ለላውቅም = ስለራሴ ለግወቅ ፈለኩ = እንዲህ ዓይነቱ እስተሳሰብ ራስን ግጥኝት ነው ሊባል ይችል ይሆናል = ይሁን = ወደ ኩሎኔል በትሩ ቢር ደወልኩ = ጸሐፊው ላስቸኳይ ጉዳይ ወደ አዲስ አበባ ደንገት ተነስቶ የሐደ መሆኑን ነገረኝ =

«መቸ ይመለሳል?»
«አላውቅም ጌታዬ.....»
«በጣም ለሚያስቸኩል ብርቱ ጉዳይ ነበር.....»
«የሚመለሱበትን ቀን አልነገሩኝም ጌታዬ.....»

ስልኩን ዘጋሁት = የሕዝብ ደገንነት ሰዎች ግንኛውንም ነገር በምስጢር ነው የሚይዙት = ዜና ሲላከላቸው እንኳን ምስጢር! ብለው በሚስጥር ፋይል ያኖሩታል = ስለ ፓራዲዞ የደረሰኝን ጥቆማ ለግን እንደምንገረው ጠፍቶኝ ዝም አልኩ = ለግይሆን ሰው ነገረ ባለግወቅ ወይም በጀብደኝነት ጠላትን እን ጻናነቃ በመስጋት ኩሎኔል በትሩን መጠበቅ የግድ ሆነብኝ = ሌላ የግደርገው ነገር አልነበረኝም =

ቀን መጣ = ቀን ሐደ = ሮግን የላከችልኝ የቴፕ ከር ደርሶኝ እንደሆነ ለመጠየቅ ስልክ ለድርጋልኝ ነበር = የቴፕ ከሩ ደርሶ ኛል = ግን ለዚህ ብቻ አልነበረም ስልክ የደወለችው = አሥመራ የምትመጣበትን ቀን ለትንግረኝ ነበር = ወደ ጦር ግንባር ለመ ሔድ እንደ ተዘጋጀሁና : በግንኛውም ቀን ከዚህ ልንላ እንደ ምችል ነገርህት = በእውነት : አልሞሽኋትም = ወደ ጦር ግንባር ለመሔድ ተዘጋጅቼ ነበር = መቸ እንደምሔድ እስኪነገረኝ ብቻ ነበር የምጠበቀው = ጦርነቱ በግንኛውም ቀንና ሰዓት ይጀምራል ተብሎ ይጠበቅ ነበር = እና የሁሉም ጀር ወደ ናቅፋ

አተኩርአል ። በሁሉም ቦታ ውጥረት ሰፍኖ ነበር ። ቀይ ኮከቦች ፊት ላይ ጭንቀት ይነበባል ። የጓድ ሊቀ መንበሩን ፊት ለማየት የማይቸኩል ጓድ አልነበረም — የዕለቱን ታሪክ ለማንበብ ። የአብዮታዊት ኢትዮጵያ ዕለታዊ ታሪክ ፣ ድሉና ሽንፈቱ ፣ ደስ ታውና ኃዘኑ ፣ ተስፋውና ብሰቱ ፣ መፍትሔውና ችግሩ እንዳለ ተመዝግቦ የሚታይበት ፊት ነው ።

የአሥመራ ከተማ ኗሪዎች ሰሞኑን ምን እንደሰሙ አይታ ወቅም በጊዜ ወደ ቤት ገብተው እንደ ዶር መስፈር ጀምረዋል ። ከተማው ጭር ብሎ ይታያል ። የአሥመራ መንገዶች የኔና የፊያ ሚታ ጊላይ ብቻ ነበሩ ። እንደወቅር ካራቪል ባር ፊስተራንት ደጅ የመኪናዎች ሰልፍ አይታይም ። እታገኝና ውሾቿ ብቻ ነበሩ መንገድ ላይ የሚታዩት ። እታገኝና ውሾቿ ከካራቪል ደጅ አይጠፉም ። እታገኝ እብድ ሴት ናት ። «ከሰው ውሻ ይሻ ላል!» እያለች ስትጮህ ታድራለች ። ቡችሎቹንም በቅርጫት ይዛ ትዞራለች ። ውሾቹ በሌደችበት ይከተሏታል ። ከበዋት ይተኛሉ ። እነሱ እያሉ ማን ወንድ ደፍሮ ይነካታል—በጫጭቀው ይጥሉታል ። እታገኝ በጣም የምትወደው ሰው ነበራት ይባላል ። ከሕይወቷ አስበልጣ ስትወደውና ከራሷ አብልጣ ስታምነው ከዳት ። እና አበደች ። «አኔ ሰው አልወልድም! የውሻ እናት በሉኝ!» ትላለች። እንዳንዴ አላፈው አግዳሚው ዝም ብሎ ማን ቲም ይጥልላታል ። ቆንጆ ድምጽ አላት ።

«ምነው ዘጋሽኝ? እኔ እንኳ አልዘጋሁህ» አለችኝ ፈያሚታ»

ከሰው ውሻ ይሻላል ትላለች ፣ ግን ይኸውና ያለሰው መኖር አትችልም ፣ ያለ ሰው ማን ሊኖር ይችላል? ምናልባት እግዚርም ራሱ ያለ ሰው ሕልውና የለውም እያልኩ ሰለአብጁ እታገኝና ስለ ፍልስፍናዋ ሳሰብ ነበር ። ዝም ስላት አትወድም ። መላ አላ ቤና ትኩረቱ ወደ እሷ እንዲሆን ትረጋጋለች ። ዝም ስለ ስለ ሮማን የማሰብ ይመስላታል ። እና ነገር ትጀምረኛለች ።

«ምን ሆንሽና ትዘገኛለሽ?» አልኳት ።

«አንተ የምትሔድበትን ቀን እያሰብኩ ፣ እንደ እርጉዝ ቀን መቁጠር ስለችኝ አባቲ ይሙት ። አይ ይህ ቀይ ኮከብ ዘ መቻ!» በማለት ዕድሷን አግረረች ።

ከሰሞኑ ቀልድና ሳቋ ጠፍተው ከኃዘን አገር የመጣች እንግዳ መሰላለች ።

«እና?» አልኳት ።

«እና ፣ አንተን የሚያስረሳኝ ወንድ መሬለግ አለብኝ ። አንተም ወደ እራሻህ» አለችኝ ።

«ይህ ናርአል?» አልኩ ።

ከቅርብ ቀኖች ወዲህ የውሸት ኩርሬያዋን ትታ ማምረር ጀምራለች ። እዝን ፣ ትከዝ ፣ ፍዝዝ ፣ ድንግዝ ትላለች ። እኔ እንዳነጋግራት የምትፈልገውን ያህል ፣ እሷ እንዳንዴ በከባድ ዝምታ ተውጣ ፣ ትከዝ ፣ ፍዝዝ ፣ በማለት እንደአዲስ ሰው ለረጅም ጊዜ አተኩራ ታየኛለች ። እንዲህ ስትሆን በፍቅር ዓይን እንደምታየኝ ይሰማኛል ። እሷን ዘልቄ ለማየት እየፈለኩ እዉ ነቃለሁ ።

«አሁን ገባኝ ። ልትተይኝ አስበኛል!» ብያት ቀልድ ዉመር ኩብትና «እናንተ መቸም ፍቅረኛ ቀርቶ አገር ትከዱ የለ!» አልኳት ።

ቀልዴ በጣም አሳቃት ።

«አዎ ፣ እንዲህ ስትስቂ ነው ደስ የምትይው ። ኃዘን አያምርብሽም» አልኳት ።

«ከእንግዲህ አልሰቅም ፣ አባቲ ይሙት»

«ለምን ፈያሚታ»

«አይገባህም እባክህ ። ወየ እነ ግዲ!» ብላ ከንፈሯን በኃዘን መጠጠችና «ልክዳህ የማሰብ ይመስልህል? እስቲ እጅን ምታኝ» አለች ።

«ታዲያ ምንድነው?» ብዬ እጅዋን መታሁ ።

«ትገርማለህ አባቲ ይሙት! ያደብ» አለችኝ ።

«ሌላ ምን አለ? ንገራኝ» አልኳት ።

«አልነግርህም.....»

«ከኔ የምትደብቀው ነገር አለ? እንዴት ፈያሚታ ይኸው ነው የኔና ያንቺ ነገር?» አልኳት ።

«የራሴ ችግር ነው = እኔው ራሴ እወጣለሁ» አሰኝ =
«ምንም የምረጃሽ ነገር የለም ግለት ነውን»
«ምንም» ብላ እንባዋን አፈሰሰች =

ባልጠይቃት ዝም ብዬ ግረሬያ ቤቴ ወሰድኳት = እሷን
አሰመጠየች ይሻላል = የጠየቋትን ነገር እሺም እምቢም አት
ልም = ታሰቢንቃለች = አትቆርጥም = አትወሰንም = ከወሰኑ
ላት ግን ምንም አትልም = እሷም ብትሆን ተቃውሞ አላነሳችም =
ስለምትሔድበት ቦታ ሳይሆን ስለችግሯ ነበር በይበልጥ ስታስብ
የነበረው = ስለምትሔድበት ሥፍራ ደንታ አልነበራትም =
በሌላ በኩል ደግሞ ከኔ ለመለየት የፈለገች አልመሰለችም፣
ቅርብ ለመሆን የምትፈልግ መሆኗ ተሰማኝ = ያን ምሽት የሕይ
ወት ራብ ድንገት የተሰማት ይመስል አልጋ ላይ ተስገብግባ
ነበር = ጨካኝና «ሳሽጅ» ሆኖ ነበር = ለመበጠስ ከደረሰ የሕ
ይወት ቀጭን ክር ላይ ተገጠላጥላ ለመጸን ይመስል ባለ በሌላ
ኃይሏ ትገጥጥ ነበር = ከጣፋጭ ስቃይ የሰሜት ምንጭ የሚፈልቅ
እንባም ታፈስ ነበር = ርግን የላከችልኝ የአስቴር ዘፈን ጣልቃ
ገብቶ በመካከላችን የነበረውን ጥሩ ስሜት ባያደረርሰው ኖሮ፣
ችግሯ ምን እንደሆነ ልጠይቃት ነበር = እና እንደምትነግረኝም
እርግጠኛ ነበርኩ =

«ምነው እግር አወጣህ እንዴት ፈረደብኝ
«ያም አንተን ያም አንተን አዩ ጉድ በዛብኝ
«ወዴት ነው መዋያህ ፈራሁ እኔ እንጃልኝ
«ዓይን በዝቶብህል ሽሽግ በልልኝ.....

ፈያሚታ ዝም ብላ ዘፈኑን ትሰማ ነበር = አንዱ ዘፈን
አልቆ ሌላው ቀጠለ = ከሩ ቴፕ ሬኮርደሩ ላይ እንደተጠመደ
በመርሳቴ ራሴን ረገምኩ =

«መናዩ መናዩ
አንተ ነህ ገላዩ
እየሞለ ሲያደር ፍቅርህ እየለብኝ
ጤና አሳጥቶኛል መውደድህ በዝቶብኝ
ሰወድህ ወደደኝ ጠበቅ አርገህ ያዘኝ
አልችልም ብቻዬን ፍቅርህን አግዞኝ

ፍቅርህ አሸንፈኝ መውደድህ የረሳኝ
አይዞሽ በሰኝ እንጂ ተው አታንገላታኝ
አንተ ነህ በሽታዬ የጎዳኝ ፍቅር ነው
አልችልም ብቻዬን ብታገዘኝ ምንው?.....

እንደፈራሁት አልቀረልኝም =

«ይህን ዘፈን ከየት አመጣሽው?» ብላ ጠየቀችኝ =
ልዋሻት አልቻልኩም — «እሌጭዩ ናት የላከችልኝ»
አልኳት =

ከአልጋው ላይ ዘላ ወርዳ..... ክሩን መዛ፣ መዛ፣ በጭቃ
በጭጭቃ ወለሉ ላይ ከመረቸው = በዚህም አልበቃትም = ተቦ
ጫጭቆ የወደቀውን ክር አፍላ ፈቴ ላይ በተነኝው = እና ልብሷን
መልበስ ጀመረች = ራቁቷን ነበረች = በንዴቷ ላይ የተናደደች
አግልከት መሰላ ታየችኝ =

«የት ልትሔጁ ነው?»
«ቤቴ.....»
«ሰዓት አላፈውስ?»

ከምሽቱ አምስት ሰዓት ከሩብ ሆኖ ነበር = አሥመራ በር
ንድ ካልሆነ በቀር ከአምስት ሰዓት በኋላ ገቅገቅ ግለት አይ
ቻልም = ወንበር ስባ ቁጭ ከግለት ሌላ የምታደርገው ነገር አ
ጣች = እኔም ተነስቼ ከአልጋው ጠርዝ ላይ ቁጭ አልኩ = ሁለ
ታችንም በጭንቀት ተውጠን ቀረን = እዚህ ጣጣ ውስጥ እንዴት
እንደገባሁ ነበር የግስበው = ግን በይበልጥ ያሳስበኝ የነበረው
በገዛ እጄ ከገባሁበት ጣጣ መውጫ ተጻዳ ግጣቴ ነበር = እሷም
በበኩሏ ምናልባት እኔን ያወቀችበትን ቀን በልቧ ትረገም ነበር =
እኔም በራሴ፣ እሷም በራሷ ሕሳብ ተውጠን ምንም ሳንባባል
ቆየን = እንደ እውነቱ ከሆነ ጭንቅላቴ ዝም ብሎ ይዋኝ ነበር
እንጂ ምንም የተጨበጠ ነገር አላስብም ነበር = ጊዜውም ሔደ =
በመጨረሻ በረጅሙ ተነፈስኩና፣ «እባክሽ ስሚኝ ፈያ
ሚታ = በቂ ጊዜ አልሰጠሽኝም = ስግሰብ ጊዜ አላገኘሁም =
እንደ እውነቱ ከሆነ ምን እንደግሳሰም አላውቅም = ትንሿ
ጊዜ ሰጧኝ» አልኳት =

«የምሰጥህ ጊዜ የለኝም ። ቢኖረኝ ደስ ይለኝ ነበር» አለች ።

«ምን ግለትሽ ነው? ለኔ እንዴት ጊዜ ታጭቻለሽ? አብረን ያሳለፍነውን ውብ ጊዜና ጣፋጭ ትዝታ እንዲሁ ባንድ ጊዜ ከልብ አውጥቶ መወርወር አይቻልም ። ወይስ እንዲህ ለማድረግ የሚችል አንጀት አለሽ? እስቲ ንገራኝ!» አልኳት ።

ምንም አልነገረችኝም ። ይልቅ ፡ «መቶ ነው የምትሔደው» ብላ ጠየቀችኝ ።

«የት?»
«ወደ ጦር ግንባር.....»
«አላውቅም ። ምናልባት ነገ ከነገ ወዲያ.....»
«ቶሎ ብትሔድ ጥሩ ነው ። ችግሪን ያቃልልልኛል.....»
«እኔ ነኝ ችግር የሆንኩብሽ?»
«ደደብ» አለችኝ ።

«ለኔም ጥሩ ነው ። ለማሰብ ጊዜ አገኛለሁ ። ለከፋም ሆነ ለደግ ከሚወዱት ሰው ትንሽ ራቅ ብሎ የማሰብ እድል ማግኘት ይጠቅማል ። ርቀት ፍቅራችንን ያጠናክራል ወይም እውነቱን ግልጽ አድርጎ ያሳየናል ። አይመስልሽም?» አልኳት ።

«ደደብ» አለችኝ ።

ብዙ ሙከራ አደረኩ ። ችግሯ ምን እንደሆነ ልትነግረኝ አልፈለገችም ። እና እንደገና ተቃቀፍን ። ጦርነትና ሰላም ። ምናልባት ወደፊት እንደዚሁ እንቀጥል ይሆናል — ሁልጊዜ..... ይህች ሕይወት.....

ቀይ ትርኢት

ና ቅ ፋ የ ደ ም ጎ ፊ

ምዕራፍ አራት

አርሚ አቪዬሽን ሚዳ እንድገኝ የተሰጠኝ ጊዜ በጣም አጭር ነበር ። ወታደራዊ ትእዛዝ ያለምንም ቅድሚያ ማሰጠን ቀቂያ ባጭር ጊዜ ውስጥ የሚሰጥበት ምክንያት አልገባህ እያለ ታንጾ ስላልተዘጋጀ ይሆናል ። ህዋሳቴ ቶሎ እሽ ብለው አጭር ትእዛዝ አይቀበሉም ። ጊዜ አልነበረኝም ። የተሰጠኝ ጊዜ ልብሰ ለመለወጥ ብቻ የሚበቃ ነበር ። «ወቴ» ቀልድ አያውቅም ። ለጦር ሚዳ ተብሎ የተሰጠኝን ትጥቅ እንደ ነገሩ ታጠቅሁና እግረ መንገዴን ፊያሚታ ጊላይን ደህና ስንብች ለማለት ስልክ ደወል ኩላት ። አብረን ነበር ያደርነው ። ባለፉት ሦስት አራት ቀናት ደግሞ አዲስ ጠባይ ማሳየት ጀምራለች ። እንደ በሬቱ አብረን የትም እንድንታይ አትፈልግም ። ቤቷም እንዳደርሳት ጨርሳ አትፈቅድልኝም ። «ላታዛልቀኝ ለምን ካንተ ጋር በየአደባባዩ እታያለሁ?» የሚል ምክንያት ልትሰጠኝ ትሞክራለች ። ግን ምክንያቷ ይህ እንዳልሆነ ይሰማኛል ። እሷ ደግሞ የእውነቱን ልትነግረኝ አትፈልግም ። የምትደብቀኝ ነገር ነበራት ። ካላመነችበት ወይም ካልመሰላት ያው እንደ ሐማሴን ዘርጾ ግትር ናት ። በመኪና ስንሔድ ፣ ጠፍቶባት በየመንገዱ የምትፈልገው ሰው ያለ ይመስል አሥራ ትገላመጣለች ። ሰው ወደ መኪናችን ሲጠጋ ባየች ቁጥር ፣ ጠፍቷት ስትፈልገው የቆየችውን ፍጡር ድንገት ያገኘችው ይመስል ሰውነቷ ድንገት ሽምቅቅ ይልና ትኩር ብላ ትመለከተዋለች ። ከዚያ በእካል አጠገቤ እያለች ባላብ ጭልጥ ብላ ከአጠገቤ ትጠፋለች ። አይኖቿ ያይኛል ። ግን በእውነት የሚያዩኝ አይመስሉም ።

«ሰው የጠፋብሽ ትመስያለሽ ። ማን ጠፋብሽ? እስቲ ብሞቴ ንገራኝ!» ስላት ፡ «እንጃ አባትህ ። ደደብ» የሚል መልስ ትሰጠኛለች ።